

ORVOSKARI, HIRMONDÓ

Pécs, 2015. április

TARTALOM

A Kari Tanács és a Doktori és Habilitációs Tanács ülése

Tudományos toplista tudományometriai mérőszámok alapján
(Seress László)

XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (Garai János)

„III. Radiográfus Kvíz”
(Könyvesné Sarkadi Margit)

Astellas díj 2. helyezése: Tunyogi-Csapó Miklós
(Váncsodi József)

Itt a tavasz! (Földényi Gabriella)

Medikus Kupa (Téczy Tamás)

Az eredményes orvos-beteg kapcsolat kulcsa... (Schweier Rita interjúja Tényi Tamással)

Az Év Gyógyszerészhallgatója verseny (Vida Róbert, Fittler András)

PTE, ÁOK, Tehetségért Mozgalom
(Duga Zsófia)

Schweier Rita interjúja Szemelyácz Jánossal a függőségek kezelését segítő ellátórendszeréről

Oxidatív stressz: diagnózis és terápia
(Róth Erzsébet)

„Tavaszi szél vizet áraszt” (Kustán Péter)

Ritka betegséggel élni (Kövesdi Erzsébet)

„Tudomány, ami összeköt” – eredményhirdetés
(Duga Zsófia)

Képalkotó Diagnosztikai Továbbképzés és Konferencia (Könyvesné Sarkadi Margit)

Európai Kórházi Gyógyszerészek Szövetségének kongresszusa (Takács Gábor)

Konferencia az epilepsziás gyermekek és felnőttek rehabilitációjáról (Hollódy Katalin)

Röviden:

Teddy Maci Kórház Családi Nap; gyermeken-doktrinológiai társaság továbbképzése; gyermekneuroológiai kurzus; a Cholnoky Szakkollégium látogatása az Egisnél; a 2014. évi kémiai Nobel-díjasokról.

A pécsi bőrklinika első igazgatója Beck Soma
(Gyulai Rolland, Schneider Imre)

Magyar Orvosi Archivum (Gracza Tünde)

Emlékezés Szabadfi Krisztinára

Intézeti, klinikai hírek, információk

Sajtószemle

A borítón Tám László és Ferencz Gabriella, középen Tám László fényképe

A Kari Tanács 2015. április 16-i ülésének határozatai

5/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a szervezeti egységvezetői pályázatokat.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Battyáni István Radiológiai Klinika	44	34	11 + 1 érvénytelen
Dr. Bogner Péter Radiológiai Klinika	54	20	16
Dr. Decsi Tamás Gyermekgyógyászati Klinika	85	2	3
Dr. Mangel László Onkoterápiás Intézet	84	2	4
Dr. Than Péter Ortopédiai Klinika	85	3	2

6/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a Professor Emeritus / Professor Emerita cím adományozását.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Kovács Magdolna egyetemi tanár	89	0	1
Dr. Lőrinczy Dénes egyetemi tanár	84	4	2

7/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredménnyel támogatta a Honoris Causa cím adományozását.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Abhaykumar R. Vasavada egyetemi tanár	85	4	0 + 1 érvénytelen

8/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel támogatta a címzetes egyetemi tanári cím adományozását.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Dietmar Jacob főorvos	88	0	2
Dr. Andreas Luttkus főorvos	88	0	2

9/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa az alábbi szavazati eredményekkel elfogadta a Fogorvos és Gyógyszerész Szak záróvizsga-bizottsági elnökök személyére tett javaslatot.

Név	Igen	Nem	Tartózkodás
Dr. Nagy Ákos egyetemi docens (FOSZ)	84	4	2 érvénytelen
Dr. Olasz Lajos egyetemi tanár (FOSZ)	88	0	2 érvénytelen
Dr. Radnai Márta egyetemi docens (FOSZ)	86	0	2 + 2 érvénytelen
Dr. Dévay Attila egyetemi docens (GYOSZ)	82	2	4 + 2 érvénytelen
Dr. Erős István emeritus professzor (GYOSZ)	85	0	3 + 2 érvénytelen
Dr. Újhelyi Gabriella c. egyetemi docens (GYOSZ)	84	1	3 + 2 érvénytelen
Dr. Vermes Éva ny. tiszti főgyógyszerész (GYOSZ)	85	0	3 + 2 érvénytelen
Dr. Várszegi László c. egyetemi docens (GYOSZ)	86	0	2 + 2 érvénytelen

10/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika Neuropszichiátriai Tanszék megszüntetésére vonatkozó előterjesztést.

11/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika Csecsemő- és Gyermekneurológiai Tanszék létrehozására vonatkozó előterjesztést.

12/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE, KK, Gyermekgyógyászati Klinika Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Tanszék létrehozására vonatkozó előterjesztést.

13/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 89 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett elfogadta a PTE ÁOK 2015. évi költségvetésére vonatkozó előterjesztést.

14/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a 2015/2016. tanév időbeosztására vonatkozó előterjesztést.

15/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 2. sz. mellékletének módosítására vonatkozó előterjesztést.

16/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a 2015/2016. tanév kurrikulumaivra vonatkozó előterjesztést.

17/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Fogorvos Szak kurrikulumaivnak módosítására vonatkozó előterjesztést.

18/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a PTE, ÁOK szakterületi grémiumvezetői által javasolt új szakképzőhelyekre vonatkozó előterjesztést.

19/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Bajnóczky-díj alapítására vonatkozó előterjesztést.

20/2015. (04. 16.) számú határozat: Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa egyhangúlag elfogadta a Dr. Keszthelyi Dániel kitüntetéses doktorrá avatására vonatkozó előterjesztést.

A Doktori és Habilitációs Tanács ülése

2015. március 23.

1. Habilitációs ügyek

1. a Habilitációs pályázatok nyilvános részének indítása

A felkért bíráló bizottság véleményét is figyelembe véve a tanács engedélyezi alább nevezetteknek a nyilvános előadások megtartását: *dr. Boronkai Árpád*, egyetemi adjunktus, Onkoterápiás Intézet; *dr. Herold Róbert*, egyetemi adjunktus, Pszichiátriai Klinika; *dr. Szokodi István*, egyetemi docens, Szívgyógyászati Klinika.

1. b Habilitációs pályázat lezárása

A tanács egyhangú szavazással javasolja az EHHB-nak az alább nevezettek részére a cím odaítélését: *dr. Bugyi Beáta*, egyetemi adjunktus, Biofizikai Intézet; *dr. Lukács András*, egyetemi adjunktus, Biofizikai Intézet; *dr. Papp Előd*, c. egyetemi docens, Kaposvár

2. Doktori ügyek

2. a Önköltséges (levelezős) PhD-hallgatók ügyei

Dr. Szabó Zoltán, levelező PhD-hallgató (AITI) 2015. február 1-től 2016. január 31-ig tanulmányai halasztását kéri. A kérést a DHT támogatja.

Dr. Nagy Péter, levelező PhD-hallgató (Farmakológiai Intézet) 2015. február 1-től 2015. augusztus 1-ig tanulmányai halasztását kéri. A kérést a DHT támogatja.

Varga Zsuzsanna (Dékáni Hivatal) levelező hallgatóként szeretne csatlakozni *dr. Kállai János*, egyetemi tanár által vezetett PhD-programhoz (témavezető: *dr. Füzesi Zsuzsanna*, egyetemi tanár). A kérést a DHT támogatja.

2/b Egyéni felkészülők ügyei

Dr. Kovács Éva, egyéni felkészülő (Gyermecklinika) elkészítette

értekezéstervezetét. Az előbírálók, a szigorlati tárgyak, a szigorlati bizottság, az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Borbély Éva, egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) szigorlata 2015. február 24-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Jakobik Viktória, egyéni felkészülő (Gyermecklinika) szigorlatai 2015. március 4-én 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Nemes Orsolya, egyéni felkészülő (I. sz. Belklinika) szigorlata 2015. március 11-én 100%-os eredménnyel megtörtént.

Dr. Varga Eszter, egyéni felkészülő (Pszichiátriai Klinika) szigorlatai 2015. március 17-én 100%-os eredménnyel megtörténtek.

Dr. Bojcssev Sztóján, egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) elkészítette értekezését. Az opponensek és a védési bizottság kijelölése megtörtént.

Dr. Kellermayer Zoltán, egyéni felkészülő (Immunológiai és Biotechnológiai Intézet) értekezésének nyilvános védeése 2015. március 27-én lesz. A védési bizottság egyik tagja egyéb elfoglaltsága miatt a feladatot nem tudja ellátni. Az új bizottsági tag kijelölése megtörtént.

Dr. Költő Gyöngyvér, egyéni felkészülő (Kaposvár – Reumatológiai és Immunológiai Intézet) értekezésének védeése 2015. február 24-én 95%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Kun József, egyéni felkészülő (Farmakológiai Intézet) értekezésének védeése 2015. február 27-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Kovács Anita, egyéni felkészülő (Élettani Intézet) értekezésének védeése 2015. március 18-án 100%-os eredménnyel megtörtént.

tént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Dr. Vámos Zoltán, egyéni felkészülő (Kóréletani Intézet) értekezésének védeése 2015. március 19-én 100%-os eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

Perlaki Gábor, egyéni felkészülő (Neurológiai Klinika) értekezésének védeése 2015. március 20-án (100%) eredménnyel megtörtént. A DHT ennek alapján egyhangúlag javasolja az EDB-nek a PhD-fokozat odaítélését.

3. Egyebek

- Dr. Nyitrai Miklós, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Talián Csaba Gábor, egyetemi adjunktust. A téma címe: Tropomiozin izoformák funkcionális vizsgálata. A kérést a DHT támogatja.
- Dr. Miseta Attila, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Faust Zsuzsanna, szakorvost. A téma címe: O-glikoziláció vizsgálata tárolt vörösvérsejt-koncentrátumokban, szerepe a tárolás alatti vörösvérsejt-károsodásban. A kérést a DHT támogatja.
- Dr. Bogár Lajos, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Csontos Csaba, egyetemi docent. A téma címe: A gyulladáshoz vezető oxidatív stressz vizsgálata égett, szepikus és polytraumatizált betegekben. A kérést a DHT támogatja.
- Dr. Csernus Valér, egyetemi tanár témavezetőként szeretné szerepeltetni programjában dr. Atlasz Tamás, egyetemi adjunktust (TTK Sporttudományi és Testnevelési Intézet). A té-

ma címe: A PACAP neuroprotektív és egyéb citoprotektív hatásai. A kérést a DHT támogatja.

- Dr. Róth Erzsébet, egyetemi tanár kreditpont-megállapítás kérése az „Oxidatív stressz: diagnózis és terápia” továbbképző szimpóziumon részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A DHT 1 kredit beszámítását engedélyezi.
- Dr. Jancsó Gábor, egyetemi docens kreditpont megállapítás kérése a „Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciójának 25. Jubileumi Kongresszusán” részt vett és eredményes vizsgát tett hallgatók részére. A DHT 3 kredit beszámítását engedélyezi.
- Dr. Szűcs Szilárd honosítási kérelme (Universitas Hiberniae Nationalis (National University of Ireland), 2015. február 27.). A DHT javasolja az EDB-nek a fokozat honosítását.
- A „B-2/2004 Kardiovaszkuláris betegségek klinikai és molekuláris szintű új mechanizmusainak, diagnosztikájának és terápiájának kutatása” c. PhD-program további működése: A DHT a felmerült kérdések tisztázása után dönt a program további működéséről.
- **Javaslat a – Minőségi követelmények a PhD fokozat megszerzésével kapcsolatban – pontosítására:** A dolgozat alapjául szolgáló, legalább egy, elsőszerzős, IF-ral rendelkező folyóiratban megjelent közleményben, a pályázó és a témavezető(k) társzerzősége követelmény. A minimálisan előírt IF követelmény alatt az értekezés témájával kapcsolatos tudományos közlemények összesített impact faktora értendő. A PhD-fokozat megszerzéséhez szükséges scientometriai követelményeket az alábbi táblázat tartalmazza.

Tudományszak	(ΣIF)
Klinikai tudományszakok (kivéve az alábbiakat)	2,0
Andrológia	1,5
Dermatológia	1,5
Egészségtudományok	1,5
Geriátria	1,5
Infektológia	1,5
Klinikai farmakológia	1,5
Oxiológia, sürgősségi orvostan	1,5
Parazitológia	1,5
Pulmonológia	1,5
Radiológia	1,5
Reumatológia	1,5
Sebészet	1,5
Sportorvostan	1,5
Szemészet	1,5
Szülészet, nőgyógyászat	1,5
Urológia	1,5
Addiktológia	1,0
Fogászat	1,0
Fül-orr-gégészet	1,0
Gyermeksebészet	1,0
Háziorvostan, foglalkozás eü.	1,0
Klinikai pszichológia	1,0
Klinikai gyógyszerészet	1,0
Ortopédia, traumatológia	1,0
Orvosi informatika	1,0
Rehabilitáció	1,0
Trópusi medicina	1,0

Tudományszak	(ΣIF)
Elméleti szaktudományok (kivéve az alábbiakat)	3,5
Farmakognózia	2,0
Gyógyszeranalízis	2,0
Gyógyszerészi kémia	2,0
Gyógyszer-technológia	2,0
Igazságügyi orvostan	2,0
Megelőző orvostan, népegészségügy	2,0
Szerves, szintetikus gyógyszerkémia	2,0
Gyógyszerügyi ismeretek, szervezés	1,0
Kiemelt elméleti szakterületek	(ΣIF)
Biokémia	5,0
Genetika	5,0
Idegtudományok	5,0
Immunológia	5,0
Molekuláris biológia	5,0
Sejtbiológia	5,0
Virologia	5,0

- **A PhD-képzésben résztvevők munkájának elismerése:** Minden eredményes PhD-védés után az illetékes programvezetőnek és témavezető(k)nek az anyagi elismerés megosztására vonatkozóan írásban kell nyilatkozni.

Dr. Szekeres Júlia
 egyetemi tanár
 a PTE, ÁOK Doktori és
 Habilitációs Tanácsának elnöke

A PTE ÁOK/KK oktatói-kutatói tudományos toplistája a tudományometriai mérőszámok alapján

A mikor létrehoztuk az ÁOK Tudományos adattárát (kb. 15 évvel ezelőtt), még nem volt MTMT. Nagy valószínűséggel az egyetem akkreditációja kapcsán tőlünk is származott az az ötlet, aminek eredményeképpen létrejött az országos tudományos adatbázis, elsorvasztva ezzel saját adattárunkat. Az adatbázisok sok lehetőséget tartalmaznak, főleg ha helyesen alkalmazzák őket. Például lehetséges, hogy valamilyen szempontból a résztvevőket listázni lehessen (ezt a funkciót saját adatbázisunk kezdetétől fogva tartalmazta TOP-lista jelzéssel), ami pl. egyetemi vezetők vagy akár országos vezetők számára is hasznos információ forrása lehet, de az egyén is használhatja, mert láthatja, hogy teljesítménye egy adott populáción belül hol helyezkedik el. Tapasztalható azonban, hogy az egyénre lebontott listákat általában nem használják. Látjuk a különböző szempontok alapján kialakított „Kiváló Egyetem” vagy „Kutatóegyetem” listákat, de soha senki nem tett közzé összehasonlító listát, mondjuk, két vagy több, hazai, nagy egyetem azonos profilú oktatói vagy/és kutatói között. Ki tudná megmondani, hogy pl. az idegtudományok, vagy a farmakológia vagy a kardiológia területén kik és milyen teljesítménnyel alkotják a legjobb tizes, ötvenes vagy százas listát Magyarországon? Vajon miért vagyunk ilyen szerények a mostani – éppen hogy szemérmesnek nem mondható – világban?

Már idén is elkezdődtek a listázások, hiszen közzétették, hogy 2015-ben a világon legjobb 500 egyetem közé bekerült az ELTE (Magyarországról egyedülként) főleg *tudományos mérőszámai* alapján (azt persze, hogy ez mit jelent, megint csak nem tudjuk). Ezt nyilván még sok felmérés követi 2015-ben, aztán valahol valaki eldönti, hogy pl. a PTE Kutatóegyetem lehet-e vagy sem. Nem beszélve a kiemelt egyetem státuszról. Úgy gondolom, ezt a játékot nyíltabban is lehet játszani, pl. úgy, hogy minden egyetem és annak minden kara nyilvánossá teszi oktatói-kutatói teljesítményét. A kancellári rendszerrel van az egyetemeknek olyan független, közvetlenül a kormánynak felelős vezetője, aki a helyi érdekektől függetlenül kezdeményezhet egy ilyen összehasonlítást. Azt, hogy ez nekünk jó-e vagy nem, a végeredmény dönti el, de ha nem jó, akkor legalább tudjuk miért vesztettünk.

Van az egyetemen egy nagyon jó kezdeményezés, melynek révén az egyetem rektora minden évben valamennyi kar legjobb tudományos/művészeti teljesítményét jutalmazza. Hasonlóképpen az ÁOK dékánjának kezdeményezése a „Szerzők Ünnepe” jól tükrözi az elmúlt év legjobb teljesítményét különböző kategóriákban. Ehhez legutoljára Koller Ákos dékánhelyettes csatolta (jelenleg is olvasható a Tudományos Teljesítmények oldalán a honlapon) a 2013-ra vonatkozó 100-as toplistát. 2014 tekintetében ez hiányzik. Az ÁOK Tudományos Bizottságának elnökeként úgy gondoltam, hogy egy ilyen lista hasznos, de ennél több is, még tanulságos is lehet. Állandó vita tárgya, hogy a teljesítményt mi alapján mérjük, de a tudományos teljesítményt értékelők előtt régóta világos, hogy nincs kiragadott mérőszám, ami egyedül alkalmas az egyéni teljesítmény értékelésére. Az is világos, hogy nem minden mérőszám fog azonos listát eredményezni egy azonos populációból, ki ebben jobb, ki abban. Ez egyben megadja annak az igazolását, is, hogy miért van szükség élő értékelésre, az ún. „bizottságosdira”, még akkor is, ha sokak eleve egy ügy vesztét látják a bizottság létrehozásában. Nagyon sok példát lehet felhozni arra, hogy az előttünk járó amerikai és európai egyetemek az egyéni értékelést eleve bizottságokkal oldják meg, nem a mutatók összehasonlításával. Az alábbi táblázatok áttekintése azt is megmutatja, hogy egy adminisztrátor (lehet bármilyen képzett jogász vagy közgazdász avagy human erőforrás menedzser) soha nem fog tudni tudományos értékek között releváns rangsort létrehozni. Ezt csak szakmához értők tudják megtenni.

A listák elkészítését az MTMT adatbázisa alapján a könyvtár ezzel megbízott felelőse készítette az MTMT-be 2014 végéig feltöltött adatok alapján, majd a listákat én próbáltam korrigálni, hiszen a karról nemrégiben avagy régen távozott vagy elhunyt kollégák egy adatbázisban még úgy vannak nyilvántartva mint az ÁOK tagjai, de ők a jelenlegi kari teljesítmény értékelésekor nem számítanak már a kar tagjának. Hasonlóképpen (sajnos) a 70 év feletti kollégák teljesítményét sem számítja a minisztérium vagy a kormány a kar értékelésekor. Ennek ellenére a 70. életévüket 2014 végéig betöltött kollégák teljesítményét tartalmazza a lista, nevüket dőlt betűvel szedtük. Úgy gondolom, hogy a kar érdekében évtizedekig dolgozó emberek legyenek 70 év felett vagy alatt, hosszú távú teljesítményükkel alapozták meg azt a szerepet és helyet, amit az ÁOK a Pécsi Tudományegyetemen belül vagy Magyarországon a szakegyetemek között elfoglal. Nem mindegy, hogy valaki egy-egy évben tudott valami jelentőset alkotni, vagy esetleg 20-40 év folyamatos munkájával ért el olyan teljesítményt, amit mások is csak hasonlóan hosszú idő alatt érhetnek el.

Nem tudok a PTE-n belül hasonló listáról, de örömmel látnám a TTK vagy KTK számukra releváns mérőszámok alapján létrehozott listáját.

Megtehetjük volna a KK és ÁOK valamennyi oktatójának (több mint 800 fő) listázását, de a kezdeményezés célja nem egy tornasor felállítása, hanem a legjobbak kiemelése. Ezért választottuk a hagyományokhoz csatlakozva a 100-as listát. A tudományos mérőszámok közül a jelenleg használatos négy leggyakoribb érték alapján készült a lista, a Hirsch-index, citációk (összes és független) és az impakt faktor alapján. *A négy táblázat adataihoz nem kell kommentár, mindenki úgy értékeli ahogy akarja, akkor is, ha örül egy ilyen lista nyilvánosságra kerülésének, és akkor is, ha nem.*

A lista létrehozása nem testületi döntéssel született, annak adatait a Tudományos Bizottság tagjai is a közléskor fogják látni. Úgy gondolom, hogy a mindenkori Tudományos Bizottság elnökének van felhatalmazása arra, hogy a helyi viszonyok ismerete alapján a feladatot egyedül is meg tudja oldani (pláne 12 év folyamatos elnöklés után). Ha mégis hiba csúszott volna valahol a listába, előre is elnézést kérek. Az adatok az MTMT-be feltöltött információkból származnak, ezt bárki ellenőrizheti a lista adatainak és az MTMT-ben az adott személy adatainak összevetésével. Ezúton is köszönöm *Milánkovics Róbert* (ÁOK, Könyvtár) segítségét az adatok kigyűjtésében és a listázásban, mert ez nekem egyedül nem sikerült volna.

Dr. Seress László
egyetemi tanár
A PTE, ÁOK, Tudományos Bizottság elnöke

	Szerző	Részleg	Hirsch index
1.	Szolcsányi János	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	52
2.	Kovács L. Gábor	Laboratóriumi Medicina Intézet	40
3.	Sümegei Balázs	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	38
4.	Szekeres Júlia	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	38
5.	Hideg Kálmán	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	37
6.	Molnár Dénes	Gyermekgyógyászati Klinika	35
7.	Decsi Tamás	Gyermekgyógyászati Klinika	34
8.	Seress László	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	34
9.	Barthó Loránd	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	33
10.	Emődý Levente	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	31
11.	Gregus Zoltán	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	31
12.	Melegh Béla	Orvosi Genetikai Intézet	31
13.	Csernus Valér	Anatómiai Intézet	30
14.	Czirják László	Reumatológiai és Immunológiai Klinika	28
15.	Gallyas Ferenc	Idegsebészeti Klinika	28
16.	Lázár Gyula	Anatómiai Intézet	28
17.	Lénárd László	Élettani Intézet	28
18.	Pintér Erika	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	28
19.	Dóczy Tamás Péter	Idegsebészeti Klinika	27
20.	Reglődi Dóra	Anatómiai Intézet	27
21.	Czéh Boldizsár	Laboratóriumi Medicina Intézet	26
22.	Gallyas Ferenc	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	26
23.	Helyes Zsuzsanna	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	26
24.	Komoly Sámuel	Neurológiai Klinika	26
25.	Janszky József Vladimír	Neurológiai Klinika	25
26.	Tamás Andrea	Anatómiai Intézet	25
27.	Deli József	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Farmakognóziai Tanszék	24
28.	Kálai Tamás	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	24
29.	Molnár Péter	Farmakognóziai Tanszék	24
30.	Mózsik Gyula	I.sz. Belgyógyászati Klinika	24
31.	Sétáló György	Anatómiai Intézet	24
32.	Tóth Kálmán	I.sz. Belgyógyászati Klinika	24
33.	Najbauer József	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	23
34.	Székely Miklós	Kóréletani és Gerontológiai Intézet	22
35.	Berki Tímea	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	21
36.	Kilár Ferenc	Bioanalitikai Intézet	21
37.	Szokodi István	Szívgyógyászati Klinika	21
38.	Ábrahám István	Élettani Intézet	20
39.	Ertl Tibor	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	20
40.	Fekete Sándor	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	20
41.	Horváth Judit	Anatómiai Intézet	20
42.	Illés Zsolt László	Neurológiai Klinika	20
43.	Karádi Zoltán György	Élettani Intézet	20
44.	Kiss Péter	Anatómiai Intézet	20
45.	Németh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	20
46.	Pongrácz Judit	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet Gyógyszerészi Biotech. Tsz.	20
47.	Röth Erzsébet	Sebészeti Oktató és Kutató Intézet	20
48.	Bódis József	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	19
49.	Lőrinczy Dénes	Biofizikai Intézet	19
50.	Lubics Andrea	Anatómiai Intézet	19

51.	Pethő Gábor	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	19
52.	Szeberényi József	Orvosi Biológiai Intézet	19
53.	Büki András	Idegsebészeti Klinika	18
54.	Kocsis Béla	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	18
55.	Kovács Magdolna	Anatómiai Intézet	18
56.	Lóránd Tamás	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	18
57.	Rékási Zoltán	Anatómiai Intézet	18
58.	<i>Soltész Gyula</i>	<i>Gyermekgyógyászati Klinika</i>	<i>18</i>
59.	<i>Tóth Gyula</i>	<i>Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet</i>	<i>18</i>
60.	Bárdos Tamás	Mozgásszervi Sebészeti Intézet, Ortopédiai Klinikai Tanszék	17
61.	Botz Lajos	Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár	17
62.	Kiss István	Orvosi Népegészségtani Intézet	17
63.	<i>Mess Béla</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	<i>17</i>
64.	Nyitrai Miklós	Biofizikai Intézet	17
65.	Perjési Pál	Gyógyszerészeti Kémiai Intézet	17
66.	Rácz Boglárka	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	17
67.	Wittmann István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	17
68.	Berente Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	16
69.	Horváth Örs Péter	Sebészeti Klinika	16
70.	Hunyady Béla	I. sz. Belgyógyászati Klinika	16
71.	Kállai János	Magatartástudományi Intézet	16
72.	Késmárky Gábor	I. sz. Belgyógyászati Klinika	16
73.	Komócsi András	Szívgyógyászati Klinika	16
74.	Márk László	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	16
75.	Miseta Attila János	Laboratóriumi Medicina Intézet	16
76.	<i>Szelényi Zoltán</i>	<i>Kóréletani és Gerontológiai Intézet</i>	<i>16</i>
77.	Ábrahám Hajnalka	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	15
78.	Bajnok László Zoltán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	15
79.	Bene Judit	Orvosi Genetikai Intézet	15
80.	Bogár Lajos	Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, Műveleti Medicina Tsz.	15
81.	Juricskay István	I. sz. Belgyógyászati Klinika	15
82.	Kisfali Péter	Orvosi Genetikai Intézet	15
83.	Matus Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	15
84.	Mezősi Emese	I. sz. Belgyógyászati Klinika	15
85.	<i>Nagy Judit</i>	<i>II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum</i>	<i>15</i>
86.	Polgár Beáta	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	15
87.	Szabó Imre	I. sz. Belgyógyászati Klinika	15
88.	Buzás Péter	Élettani Intézet	14
89.	Gasz Balázs	Sebészeti Oktató és Kutató Intézet	14
90.	Gaszner Balázs	Anatómiai Intézet	14
91.	Halmosi Róbert	I. sz. Belgyógyászati Klinika	14
92.	Hild Gábor	Biofizikai Intézet	14
93.	Kereskai László	Pathológiai Intézet	14
94.	<i>Kosztolányi György</i>	<i>Orvosi Genetikai Intézet</i>	<i>14</i>
95.	Pajor László	Pathológiai Intézet	14
96.	Pál József	Idegsebészeti Klinika	14
97.	Sándor Katalin	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	14
98.	SzereDAY László	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	14
99.	Tényi Tamás	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	14

Megj.: 100-tól egy 13-as indexű csoport következik.

	Szerző	Részleg	Impakt faktor
1.	Molnár Dénes	Gyermekgyógyászati Klinika	687,523
2.	Hideg Kálmán	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	669,528
3.	Melegh Béla	Orvosi Genetikai Intézet	599,146
4.	Szolcsányi János	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	514,848
5.	Reglődi Dóra	Anatómiai Intézet	469,488
6.	Czirják László	Reumatológiai és Immunológiai Klinika	436,396
7.	Sümegei Balázs	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	429,294
8.	Kovács L. Gábor	Laboratóriumi Medicina Intézet	383,94
9.	Janszky József Vladimír	Neurológiai Klinika	365,27
10.	Decsi Tamás	Gyermekgyógyászati Klinika	343,641
11.	Kálai Tamás	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	336,862
12.	Helyes Zsuzsanna	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	318,063
13.	Komoly Sámuel	Neurológiai Klinika	310,176
14.	Tamás Andrea	Anatómiai Intézet	302,806
15.	Illés Zsolt László	Neurológiai Klinika	296,524
16.	Csernus Valér	Anatómiai Intézet	288,886
17.	Szekeres Júlia	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	287,861
18.	Dóczy Tamás Péter	Idegsebészeti Klinika	280,52
19.	Kilár Ferenc	Bioanalitikai Intézet	257,561
20.	Pintér Erika	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	251,528
21.	Barthó Loránd	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	249,142
22.	Nyitrai Miklós	Biofizikai Intézet	229,07
23.	Najbauer József	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	226,158
24.	Gallyas Ferenc	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	220,392
25.	Seress László	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	218,422
26.	Czéh Boldizsár	Laboratóriumi Medicina Intézet	210,427
27.	Kovács Magdolna	Anatómiai Intézet	203,329
28.	Gregus Zoltán	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	200,919
29.	Emőd Levente	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	200,833
30.	Kiss Péter	Anatómiai Intézet	199,285
31.	Lénárd László	Élettani Intézet	198,156
32.	Deli József	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Farmakognózi Tanszék	195,39
33.	Nagy Judit	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	194,637
34.	Horváth Judit	Anatómiai Intézet	189,819
35.	Tóth Kálmán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	185,089
36.	Bódis József	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	178,647
37.	Rékási Zoltán	Anatómiai Intézet	177,682
38.	Kocsis Béla	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	176,423
39.	Szeberényi József	Orvosi Biológiai Intézet	176,214
40.	Németh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	176,139
41.	Varga Csaba	Élettani Intézet	175,697
42.	Miseta Attila János	Laboratóriumi Medicina Intézet	174,474
43.	Aradi Dániel	Szívgyógyászati Klinika	169,001
44.	Lőrinczy Dénes	Biofizikai Intézet	166,972
45.	Kosztolányi György	Orvosi Genetikai Intézet	165,937
46.	Szokodi István	Szívgyógyászati Klinika	164,027
47.	Wittmann István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	163,811
48.	Komócsi András	Szívgyógyászati Klinika	158,321
49.	Szabó Imre	I. sz. Belgyógyászati Klinika	154,923
50.	Molnár Péter	Farmakognózi Tanszék	154,298

51.	Ábrahám István	Élettani Intézet	152,654
52.	Berki Tímea	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	148,988
53.	Mózsik Gyula	I. sz. Belgyógyászati Klinika	148,896
54.	Lubics Andrea	Anatómiai Intézet	147,585
55.	Gallyas Ferenc	Idegsebészeti Klinika	145,582
56.	Pajor László	Pathológiai Intézet	144,11
57.	Berente Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	141,205
58.	Márk László	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	135,421
59.	Kovács Norbert	Neurológiai Klinika	134,598
60.	Kereskai László	Pathológiai Intézet	133,368
61.	Bogner Péter	Idegsebészeti Klinika	132,055
62.	Perjési Pál	Gyógyszerészi Kémiai Intézet	131,533
63.	Bárdos Tamás	Mozgásszervi Sebészeti Intézet, Ortopédiai Klinikai Tanszék	130,162
64.	Buzás Péter	Élettani Intézet	129,341
65.	Soltész Gyula	Gyermekgyógyászati Klinika	128,947
66.	Horváth Örs Péter	Sebészeti Klinika	128,382
67.	Pethő Gábor	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	127,382
68.	Bene Judit	Orvosi Genetikai Intézet	126,893
69.	Simor Tamás	Szívgyógyászati Klinika	126,663
70.	Rácz Boglárka	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	126,656
71.	Kovács Éva	Gyermekgyógyászati Klinika	126,126
72.	Kisfali Péter	Orvosi Genetikai Intézet	125,189
73.	Róth Erzsébet	Sebészeti Oktató és Kutató Intézet	122,504
74.	Pongrácz Judit	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet Gyógyszerészi Biotech. Tsz.	122,329
75.	Büki András	Idegsebészeti Klinika	121,531
76.	Bugyi Beáta	Biofizikai Intézet	120,583
77.	Székely Miklós	Kórélettani és Gerontológiai Intézet	120,173
78.	Horváth Iván	Szívgyógyászati Klinika	117,497
79.	Hild Gábor	Biofizikai Intézet	115,432
80.	Lázár Gyula	Anatómiai Intézet	115,025
81.	Balogh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	108,324
82.	Lóránd Tamás	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	107,039
83.	Kellermayer Miklós	Laboratóriumi Medicina Intézet	103,835
84.	Ertl Tibor	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	102,387
85.	Köszegei Tamás	Laboratóriumi Medicina Intézet	102,178
86.	Tóth Péter József	Kórélettani és Gerontológiai Intézet	102,149
87.	Gyulai Rolland Péter	Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika	102
88.	Schwarz Attila	Idegsebészeti Klinika	101,448
89.	Hunyady Béla	I. sz. Belgyógyászati Klinika	101,323
90.	Bock-Marquette Ildikó	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	100,256
91.	Szereday László	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	100,012
92.	Bogár Lajos	Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Intézet, Műveleti Medicina Tsz.	98,544
93.	Koppán Miklós	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	98,296
94.	Karádi Zoltán György	Élettani Intézet	95,709
95.	Ábrahám Hajnalka	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	95,184
96.	Pár Alajos	I. sz. Belgyógyászati Klinika	94,924
97.	Mazák István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	90,277
98.	Lukács András Szilárd	Biofizikai Intézet	89,68
99.	Boldizsár Ferenc	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	88,542
100.	Bajnok László Zoltán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	86,071

	Szerző	Részleg	Független idézetek
1.	<i>Szolcsányi János</i>	<i>Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet</i>	8853
2.	Kovács L. Gábor	Laboratóriumi Medicina Intézet	3967
3.	<i>Hideg Kálmán</i>	<i>Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet</i>	3640
4.	Decsi Tamás	Gyermekgyógyászati Klinika	3334
5.	<i>Gallyas Ferenc</i>	<i>Idegsebészeti Klinika</i>	3257
6.	Seress László	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	3227
7.	Sümegei Balázs	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	3191
8.	Czéh Boldizsár	Laboratóriumi Medicina Intézet	3078
9.	Melegh Béla	Orvosi Genetikai Intézet	2826
10.	Szekeres Júlia	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	2784
11.	Barthó Loránd	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	2751
12.	Molnár Dénes	Gyermekgyógyászati Klinika	2504
13.	Czirják László	Reumatológiai és Immunológiai Klinika	2301
14.	<i>Emődy Levente</i>	<i>Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet</i>	2226
15.	<i>Lázár Gyula</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	2183
16.	Komoly Sámuel	Neurológiai Klinika	2155
17.	Najbauer József	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	2150
18.	Dóczi Tamás Péter	Idegsebészeti Klinika	1995
19.	Gregus Zoltán	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	1970
20.	Csernus Valér	Anatómiai Intézet	1959
21.	<i>Sétáló György</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	1934
22.	Janszky József Vladimír	Neurológiai Klinika	1803
23.	Kilár Ferenc	Bioanalitikai Intézet	1705
24.	<i>Mózsik Gyula</i>	<i>I. sz. Belgyógyászati Klinika</i>	1640
25.	Reglödi Dóra	Anatómiai Intézet	1600
26.	<i>Lénárd László</i>	<i>Élettani Intézet</i>	1597
27.	Pintér Erika	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	1576
28.	Gallyas Ferenc	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	1519
29.	Jandó Gábor	Élettani Intézet	1478
30.	Helyes Zsuzsanna	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	1473
31.	Szeberényi József	Orvosi Biológiai Intézet	1458
32.	Kálai Tamás	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	1434
33.	<i>Soltész Gyula</i>	<i>Gyermekgyógyászati Klinika</i>	1401
34.	Pongrácz Judit	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet, Gyógyszerészi Biotech. Tsz.	1385
35.	Ábrahám István	Élettani Intézet	1355
36.	Szokodi István	Szívgyógyászati Klinika	1347
37.	Tóth Kálmán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	1285
38.	Deli József	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet Farmakognózi Tanszék	1275
39.	Büki András	Idegsebészeti Klinika	1213
40.	<i>Kosztolányi György</i>	<i>Orvosi Genetikai Intézet</i>	1123
41.	Illés Zsolt László	Neurológiai Klinika	1115
42.	Szabó Imre	I. sz. Belgyógyászati Klinika	1112
43.	Fekete Sándor	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	1062
44.	Sétáló György (ifj.)	Orvosi Biológiai Intézet	1012
45.	Berki Tímea	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	1002
46.	Wittmann István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	1002
47.	Tamás Andrea	Anatómiai Intézet	999
48.	Ertl Tibor	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	995
49.	Hunyady Béla	I. sz. Belgyógyászati Klinika	983
50.	<i>Székely Miklós</i>	<i>Kóréletani és Gerontológiai Intézet</i>	983

51.	Molnár Péter	Farmakognóziai Tanszék	952
52.	Bódis József	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	938
53.	<i>Mess Béla</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	923
54.	Pap Marianna	Orvosi Biológiai Intézet	900
55.	Horváth Örs Péter	Sebészeti Klinika	893
56.	Németh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	879
57.	<i>Röth Erzsébet</i>	<i>Sebészeti Oktató és Kutató Intézet</i>	820
58.	Berente Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	816
59.	<i>Nagy Judit</i>	<i>II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum</i>	800
60.	Varga Csaba	Élettani Intézet	785
61.	Bajnok László Zoltán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	762
62.	Karádi Zoltán György	Élettani Intézet	759
63.	Lóránd Tamás	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	751
64.	Horváth Iván	Szívgyógyászati Klinika	740
65.	Pethő Gábor	Farmakológiai és Farmakoterápiái Intézet	734
66.	Horváth Zsolt	Idegsebészeti Klinika	732
67.	Kiss István	Orvosi Népegészségtani Intézet	714
68.	Tényi Tamás	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	711
69.	Miseta Attila János	Laboratóriumi Medicina Intézet	711
70.	Kocsis Béla	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	711
71.	Gyulai Rolland Péter	Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika	707
72.	Szere day László	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	706
73.	Kállai János	Magatartástudományi Intézet	703
74.	Komócsi András	Szívgyógyászati Klinika	686
75.	<i>Szabó Imre István</i>	<i>Magatartástudományi Intézet</i>	685
76.	Pajor László	Pathológiai Intézet	684
77.	Bock-Marquette Ildikó	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	682
78.	Nyitrai Miklós	Biofizikai Intézet	645
79.	Ábrahám Hajnalka	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	641
80.	Gyürüs Éva Krisztina	Gyermekgyógyászati Klinika	636
81.	Lubics Andrea	Anatómiai Intézet	631
82.	Bárdos Tamás	Mozgásszervi Sebészeti Intézet Ortopédiai Klinikai Tanszék	627
83.	Kovács Magdolna	Anatómiai Intézet	621
84.	Lőrinczy Dénes	Biofizikai Intézet	620
85.	Késmárky Gábor	I. sz. Belgyógyászati Klinika	607
86.	Botz Lajos	Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár	580
87.	Horváth Judit	Anatómiai Intézet	578
88.	Kiss Péter	Anatómiai Intézet	562
89.	Polgár Beáta	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	555
90.	<i>Szelényi Zoltán</i>	<i>Kóréletani és Gerontológiai Intézet</i>	553
91.	Barsi Péter	Idegsebészeti Klinika	549
92.	Clemens Zsófia	Neurológiai Klinika	543
93.	Perjési Pál	Gyógyszerészi Kémiai Intézet	537
94.	Márk László	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	526
95.	Bene Judit	Orvosi Genetikai Intézet	520
96.	<i>Tóth Gyula</i>	<i>Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet</i>	518
97.	<i>Losonczy Hajna</i>	<i>I.sz. Belgyógyászati Klinika</i>	513
98.	Bogner Péter	Idegsebészeti Klinika	509
99.	Sipos Katalin	Igazságügyi Orvostani Intézet	499
100.	Mazák István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	499

	Szerző	Részleg	Idézetek száma
1.	<i>Szolcsányi János</i>	<i>Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet</i>	11051
2.	<i>Hideg Kálmán</i>	<i>Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet</i>	5602
3.	Kovács L. Gábor	Laboratóriumi Medicina Intézet	5300
4.	Decsi Tamás	Gyermekegyógyászati Klinika	4250
5.	Sümegei Balázs	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	4126
6.	Seress László	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	3880
7.	<i>Gallyas Ferenc</i>	<i>Idegsebészeti Klinika</i>	3852
8.	Melegh Béla	Orvosi Genetikai Intézet	3834
9.	Szekeres Júlia	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	3744
10.	Molnár Dénes	Gyermekegyógyászati Klinika	3733
11.	Barthó Loránd	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	3542
12.	Czéh Boldizsár	Laboratóriumi Medicina Intézet	3518
13.	Csernus Valér	Anatómiai Intézet	3147
14.	Reglödi Dóra	Anatómiai Intézet	3005
15.	Czirják László	Reumatológiai és Immunológiai Klinika	2977
16.	<i>Emödy Levente</i>	<i>Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet</i>	2760
17.	<i>Mózsik Gyula</i>	<i>I. sz. Belgyógyászati Klinika</i>	2712
18.	Komoly Sámuel	Neurológiai Klinika	2584
19.	Gregus Zoltán	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	2512
20.	Najbauer József	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	2511
21.	<i>Lázár Gyula</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	2461
22.	<i>Lénárd László</i>	<i>Élettani Intézet</i>	2435
23.	Dóczy Tamás Péter	Idegsebészeti Klinika	2371
24.	Pintér Erika	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	2313
25.	<i>Sétáló György</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	2278
26.	Helyes Zsuzsanna	Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet	2265
27.	Kálai Tamás	Szerves és Gyógyszerkémiai Intézet	2228
28.	Janszky József Vladimír	Neurológiai Klinika	2208
29.	Gallyas Ferenc	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	2138
30.	Kilár Ferenc	Bioanalitikai Intézet	2064
31.	Tamás Andrea	Anatómiai Intézet	1985
32.	Jandó Gábor	Élettani Intézet	1766
33.	Deli József	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet, Farmakognóziai Tsz.	1756
34.	Tóth Kálmán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	1657
35.	Ábrahám István	Élettani Intézet	1641
36.	Szeberényi József	Orvosi Biológiai Intézet	1634
37.	Szokodi István	Szívgyógyászati Klinika	1616
38.	<i>Soltész Gyula</i>	<i>Gyermekegyógyászati Klinika</i>	1559
39.	Büki András	Idegsebészeti Klinika	1521
40.	Pongrácz Judit	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet, Gyógyszerészi Biotech. Tsz.	1517
41.	Molnár Péter	Farmakognóziai Tanszék	1507
42.	<i>Székely Miklós</i>	<i>Kóréletani és Gerontológiai Intézet</i>	1481
43.	Illés Zsolt László	Neurológiai Klinika	1403
44.	Berki Tímea	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	1298
45.	Kiss Péter	Anatómiai Intézet	1287
46.	Bódis József	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	1274
47.	<i>Kosztolányi György</i>	<i>Orvosi Genetikai Intézet</i>	1264
48.	Karádi Zoltán György	Élettani Intézet	1243
49.	Ertl Tibor	Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika	1236
50.	Kovács Magdolna	Anatómiai Intézet	1218

51.	Fekete Sándor	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	1217
52.	Lubics Andrea	Anatómiai Intézet	1208
53.	Hunyady Béla	I. sz. Belgyógyászati Klinika	1199
54.	<i>Röth Erzsébet</i>	<i>Sebészeti Oktató és Kutató Intézet</i>	<i>1187</i>
55.	Wittmann István	II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum	1185
56.	Berente Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	1169
57.	Németh Péter	Immunológiai és Biotechnológiai Intézet	1164
58.	Szabó Imre	I. sz. Belgyógyászati Klinika	1150
59.	Lőrinczy Dénes	Biofizikai Intézet	1139
60.	<i>Mess Béla</i>	<i>Anatómiai Intézet</i>	<i>1110</i>
61.	Rékási Zoltán	Anatómiai Intézet	1105
62.	Horváth Judit	Anatómiai Intézet	1101
63.	Sétáló György (ifj.)	Orvosi Biológiai Intézet	1096
64.	Horváth Örs Péter	Sebészeti Klinika	1063
65.	Pethő Gábor	Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet	983
66.	Perjési Pál	Gyógyszerészi Kémiai Intézet	971
67.	Kocsis Béla	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	936
68.	Kiss István	Orvosi Népegészségtani Intézet	935
69.	Lóránd Tamás	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	935
70.	Pap Marianna	Orvosi Biológiai Intézet	929
71.	Nyitrai Miklós	Biofizikai Intézet	909
72.	Komócsi András	Szívgyógyászati Klinika	906
73.	<i>Nagy Judit</i>	<i>II. sz. Belgyógyászati Klinika és Nephrológiai Centrum</i>	<i>899</i>
74.	Miseta Attila János	Laboratóriumi Medicina Intézet	883
75.	Rácz Boglárka	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	879
76.	Horváth Iván	Szívgyógyászati Klinika	879
77.	Bajnok László Zoltán	I. sz. Belgyógyászati Klinika	871
78.	Bárdos Tamás	Mozgásszervi Sebészeti Intézet, Ortopédiai Klinikai Tanszék	862
79.	<i>Tóth Gyula</i>	<i>Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet</i>	<i>851</i>
80.	<i>Szabó Imre István</i>	<i>Magatartástudományi Intézet</i>	<i>850</i>
81.	Varga Csaba	Élettani Intézet	841
82.	Szereday László	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	837
83.	Horváth Zsolt	Idegsebészeti Klinika	834
84.	Kállai János	Magatartástudományi Intézet	816
85.	Botz Lajos	Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár	806
86.	<i>Szelényi Zoltán</i>	<i>Kórleletani és Gerontológiai Intézet</i>	<i>793</i>
87.	Pajor László	Pathológiai Intézet	776
88.	Bock-Marquette Ildikó	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	758
89.	Ábrahám Hajnalka	Központi Elektronmikroszkópos Laboratórium	755
90.	Polgár Beáta	Orvosi Mikrobiológiai és Immunitástani Intézet	752
91.	Tényi Tamás	Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika	752
92.	Gyulai Rolland Péter	Bőr-, Nemikórtani és Onkodermatológiai Klinika	749
93.	Késmárky Gábor	I. sz. Belgyógyászati Klinika	736
94.	Márk László	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	726
95.	Bogner Péter	Idegsebészeti Klinika	720
96.	Bene Judit	Orvosi Genetikai Intézet	690
97.	Gyűrűs Éva Krisztina	Gyermekegyógyászati Klinika	684
98.	Matus Zoltán	Biokémiai és Orvosi Kémiai Intézet	682
99.	Barsi Péter	Idegsebészeti Klinika	655
100.	<i>Pár Alajos</i>	<i>I. sz. Belgyógyászati Klinika</i>	<i>622</i>

XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Kedves Hallgatók és Oktatók!

Ezúton is szeretnék karunk Tudományos Diákköri Tanácsának (TDT) nevében gratulálni a XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián (Budapest, 2015. márc. 31. – ápr. 1.) elért sikeres szerepléshez. A hallgatók munkája és kicsiszolt előadói teljesítménye természetesen a legfőbb előfeltétele ennek a szép eredménynek, de a felkészítő „tutorok” iránymutatása és támogatása nélkül ez nem jöhetett volna létre. (Részletesebb adatok erről a TDK-honlapról letölthető dokumentumokban található). A TDT nevében hálásan köszönöm továbbá a konferencián vállalt áldozatos bíráló bizottsági tevékenységét annak a 30 szenior oktatónak, akik ezzel is jelentősen hozzájárultak hallgatóink sikeres szerepléséhez.

A konferencia fő szervezője, *Merkely Béla* professzor, a Semmelweis Egyetem TDT-elnöke a szervezéstől a lebonyolítás legapróbb részletéig elvitathatatlanul professzionális munkával irányította a konferenciát a TDK-s hallgatókból és oktatókból álló (nem is olyan kicsi) csapata élén. A keddi megnyitó után a gálaest magas művészi színvonalú előadásait élvezhettük. A számos alap- és klinikai orvostudományi szekció mellett gyógyszerészeti és egészség tudományi szekciókban is igen erős mezőnyben méretethették meg tudásukat pécsi hallgatóink szerdán és csütörtökön 8:30-tól 18:00-ig. A csütörtök esti záró bulit követően a pénteki díjátadó időpontját (kellő előrelátással) késő délelőttre tűzték ki. A 262 kiosztott díjból 35 landolt a karunk képviseletében előadást tartó TDK-s hallgatóknál.

Megragadom az alkalmat, hogy ezúton is buzdítsak minden hallgatót, aki még nem dolgozik a Tudományos Diákkör berkeiben belül, de van ilyen gondolata, az ne hezitáljon, a kutatómunka rejtelmeivel érdemes közelebbről tevékenyen is megismerkedni, hiszen az így szerzett tapasztalatok és kapcsolatok bizony kamatoztathatóak lesznek majd jövőbeni szakmai pályafutásuk során is.

Továbbá arra kérek minden oktatót, aki TDK-s hallgatókat témavezetőként foglalkoztat, hogy a hallgatóit inspirálja a házi TDK konferenciákon való részvételre, hisz az OTDK-ra továbbjuttatható hallgatói kontingens nagysága bizony nem kis mértékben függ a házi konferencián elhangzott előadások számától is! Helyállásunk ennek tükrében különösen nagyra értékelendő, hisz sajnálatos módon idén kvótánk a 4 hazai orvoskar közül a legkisebb volt.

További eredményes munkát kívánunk a következő megmérettetésre való felkészüléshez! Ne feledjük, a 2017-es OTDK Orvos-Egészségtudományi szekcióját Pécsen rendezzük! A stafétahengert mi vettük át.

Még egyszer köszönöm a lelkiismeretes munkát.

Üdvözlettel:

Dr. Garai János
PTE, ÁOK, TDT-elnök

Az OTDK-n résztvevők csoportja; Három első helyezett: Kovács Patrícia, Csizék Zsófia és Vass Réka.

A helyezéseinkről dióhéjban. (Az ETK helyezettjei itt nem szerepelnek)

I. helyezés

Csizék Zsófia (V. évf., ált. orvos), Fülöp Diána, Budai Anna
Kovács Patrícia (VI. évf., ált. orvos)
Környei Bálint Soma (III. évf., ált. orvos)

Tordai Bálint (V. évf., fogorvos)
Vass Réka Anna (IV. évf., ált. orvos) + Magyar Laboratóriumi
Diagnosztika Társaság Különdíja
Vincze Patrícia (V. évf., gyógyszerész)

II. helyezés

Balla Péter (V. évf., ált. orvos), Péter Attila

Balogh Réka (V. évf., gyógyszerész)
 Dr. Horváth Ádám (PhD-hallgató)
 Hunyady Ágnes (V. évf., ált. orvos)
 Hussein Tamás (VI. évf., ált. orvos)
 John Flóra (VI. évf., ált. orvos)
 Kardos Dorottya (I. évf., MSc. biotechnológia)
 Dr. Kovács László Ákos (PhD-hallgató), Bodnár Gabriella,
 Gaszner Tamás
 Kupó Péter (VI. évf., ált. orvos)
 Pénzes Máté (TTK)
 Ritz Roxána (IV. évf., ált. orvos)
 Szabó Dóra (V. évf., ált. orvos)
 Váradi Bianka (VI. évf., ált. orvos)

III. helyezés

Majoros Andrea, Tóth Mónika

Különdíj

Grátz Szandra (VI. évf., ált. orvos)
 Gubányi Tímea, Hunyady Ágnes
 Jüngling Adél (VI. évf., ált. orvos), Karádi Zsófia Nozomi
 Kéringer Patrik (III. évf., ált. orvos)
 Kolláth Dóra (V. évf., ált. orvos)
 Kovács Márton (VI. évf., ált. orvos)
 Kugyelka Réka (II. évf., biotechnológia)
 Milad Ghorbani (IV. évf., gyógyszerész)
 Nagy Eszter (VI. évf., ált. orvos)
 Németh Ildikó (V. évf., fogorvos)
 Petrovics Laura, Sárvári Katalin
 Telek Elek (TTK)
 Tényi Dalma (VI. évf., ált. orvos)

Kovács László és Gaszner Tamás (2. helyezettek)

Tótsimon Anett (V. évf., ált. orvos)

Idén márciusban rendezték **Marosvásárhelyen, XXII.** Tudományos Diákköri Konferenciát is, melyen évek óta hagyományosan részt vesznek a karunk által delegált diákkörösök is. A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának delegációja 3 különdíjat nyert:

Kovács Patrícia (VI. évf., ált. orvos): Para-, meta- és orto-tirozin változások vizsgálata égett betegen. (Aneszteziológia és intenzív terápia szekció)

Gaszner Tamás (VI. évf., ált. orvos): A nucleus raphe dorsalis szerotoninerg neuronjainak vizsgálata a depresszió három találat elmélet modelljében. (Patológia, patomorfológia szekció)

Németh Balázs (VI. évf., ált. orvos): Kardiális átvezetési idők és kamarai utópoteenciálok non-invazív vizsgálata. (Poszter szekció)

Beszámoló a „III. Radiográfus Kvíz” szakmai vetélkedőről

2015. március 28-án a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) Országos Szervezet Képző Diagnosztikai Tagozata szervezésében rendezték meg Budapesten, a Lurdy Rendezvény és Konferencia Központban a „III. Radiográfus Kvíz” szakmai vetélkedőt, melyet dr. Balogh Zoltán, a MESZK országos elnöke nyitott meg, és zsűritagként is emelte a rendezvény színvonalát. Területünket elsőként a PTE, KK, Radiológiai Klinika „Homo Radioaktivusok” nevű, radiográfusokból álló, 5 fős, lelkes csapata képviselte. A rendkívül magas szintű és jó hangulatú vetélkedőn 8 csapat vett részt az ország különböző területeiről. Az alapos anatómiai „tudáspróba” után a képző különböző módszereivel kapcsolatos ügyességi és „szellemi” feladatok vártak a versenyzőkre. Csapatunk a nagyon szép 4. helyezést érte el a kicsi, de annál lelkesebb szurkolótábor biztatásával. Bízom benne, hogy ez hagyományteremtő verseny volt mind a területünk, mind a csapatunk számára. Szívvel gratulálok az 5 csapattagnak az elért helyezéshez és egyben nagyon köszönöm a részvételüket!

Könyvesné Sarkadi Margit
 MESZK, Baranya Megyei Területi Szervezet
 Képző Diagnosztikai Tagozat

Szép eredmény az Astellas-díj, az Év Orvosa 2014-es szavazásán

„Itt veszíteni nem lehet, akit ugyanis betegek vagy szakmai környezetek a jelöléssel elismer, az csak nyertes lehet.”

A hangsúlyozottan szakmai zsűri döntése alapján, dr. *Tunyogi-Csapó Miklós*, az Ortopédiai Klinika gerincsebész szakorvosa 2. helyezést ért el az Astellas-díj, a „Sebészeti jellegű orvosi szakterületek” kategóriában. Kollégánkat, áldozatos munkája elismeréséért már korábban is jelölték a nívós díjra, most azonban mindnyájunkat örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy a képzeletbeli dobogóra is felállhatott. A díjat leginkább célja legitimálja, amelyet olyan társadalmi és szakmai jellegű törekvéseket „tűzött zászlajára”, amelyek az egészségügyi ágazat legfontosabb szereplői, az orvosok és az egészségügyi szakdolgozók általános elismertségének, megbecsülésének és pályán maradásának erősítését valamint a gyógyulás szempontjából oly fontos jó orvos-beteg kapcsolat társadalmi szintű újraépítését szolgálják. Örömteli, hogy az elmúlt hét esztendőben 33 orvos és 139 egészségügyi szakdolgozó vehette már át ezt a díjat, s került ezáltal a szakmai nyilvánosság fókuszába.

A díjról:

„Az Astellas-díjat 2006-ban az Astellas Pharma és annak vezetőjeként dr. Markovich György alapította. A díj életre hívásának legfőbb célja kezdetektől fogva az volt, hogy a hazai egészségügyben tevékenykedő, sokszor méltatlanul kevés elismerést és nyilvánosságot kapó orvosok és egészségügyi szakdolgozók áldozatos munkájára és példaértékű erőfeszítéseire ráirányítsa a társadalom és a szakma figyelmét.”

A jelölés mellé benyújtott méltatás (részlet)

Dr. Tunyogi-Csapó Miklós a pécsi ortopédiai klinika kitűnő ortopéd sebésze, aki kiemelten foglalkozik a súlyos gerincdeformitások műtéti kezelésével. A 2008-as ortopédia-traumatológia szakvizsgája előtt három évig végzett kutatómunkát az Amerikai Egyesült Államokban, s azon ritka szakemberek egyike, aki ennek ellenére nem maradt külföldön, hanem hazatért, itthon folytatja a pályafutását és elkötelezett a magyar betegek gyógyítása iránt.

Kutatói, oktatói és gyógyító tevékenysége elismeréseként 2014. március 15-én állami kitüntetésben részesült, a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét kapta.

Szakmai munkájában nagy mérföldkőnek számít, hogy 2014 elején lehetősége nyílt hosszabb külföldi tanulmányútra: a zürichi Schultess Klinikán a terület világszinten számon tartott neves szaktekintélyétől, dr. Jeszenszky Dezsőtől sajátította el a legkorszerűbb gerincsebészeti eljárásokat, s azokat azóta saját intézetében a magyar betegek gyógyítása érdekében használja.

A legmagasabb színvonalú szakmai tevékenységhez nagyfokú szakmai alázat és a betegekhez való humánus viszonyulás párosul. Ő nem csak orvosként, hanem emberként is jelen van a kórházban, a kórtermekben, a rendelésen. Derűs, nyugodt személyisége, biztató, támogató megközelítése, emberséges hozzáállása és rendkívül jó kommunikációja segít eloszlatni a félelmeket, legyőzni a műtét előtti feszültséget, szorongást és ez rendkívüli mértékben megkönnyíti a nehéz

élethelyzetben, súlyos döntés és kockázatos műtét előtt álló páciensek helyzetét.”

Kollégánk ekképpen vall hivatásáról a jelöléshez mellékelt ön-reflexióban: *Szakmai célom és hitvallásom többek közt az, hogy a magyar gerincbetegeknek ne kelljen minduntalan az „ezzel kell együtt élnie”, vagy az „ezzel nem lehet mit kezdeni”, esetleg a „fűző és a torna elég lesz” kifejezéseket hallgatniuk, hanem tudjunk betegeinknek*

Ünnepi pillanat: az Év orvosa versenyben döntőbe jutott dr. Tunyogi-Csapó Miklós ortopédsebész és a jelölő Vertebra Alapítvány képviselőjében Schuster Barbara az Astellas estéjén. Már a jelölés, a méltatás és a sok pozitív visszajelzés is győzelem.

ésszerű és minden szempontból, emberileg is vállalható alternatívát nyújtani, amivel valóban megváltoztathatjuk az életüket. Gerincsebészként elsősorban a deformitással élő, súlyos gerincbeteg gyerekek és felnőttek műtéti kezelésével foglalkozom. Munkám során minden nap szembesülök azzal, hogy ezeknek a betegeknek a helyzete sokszor reménytelen, máshonnan nem várhatnak segítséget, gyógyításuk rendkívül nagy kihívást támaszt velünk szemben. A páciensek óriási félelemmel néznek szembe a hosszú, kockázatos műtétekkel, a gyerekekre néha hónapokig tartó kórházi bennfekvés és bonyolult kezelés, műtét-sorozatokat várnak. De éppen ez adja munkánk, munkám szépségét is: visszaadni egy-egy páciensnek a teljes élet lehetőségét, megélni velük az örömet, amit a megváltozott testük és ebből adódóan az új életminőség jelent, és ez több mint motiváció. Erőt ad a folytatáshoz és ösztönöz arra, hogy a lehető legmagasabb színvonalon lássam el őket, miközben emberileg is igyekszem mellettük állni és támogatni őket.

Jóleső a tudat, hogy az Ortopédiai Klinika hírnevét egy olyan újabb elismerés öregbítheti tovább, amely az orvosszakmai kiválóság mellett erős, humánus, emberi jelenlétet is feltételez. Szívvel gratulálunk és további szép szakmai sikereket kívánunk klinikánk minden munkatársának nevében!

Váncsodi József

ITT TAVASZ!

Jelen írás tartalma nem készül meteorológiai prognózisnak, célja csupán az időkép helyett a PTE, Általános Orvostudományi Kar hallgatói koncert rövid vagy hosszútávú – előrejelzése helyett hangulatának – összefoglalása.

Ha az évszakot említjük, tavasz alatt azt a huzamosabb ideig (de legalább 3-4 napig) beálló időjárási helyzetet értjük, mely alapvetően csapadékmentes, illetve a napi maximumhőmérséklet átlépi a 20 fokot. Így fogalmaz a tudomány.

Tavas. Már a neve is szép. Ha valaki csak kimondja, hogy „tavasz”, már látja a szín pompás virágokat, a szálló pillangókat, hallja a madarak csicsergését, éri a zöldellő fű illatát. De ha valaki azt mondja *nekem*, hogy „tavasz”, rögtön eszembe jut a koncertünk is.

A Tavaszi Koncert. Mert az is szín pompás, friss, vidám, kedvesen üde, amilyen a virág, a csicsergés, vagy a fű illata. És azért, mert a *miénk*. Bízom abban, hogy akik az elmúlt 5-6 évben a koncertjeinkre ellátogattak, egyetértéssel velem.

Az áprilisi koncert emlékezetes mérföldkő volt több szempontból is. Kerek évforduló volt, hiszen ötödik alkalommal szerveztük, s ehhez „méltó módon”, éppen ebben az évben már két felvonásban mutatták meg hallgatóink, oktatóink, milyen tehetségesek az orvosi, gyógyszerészeti tudomány mellett a művészetekben. Nagy fordulat és egyben öröm az is, hogy a fellépők legalább fele mostanra külföldi hallgatókból verbuválódott, így a kar nemzetközisége itt is szembeötlő volt.

Az ismételt teltház a korábbi sikereknek köszönhető, de mindazok, akik először ültek a nézőtéren, várhatóan rendszeres látogatóink maradnak, mert a produkciók színvonala, a műfajok változatossága és bája vélhetően érdeklődővé tették őket a következőkre is.

A Tavaszi Koncertek szereplőinek ezúton is köszönjük a felkészülést, a próbák sorozatát, a nyilvános szereplés és megmérettetés vállalását, az önzetlen szórakoztatást.

A nézőknek köszönjük a sok tapsot, az éljenzést, a füttyöket. Igazán jó volt hallani.

Találkozunk legközelebb 2015 Adventjén!

Földényi Gabriella

43. Medikus Kupa

Debrecen, 2015. március 27-29.

Az 1972-ben először kiírt Medikus Kupa célja az volt, hogy az országban működő négy Orvostudományi Egyetem hallgatói a tanulás, a tudományos munka mellett a sportpályán is mutassák meg rátermettségüket, felkészültségüket, sportbeli képességeiket. A verseny alapítói a labdajátékokat részesítették előnyben. A női-férfi kézilabda, női-férfi röplabda, női-férfi kosárlabda és a férfi kispályás labdarúgás alkották a sportágak sorát. Az évenként kiírt sportesemény rendezője sorrendben a Semmelweis Egyetem, a Debreceni Egyetem, a Szege-di Tudományegyetem, a Pécsi Tudományegyetem. Az idő múlásával kibővült a versenyen résztvevők köre. Az orvostanhallgatók mellett az egészség-tudományi képzésben résztvevő diákok is csatlakozhattak a versenysorozatba, majd az idegen nyelvű programban tanuló diákok is egyre nagyobb létszámmal szerepeltek a csapatokban.

2009-ben Pécsen új fejezet kezdődött a medikusok sportversenyén. A Debreceni Egyetem csapatait jelentős létszámú szurkoló kísérte el és biztatta a mérkőzéseken. A következő évben már mindegyik intézmény büszkélkedhetett szurkolósereggel. Ettől kezdve a Medikus Kupa a magyar felsőoktatás legjelentősebb sporteseményévé nőtte ki magát. Alkalmanként hozzávetőlegesen ezeröttszáz-kétezer hallgató tölti együtt a szabadidejét a március végi sporteseményen és az esti szórakoztató programokon. A 2015-ös versenyem már limitálni kellett a kísérők létszámát, hogy a rendezők kezelni tudják a tömeget.

2012-ben Szegeden a hallgatók kezdeményezésére egy új sportág a vízilabda is megjelent bemutató jelleggel a Medikus Kupán. Az azt követő három évben minden alkalommal megküzdött a négy egyetem vízilabdacsapata is egymással, azonban az eredmények nem számítottak be az összetett pontversenybe. Mivel a sportág életképesnek bizonyult, és hatalmas szurkolótábor előtt zajlottak a mérkőzések, a pécsi küldöttség kezdeményezte, hogy a továbbiakban teljes jogú sportágként versenyez-hessenek a vízilabdások, és az eredményeik számítsanak be a pontversenybe. Sajnos ez a javaslat nem minden egyetemen talált megértésre, ezért további tárgyalások folynak a magyar sikersportág befogadása érdekében.

Mivel egyre nagyobb jelentőséggel bír a Medikus Kupa a négy egyetem rivalizálásában, a pécsi sportoló orvostanhallgatók partnerek voltak egy, szervezett felkészülési program megvalósításában. Ennek elsődleges szempontja az volt, hogy a dékáni vezetés, támogatást ígért azoknak a csapatoknak, amelyek sportágukban az első, vagy a második helyen végeznek. A kidolgozott szakmai programhoz a dékáni vezetők, a Testnevelés- és Mozgásközpont, a Hallgatói Önkormányzat és a Petőfi és Fia Sportegyesület biztosította a pénzügyi háttérrel. Lehetővé tettük, hogy októbertől minden csapat legalább heti két edzést tudjon tartani, illetve biztosítottuk csapataink versenyztetését. Sportolóink szerepeltek a karok közötti bajnokságokban, az egyetemi bajnokságban, a megyebajnokságban, az OB II-ben, ami nagyban hozzájárult ahhoz, hogy önbizalommal és reményteljesen utazhattunk Debrecenbe.

A pécsi csapatok elsődleges szempontja az eredményes sze-

relés volt, és az esti szórakoztató programokat is ennek tudatában látogatták. A kétnapos verseny alatt hatalmas küzdelmek zajlottak a pályán, a szurkolók szünni nem akaró buzdítása mellett. A céltudatos összefogás és felkészülés eredményezte azt, hogy az induló nyolc csapatunkból hat első vagy második helyen végzett. Ezzel az eredménnyel az összesítésben azonos pontszámot ér-

tünk el a Debreceni Egyetemmel. Végül a második helyre szorultunk, mert kevesebb első helyezést értünk el, mint riválisunk. Az eredményhirdetésen számos különdíjat is nyertek sportolónk. A záró rendezvényen nagyon látványos és dekoratív műsort mutatott be a pom-pom-csapatunk. A négy egyetem pom-pom-bemutatója közül a zsűri a pécsiek produkcióját ítélte a legjobbnak, melyért különdíjban részesültek.

2015. április 8-án dr. Miseta Attila, dékán és Nyitrai Miklós, dékánhelyettes a Kari Tanácssteremben köszöntötték a Medikus Kupán szerepelt csapatokat és gratuláltak a sikeres szerepléshez.

Részletes eredmények:

LABDARÚGÁS

1. Debreceni Egyetem	5 pont
2. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	3 pont
Edző: Dr. Rugási Endre, Markó Roland	
3. Szegedi Tudományegyetem	2 pont
4. Semmelweis Egyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Markó Krisztián, Pécs
A legjobb kapus:	Steinbach Gergő, Pécs
A torna gólkirálya:	Rami Nahhas, Debrecen

NŐI RÖPLABDA

1. Szegedi Tudományegyetem	5 pont
2. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	3 pont
Edző: Storcz Tamás	
3. Semmelweis Egyetem	2 pont
4. Debreceni Egyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Schrauf Julia, Pécs
A legjobb előkészítő játékos:	Vas Violetta, Szeged
A legjobb ütő játékos:	Tóth Biborka, Szeged

FÉRFI RÖPLABDA

1. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	5 pont
Edző: Balla Péter	
2. Semmelweis Egyetem	3 pont
3. Debreceni Egyetem	2 pont
4. Szegedi Tudományegyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Vén Péter, Debrecen
A legjobb előkészítő játékos:	Matics Zsombor, Budapest
A legjobb ütő játékos:	Balla Péter, Pécs

NŐI KÉZILABDA

1. Semmelweis Egyetem	5 pont
2. Debreceni Egyetem	3 pont
3. Szegedi Tudományegyetem	2 pont
4. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	1 pont
Edző: Lipcsik Zoltán	
Legtechnikásabb játékos:	Zelizi Dóra, Debrecen
A legjobb kapus:	Amelie Staidacker, Szeged
A legeredményesebb játékos:	Tóth Renát, Budapest

FÉRFI KÉZILABDA

1. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	5 pont
Edző: Lipcsik Zoltán	
2. Semmelweis Egyetem	3 pont
3. Szegedi Tudományegyetem	2 pont
4. Debreceni Egyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Vajda Álmo, Budapest
A legjobb kapus:	Zolnai Péter, Debrecen
A legeredményesebb játékos:	Szöllősi Bence, Pécs Zelenyánszki Márk, Szeged

NŐI KOSÁRLABDA

1. Debreceni Egyetem	5 pont
2. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	3 pont
Edző: Takács Flóra	
3. Szegedi Tudományegyetem	2 pont
4. Semmelweis Egyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Késői Melinda, Pécs
A legjobb 3 pontos dobó játékos:	Király Anna, Debrecen
A legeredményesebb játékos:	Földvári Anna, Debrecen

FÉRFI KOSÁRLABDA

1. Debreceni Egyetem	5 pont
2. Semmelweis Egyetem	3 pont
3. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	2 pont
Edző: Poronyi Péter, Sashegyi Patrik	
4. Szegedi Tudományegyetem	1 pont
Legtechnikásabb játékos:	Pall Hellgasson, Debrecen
A legjobb 3 pontos dobó játékos:	Sashegyi Patrik, Pécs
A legeredményesebb játékos:	Sinkovics Dániel, Budapest

NŐI ÖSSZETETT PONTVERSENY:

1. Debreceni Egyetem	9 pont
2. Szegedi Tudományegyetem	9 pont
3. Semmelweis Egyetem	8 pont
4. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	7 pont

FÉRFI ÖSSZETETT PONTVERSENY:

1. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	15 pont
2. Debreceni Egyetem	13 pont
3. Semmelweis Egyetem	10 pont
4. Szegedi Tudományegyetem	6 pont

A 2015. évi Medikus Kupa legjobb szurkoló csapata:

Semmelweis Egyetem csapata

A 2015. évi Medikus Kupa legjobb pom-pom-csapata:

Pécsi Tudományegyetem, ÁOK csapata

2015. évi Medikus Kupa összesített egyetemek közötti pontversenyének eredménye:

1. Debreceni Egyetem	22 pont
(több sportági 1. helyezés)	
2. Pécsi Tudományegyetem, ÁOK	22 pont
3. Semmelweis Egyetem	18 pont
4. Szegedi Tudományegyetem	15 pont

Versenyen kívül

1. VIZILABDA

1. Semmelweis Egyetem	
2. Pécsi Tudományegyetem ÁOK	
3. Debreceni Egyetem	
4. Szegedi Tudományegyetem	
Legtöbb gólt szerző játékos:	Orosz Tamás, Debrecen
A legjobb kapus	Nádasdi Zala, Szeged
A legjobb mezőnyjátékos:	Somoskeőy Tamás, Pécs

Ezúton is szeretném megköszönni mindazoknak a vezetőknek, edzőknek, kollégáknak és hallgatóknak a segítségét, előkészítő és felkészítő munkáját, akik nélkül ezt a szép eredményt nem tudta volna elérni sportköltségünk.

Téczeley Tamás
Testnevelés- és
Mozgásközpont vezető

„Az eredményes orvos-beteg kapcsolat kulcsa a megfelelő kommunikáció”

Háromlépcsős kommunikációs kurzus indult februárban az Orvostudományi Karon, végzős diákok meghívásával. A programot a Családorvostani Intézet hirdette meg, dr. Miseta Attila, dékán javaslatára és megbízásából. A képzés során főként a gyakorlati kérdésekre fókuszáltak a trénerek, köztük dr. Tényi Tamás, egyetemi tanár, dékánhelyettes is, a kurzus egyik kidolgozója.

– Mik voltak a tematikai csomópontjai ennek a háromlépcsős kurzusnak?

– Ebben a pilot vizsgálatban három alkalommal, 14 órában találkoztunk a végzős diákokkal. Kezdetként sűrített témacsoportokkal dolgoztunk, a következő tanévtől azonban ez már felvehető tantárgy lesz az orvostanhallgatók számára. A gyakorlatok között szerepelt az anamnézis felvétele, a diagnózis és a rossz hír közlésének kérdésköre, a betegről érkező érzelmi reakciók, mint például az agresszió, a kétségbeesés, az elutasítás kezelése. A családi konzultáció is fontos téma volt, hogyan beszéljünk a családtagokkal, mely kommunikációs stratégiák mentén, ha a családtagok különböző módon szeretnék hallani, mi történhet hozzátartozójukkal. Foglalkoztunk a terápiás együttműködéssel, a motiváció felkeltésével, megerősítésével, továbbá a munkahelyi kommunikációval, annak nehézségeivel és oldásával, utóbbi ugyancsak fontos és érdekes terület.

– Milyen formában, milyen módszerek mentén zajlottak a gyakorlatok?

– Tizenkét hatodéves orvostanhallgatóval és a csoportos foglalkozáson három családorvos rezidenssel dolgoztunk együtt négyen, trénerek. Egy-egy alkalommal három témát tekintettünk át, rövid elméleti előadással az elején. Az ezután következő gyakorlatok során kétféle módszert alkalmaztunk, az egyik a szerepjáték volt, amikor az orvostanhallgatók eljátszották az orvos-beteg szituációt. Arra kértük őket, helyezkedjenek bele például egy olyan beteg helyzetébe, aki türelmetlen, indulatos, mert sokat várt a rendelésben, a másikuk pedig, orvosként, ezt próbálja kezelni. A szerepjáték kis mértékben már része volt a korábbi oktatásnak is, az ún. szimulált beteg módszere azonban viszonylag új, kevésbé vannak hagyományai itthon, ezért nemzetközi tapasztalatok alapján próbáljuk meghonosítani. Lényege, hogy ún. kiképzett betegek voltak a családorvos rezidensek, akik alaposan elmélyültek egy-egy szituációban, és szinte színészi képességeket felvillantva játszották el a beteg szerepét. Velük kellett aztán az orvostanhallgatóknak kommunikálni. Mindkét játék után volt egy megbeszélés a csoport tagjaival, amikor részleteire szedtük a történeteket, elemeztük, mi volt jó, mi nem, mit, hogyan lehetett volna jobban képviselni, hangsúlyozni. Így haladtunk témáról témára, esetről esetre, egy-egy témához két-három eset is kapcsolódott. Fontos megemlíteni még az interaktív gyakorlatokat is, amikor az egész csoport interakcióba került. Ilyenkor az egyik tréner feladott egy feladatot, azzal kapcsolatban például, milyen érzelmi reakciókkal kell szembesülnünk a betegek részéről, majd a csoport közösen gyűjtötte össze ezeket. De megesett az is, hogy kis papírlapokon kértük be a véleményeket, majd ezeket összegeztük, közösen megvitattuk. Magyarra fordítottunk egy angolszász kérdőívet, ami lehetővé tette azt, hogy pontszerűen értékeljünk egy orvos-beteg interakciót, az üdvözléstől a beteg

távozásáig. Az oktatástechnikai csoport munkatársai is jelen voltak a kurzuson, rögzítették DVD-re a történeteket, amiket aztán visszanezítettünk, ez is megkönnyítette az elemzést.

– Ez a kurzus amolyan próbafolyamatnak tekinthető, vagy kreditet is kapnak érte a hallgatók?

– Ez próbafolyamat volt, a trénerek, a szimulált betegek és a hallgatók közös gyakorlata az éles bevetésre, ami akkor lesz, amikor a tantárgy elindul. A hallgatók ezért dékáni elismerő oklevelet kapnak majd. Nagyon lelkes, motivált fiatalokkal dolgoztunk, akiket mi hívtunk meg, ismerve korábbi elkötelezettségüket a témában. A toborzásban a hallgatói önkormányzatnak is nagy szerepe volt, segítettek abban, hogy a jelenlévők aktívan vegyenek részt a közös munkában.

– Önnek nemzetközi tapasztalatai is vannak ebben a témában, járt Hollandiában is ez ügyben. Jelenthetik-e a hollandok a mintát a kurzus kidolgozásában, vagy nincs mintájuk?

– Nyugat-Európában a gyakorlatorientáltságú képzésnek sokkal nagyobb hagyományai vannak, mint nálunk, így a szimulált beteg módszernek is. A Hollandiában tanultak mellett más nemzetközi tapasztalatok is fontosak számunkra, ahogyan a szakirodalom is, ami ebben a témában fellelhető, mindemellett lényegesek a hazai egyetemek, karok módszerei is, több ízben konzultáltunk a budapesti és a szegedi szakembertársainkkal is. Az orvosi kommunikáció oktatása alapvetően nem újdonság, az első éveknek ez tananyag, és egy hosszú évek óta tartó folyamat. Ami az újszerűséget adja ebben, az az intenzíven gyakorlat központú, a saját élményt, tapasztalatot fókuszba állító tréningmódszer, és az, a hazai körökben is egyedülálló forma, ahogyan mi ezt megvalósítani szeretnénk. A tapasztalatokhoz hozzátartozik még, hogy gyakorló pszichiáterként hosszú évtizedek óta skizofrén, pszichotikus betegekkel foglalkozom, és 2009 óta

vezetek pszichiáter szakorvosoknak és rezidenseknek olyan tréningeket, amelyek a skizofrén betegekkel való kommunikáció és a terápiás együttműködés témakörében szerveződnek. Kollégáimmal immár a negyedik tréningprogramunkat dolgoztuk ki ezzel kapcsolatosan. Itt tapasztaltam meg, milyen sajátos terület a tréningezés, a tréningek vezetése, hisz ez nem előadás, mégis vannak benne ahhoz hasonló elemek, de nem is a csoportterápiák értelmében vett csoportozás, ahol az interakciók sokszor partalanok, és igazából nincs téma. A tréning valahol a kettő között húzódik meg, és ha az embernek korábban mindkét területen volt tapasztalata, akkor ez nagyon termékeny módszer lehet.

– Az már egyértelmű, miért Ön az egyik trénerre ennek a kurzussorozatnak. A másik három társa miként került a csapatba?

– *Füzesi Zsuzsannával* ketten kaptuk ezt a megbízást az ÁOK dékánjától, ő a Magatartástudományi Intézetben egyetemi tanár, az orvosi diplomája mellett szociológus is. *Csikós Ágnes* a Családorvostani Intézet adjunktusa, aki az első éves orvostanhallgatóknak évek óta oktatja a kommunikációt, ebben nagy tapasztalata van, és ugyanez a helyzet *Rinfel Józseffel* is, aki szintén oktat a Családorvostani Intézetben, egyébként pedig háziorkosként tevékenykedik Szentlőrincen, tapasztalt belgyógyász. Úgy igyekeztünk tehát összeállítani a csapatot, hogy minden oldal képviselőt kaphasson. Jól kiegészítjük egymást, és azt gondolom, nagyon belejöttünk ebbe a közös munkába.

– Mindannyian praktizálnak is, tehát a hétköznapokban is tapasztalják, min áll vagy bukik ez az orvos-beteg kommunikáció. Saját tapasztalataik és a környezetükből érkező visszajelzések is azt mutatják, hogy ezen az együttműködésen van mit változtatni?

– Az egészségügyi ellátásban sok a gond, ezek között szerepel a kommunikáció elhanyagolása is. Minden gyakorló orvos tudja, mekkora jelentőséggel bír ez a terület az elméleti ismeretek és a szakmai tudás mellett. Ennek a szisztematikus, gyakorlatokon alapuló képzése azonban mind a mai napig elmaradt, a módszertant elődeink is csak ellesték kollégáiktól. A hiány a betegek visszajelzéseiből jól lemérhető, hisz hányszor halljuk, hogy nem úgy szóltak hozzám, nem hallgattak végig, a doktor lélekben másutt járt, stb. Minden orvoskolléga a maga habitusából, személyiségéből fakadóan kialakít egy kommunikációs módot, ami hol jobb, hol rosszabb, ezzel alapvetően nincs is baj, hisz nem robotokat akarunk képezni, akik megadott mondatra megadott választ adnak. Fontos, hogy mindenkinek megmaradjon a személyisége, a stílusa, a varázsa, az alaptudás elsajátítása ugyanakkor legalább olyan lényeges, és ezt a tudást gyakorlatokkal lehet a leghatékonyabban átadni.

– Ez a tudás azonban csak bázisszinten maradhat meg akkor, ha nincs elég idő a gyógyításra, és így a kommunikációra sem a beteggel. Nem melleleg az orvos is ember, akinek ugyan-csak lehetnek szakmai és magánéleti konfliktusai is.

– A megfelelő kommunikáció azért nem mindig időigényes. Ha az orvos jól tud kezelni egy helyzetet, akkor néhány mondat, a gesztusaival könnyen megnyugtathatja betegét. Ezekkel a tréningekkel éppen azt szeretnénk elérni, hogy az orvosokban kialakuljon a praktikus készség az ilyen helyzetek megoldására. Ha ez sikerül, az biztonságérzetet is nyújt nekik.

– Azért ennek a tudásnak a hétköznapi gyakorlása embertípustól is függ. Mit lehet kezdeni egy morózus, zárkózott, ridegebb személyiségű orvosjelölttel?

– Az mindenképpen fontos, hogy meglegyen az illető orvosban ez a bizonyos kommunikációs készség, ellenkező esetben nehézkesé válik a párbeszéd. Persze, másképp kommunikál egy sebész, megint másképp egy belgyógyász, egy szülész, vagy éppen egy pszichiáter, hogy vegyem a négy prototípust. Ezek a kommunikációs modellek az adott szakmához is köthetőek. A tréningek lényege, hogy képesek legyünk korrigálni magunkat, a viselkedésünket, még ha alapvetően, legbelül olyanok is maradtunk, amilyenek voltunk. Ha pedig erre a korrekcióra nem vagyunk képesek, akkor legalább tudjuk, hogy mit, miért csinálunk, tudjuk magunkat kívülről látni. Célunk az, hogy a kommunikációs önismeretüket világítsuk meg a résztvevőknek.

– Szerepel-e a terveik között az, hogy a későbbiekben szakmaspecifikus tréningeket is tartanak?

– Amit elsődlegesen bevezetünk, az fakultatív tantárgy lesz, tehát szabadon választható az orvostanhallgatóknak, akik még nem biztos, hogy tudják, mire specializálódnak. Félévente erre jelentkezhet majd 15-20 diák, aztán ha bejárátódik, több csoporttal is számolunk. Következő lépésként fogjuk a posztgraduális képzésbe integrálni ezeket a kurzusokat, az adott terület rezidensei számára. Ebben szerepel majd a gyerekekkel, a pszichiátriai vagy a daganatos betegekkel való kommunikáció is, de ennek részletei még kidolgozásra várnak.

– Mi az, ami tanítható, és mi az, ami csak tapasztalatok és sok tanulás útján sajátítható el ebből a típusú kommunikációból?

– Ez nagyon komoly kérdés. Az előbbiekben készségekről, technikákról beszéltem, amik taníthatóak. Valójában atmoszféra megteremtésének a készségéről és annak az elsajátításáról van szó, ami az orvoslás minden területén egyaránt fontos. Az éremnek a két oldaláról beszélünk: az egyik oldalon ott vannak ezek az elsajátítható technikák, a másikon pedig mi magunk, a személyiségünk, a stílusunk, a saját életünk, annak változásai, a betegekkel való tapasztalathalmaz. Ebből a kettősségből formálódik az a személyiség, akit orvosnak hívunk.

Schweier Rita

Köszönjük!

Több éves vágya teljesült a PTE KK Gyermekklinikán a gyermekaneszteziológiai részleg orvosainak, amikor átvehették és munkába állíthatták az új GE Venue 40 ultrahang műszert. Az ultrahang berendezés segítségével a műtőben az eddigieknél könnyebben, biztosabban és kevesebb szövődmény veszélyével végezhetnek centrális véna biztosítást és vezetékes érzéstelenítési eljárásokat a koraszülöttektől 18 éves korig a gyermekeknél. A műszer 5.3 millió forintos beszerzési árának felét a Besel&Schwaeller Kapcsolóberendezések Kft. nevében *Wilhelm István* ügyvezető támogatása fedezte, a fennmaradó összeget a Pécsi Tudományegyetem Pro Medicina Quinqueecclesiensis Alapítványa biztosította *dr. Fischer Emil* professzor, kuratóriumi elnök közbenjárásával.

Köszönjük mindkét fél támogatását a készülék megvásárlásához!

Dr. Kövesi Tamás
gyermekaneszteziológus

Jól szerepeltek a pécsi hallgatók a 2015. évi „Év Gyógyszerészhallgatója” versenyen

2015. április 11-én ötödik alkalommal rendezték meg Budapesten az Év Gyógyszerészhallgatója – Gyógyszerészi, Gondozási, Betegtanácsadási Versenyt. Idén a „Krónikus degeneratív mozgásszervi betegségek: osteoporosis, osteoarthritis” témakörben mérettettek meg a hallgatók a Magyar Gyógyszerészi Kamara székházában kialakított képzeletbeli officinában. A Pécsi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Szakot *Herczeg Diána*, *Kráner Ildikó* és *Maczkó Péter*; negyedéves hallgatók képviselték.

A hazai képzőhelyek diákjainak ezen neves versenye lehetőséget biztosított a versenyzők elméleti és gyakorlati felkészültségének összemérésére, valamint elméleti tudásuk gyakorlati szituációkba való átültetésére. A jelentkezők nagy számára való tekintettel a délelőtt folyamán először a rövid, „beugró” feladatsor megírására került sor.

Ezt követően a legjobbnak bizonyult versenyzők gyógyszer-tári expediálást modellező szituációkban kellett, hogy bebizonyítsák a felkért zsűrinek (*dr. Szökő Éva*, *dr. Télessy István*, *dr. Soós Gyöngyvér*, *dr. Bácskay Ildikó* és *dr. Horváth-Sziklai Attila*) és önmaguknak egyaránt, hogy ők az Év Gyógyszerészhallgatói. Minden hallgatónak két beteget játszó színészt kellett megfelelő tanácsokkal és gyógyszerrel ellátnia.

Az első beteg csípőartrózisos volt, akinek új gyógyszert írt fel az orvosa. A gyógyszerészi kikérdezés során kiderült, hogy a beteg fájdalmai nehezen csillapodnak hagyományos, nem szteroid gyulladásgátló kezelés mellett (gyakran többet szedett be az elő-

írtnál). A kezelőorvos tramadol készítményre váltott, mivel a nagy dózisú NSAID-kezelés vérnyomásproblémákat okozott, illetve a fájdalomcsillapító hatás sem volt megfelelő. Az osteoartrózis betegségén kívül a páciens egészségtelen életmódja is fokozott szív- és érrendszeri kockázatot jelentett, indokolva a vérnyomáscsökkentő kezelést. A beteget meg kellett győzni a NSAID-készítmény nagy adagban történő szedésének indokolatlanságáról és a tramadol készítmény megfelelő alkalmazásáról, valamint az egészséges életmód rizikócsökkentő hatásáról. A panaszok enyhítése érdekében esetleges lokális készítmény vagy betegségmódosító terápia is javasolható (glukozamin, kondroitin).

A másik szituációban a patikába betérő idősebb hölgy az újonnan felírt készítményét szeretné kiváltani és aggodalmait fejezte ki annak hatásosságával kapcsolatban, hiszen az előző, csontritkulás elleni gyógyszerét hetente kellett alkalmaznia, míg az újat félévente. Az édesanyja is hasonló korában esett el és sokáig szenvedett. A felírt denosumab biológiai gyógyszert az orvos kezéhez rendelte. Ez alapján szükséges volt elmondani a beteg részére, hogy a készítményt az orvos fogja beadni számára. Nagyon fontos volt a szituáció helyes megoldásához, hogy a beteg megnyugtatása mellett a hallgató a kalcium- és D-vitamin-pótlás hangsúlyosságát is kiemelve és készítményeket ajánljon.

A színészek (*dr. Somogyi László* orvos és *Fazekas Fruzsina* harmadéves orvostanhallgató, SE, ÁOK) kitűnő játékukkal kápráztatták el a zsűrit.

Jól szerepeltek a pécsi hallgatók a 2015. évi „Év Gyógyszerészhallgatója” versenyen

A szakértő zsűri véleménye alapján a verseny győztese, így „2015. Év Gyógyszerészhallgatója” *Bordás Nóra*, ötödéves szeptedi gyógyszerészhallgató lett. A második helyezett *Földes Zsuzsa* (DE, V. évfolyam), a harmadik helyezett a pécsi *Maczkó Péter* (PTE, IV. évfolyam) lett.

Ezúton is szeretnénk gratulálni *Diának*, *Ildikónak* és *Péternek*, valamint nem utolsó sorban a felkészítő pécsi oktatóknak kitartó munkájukért!

Szöveg: *dr. Vida Róbert* és *dr. Fittler András*
Fotók: *dr. Marosi Attila*

Érettségire felkészítő konzultációs tábor 2015 tavasz – PTE ÁOK Tehetségért Mozgalom

A PTE, ÁOK, Tehetségért Mozgalom, hagyományaihoz híven, a 2014/2015-ös tanévben ősszel és tavasszal is szervezett érettségire felkészítő konzultációs táborokat középiskolás diákok számára.

A táborban résztvevők az emelt szintű érettségi tematika alapján napi 8 óra oktatásban részesülnek biológia, fizika és kémia tárgyakból. A hosszabb órák közti szünetekben a diákok szervezett keretek között betekintést nyerhettek az Anatómiai Intézet működésébe valamint a Gyógyszerésztudományi Szak mindennapjaiba.

A tanulás mellett nagy hangsúlyt fektettünk a szabadidős programokra is, melynek keretében felsőbb éves hallgatóink segítségével quiz-esten és városismereti vetélkedőn is részt vehettek a középiskolások, s megismerhették az egyetemisták hétköznapjait, az egyetem sajátos légkörét. Az utolsó napi oktatást ünnepes záró előadás, értékelés és oklevélátadás követte.

A tavaszi előkészítő táborra 2015. április 1-4. között került sor mintegy 50 középiskolás diák részvételével.

A tábor oktatómunkájának, eseményeinek, programjainak összegzéséként álljon itt két vélemény a jelenlevő középiskolásoktól:

„Nagyon jól éreztem magam. Nem gondoltam, hogy ilyen jó lesz. Sokat tanultam! Jók voltak a programok is. Sajnálom, hogy csak pár napos volt. Lehetett volna legalább egy hét. Az előadókkal meg voltunk elégedve. Többek között jó, hogy fiatalok, mert úgy érzem ez tette lehetővé, hogy az órák jó hangulatban teljenek, felszabadultan tudunk kérdezni.”

„Nagyon örültem, hogy itt lehettem, hasznos volt. Remélem, még találkozunk!”

Mi is reméljük, hogy szeptemberben sok ismerős arcot köszönhetünk.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani az Anatómiai Intézet munkatársainak és *dr. Reglődi Dóra*, professzor asszonynak, hogy lehetővé tették az intézeti látogatást, valamint *dr. Pál Szilárdnak* és *dr. Börzsei Ritának*, a Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet munkatársainak és a Farmakognózia Intézet munkatársainak, *dr. Horváth Györgyinek*, *dr. Papp Nórának* és *dr. Bencsik Timeának* a Gyógyszerésztudományi Szak képviselőjében részvételért.

S köszönettel tartozom azon hallgatóknak is, akik a táborok lebonyolításában részt vesznek, az oktatásban szerepet vállalnak: *Hanna Dániel*, *Horváth Bence*, *Jingling Adél*, *Kupó Péter*, *Papp Máté*, *Újvári Balázs*.

Duga Zsófia irodavezető
Beiskolázási és Alumni Program
programfelelős

„Tömegével látunk el 16 év alattiakat nagyon komoly, drog indukálta pszichózisban, paranoiában” – égető problémává vált az ifjúsági addiktológia hiánya

Korábbi számunkban napjaink függőségeiről beszélgettünk dr. Szemelyácz János addiktológussal, pszichiáterrel, az Integrált Drogterápiás Intézet Közalapítvány (INDIT) és a Baranya Megyei Drogambulancia vezető főorvosával. Most a függőségek kezelését segítő ellátórendszert, a hátteret térképezzük fel.

– Mennyire tekinthető teljesnek az az intézményhálózat, amit a szenvedélybetegek gyógyítására az elmúlt években felépítettek?

– Meglehetősen komplex rendszert sikerült létrehozunk az INDIT-nél, a legnagyobb szolgáltatási palettával mi rendelkezünk az országban, azonban ez még nem teljes. Két égető problémánk van: az egyik, ami Magyarországon másutt is hiányzik, az ifjúsági addiktológia, tehát a 18 év alattiak hatékony és szakszerű ellátása, a másik pedig, ami hiányzik, az egy jól működő, akut addiktológiai osztály. A fekvőbeteg-ellátással foglalkozó, jelenleg is működő intézmények ugyanis nem biztosítják kielégítően azon betegek kezelését, akiket nem tudunk járóbetegként detoxifikálni, méregteleníteni, nem sikerül ambulánsan csökkentenünk ópiát- vagy alkoholszükségleteiket. Sokat segítené, ha lenne egy kórháza az INDIT-nek, emellett már csak egy bankot, egy biztosítót és egy egyházat szeretnék (nevet – *a szerk.*), a normatíva szempontjából utóbbi mindenképpen jót tenne, mert az egyházi normatíva másfélszerese a miénknek. Ez azért alakulhatott így, mert úgy vélik, hogy nekünk kettős normatívánk van, szerződünk az önkormányzatokkal bizonyos szolgáltatásokra, és kapunk az államtól is segítséget. Ha ez valóban így lenne, akkor 1,6-os lenne a normatívánk, egyet kapnánk az államtól, 0,6-ot pedig az önkormányzattól. Sajnos, azonban az önkormányzati támogatások nem jutnak el maradéktalanul hozzánk. A nappali ellátónk bérleti díját kapjuk meg a várostól, mert annak idején úgy pályáztunk, hogy normatívából, bérleti díj nélkül oldjuk meg a szolgáltatást, ez évente két és félmillió forintot jelent. Édeskevés ez az egyházi támogatáshoz viszonyítva, összegezve az INDIT 12 évét, egymilliárdnál kellene járnunk. Igazságtalannak tartom ezeket a finanszírozási anomáliákat. Ezért történhet meg az is, hogy sok tehetséges szakember egyházi szolgáltatóhoz megy.

– Pályázatokból pótolható valamennyire ez a hiány?

– Nem igazán, ahhoz túl nagy. Sajnos, sok szolgáltatásunkat el kellett engednünk, és hozzáértő, a szakmában kiváló kollégáinknak sem tudunk megfelelő javadalmazást adni a munkájukért. Az INDIT vonzereje abban rejlik, hogy van egy jó szellemiségű, kreatív emberekből álló csapata, remek ötletekkel, így aztán sikerül egyről a kettőre jutnunk úgy, hogy pályázathalmokat készítettünk. Öröm az ürömben, hogy elkényelmesedni nem tudunk, állandóan készen és résen kell lennünk azért, hogy újabbnál újabb megoldásokat keressünk. Nyafogni akkor szoktam, ha azt látom, hogy a honlapunkon található elképzeléseink, ötleteink másolásával más szervezetek támogatáshoz jutnak, mi pedig nem. Csak egy példa erre a rózsadombi ifjúsági pont létrehozásának ötlete, ami sok szempont-

ból segítséget jelenthetett volna az ott élő fiataloknak: értelmes szabadidős programokat kínáltunk volna, utcai tanácsadást szerveztünk volna számukra, internetes ambulancia létrehozásában gondolkodtunk. Az ilyen és ehhez hasonló elképzeléseinket megvalósították mások máshol, de alapfokon, mindenmű innováció nélkül.

– Tekintsük át ezt a nagy szolgáltatási hálózatot! Milyen elemekből áll?

– Az általunk működtetett ellátórendszert piramisként kell elképzelni. Ha most az ellátandók oldaláról nézzük, akkor a piramis alján rengetegen vannak, kisebb problémákkal, ahogy haladunk felfelé, úgy csökken ugyan a betegek száma, ám egyben növekszik is betegségük súlyossága. Ennek függvényében a piramis alján az alacsony küszöbű, elérő, megelőző rendszerek vannak, felfelé pedig az egyre magasabb küszöbű, a kliens felé egyre nagyobb elvárásokat támasztó intézmények. Az alacsony küszöbű szolgáltatások három területet céloznak: az egyik Pécs szegregált területén, a Hősök tere és György-telep környékén található, ahol sok a szegény ember, nagy bajban, ez a TÉR elnevezésű szolgáltatás. A pénztelenség problémája mellett itt komoly gondot jelent a sok szerhasználó, a prostitúció, a kriminalizálódás. A másik terület, ahol jelen vagyunk, a Forrás Üzletház, ahol plázaprogramot működtetünk, régebben a Pécs Pláza adott ennek helyet. ALTERNATÍVA a neve, ide bemehetnek a fiatalok iskola után, a bevásárlóközpontban csellengve. A délutáni szabadidős programok másfajta megközelítését adjuk itt: van például számítógép a teremben, de nincs előtte szék, így aztán kényelmetlen a helyzet egy idő után. Található ellenben számos társasjáték, lehet teát főzni, és nagy babzsákokon eldőlve beszélgetni. A harmadik alacsony küszöbű szolgáltatás a BULISEGÉLY, amit a biztonságos szórakozásért hoztunk létre. Ennek eleme a biztonságos éjszakai közlekedés, kezdetben egy ún. partybusszal szállították a fiatalokat, aztán ebből kinőtt a pécsi éjszakai buszhálózat. Sikerült elérnünk a várossal való együttműködésben, hogy lehessen használni az összvonalas diákberletet éjszaka is, továbbá azt is, hogy hétfőként a hölgyek ingyen utazhassanak ezeken a járatokon.

Az iskolai szociális munkaprogramunkat sajnos el kellett engednünk, mert nem kaptunk rá finanszírozást. Ez olyasmi volt, mint egy utcai, elérő szolgáltatás, csak éppen helyben, az iskolában zajlott. Le kellett mondanunk az utcai szociális munkáról is, pedig ez nagyon fontos volt, és szervesen kapcsolódott más, alacsony küszöbű szolgáltatásunkhoz: a TÉR-hez, a BULISEGÉLY-hez. Prevenációs programjaink közül szerencsére működik – bár meglehetősen lesóványodva – a FÜGE névre hallgató, univerzális megelőző kezdeményezésünk, valamint a családi életre nevelő program, amit CSAT-nak hívunk, és van a kortárs, segítő fiatalokat képző programunk is, az pedig a MOZAIK. Amit mindezek mellett most próbálunk ki, az az iskolai agresszió megelőzésére irányul. Ez a program valójában ötvözet az amerikai, a norvég és a magyar tapasztalatoknak, és az iskolát komplex módon megközelítő szolgáltatásról szól.

A piramis következő szintjét a különböző szociális alapszolgáltatások képezik: ide tartozik a szenvedélybetegek közösségi és a nappali szociális szolgáltatója. A közösségi lényege, hogy figyelembe véve az életkörülményeit annak az embernek, aki hozzánk fordul – honnan jön, milyen a valós környezete, kikkel van kapcsolata – akár otthonában, akár fogvatartottként, próbáljunk vele kialakítani egy motiváló kapcsolatot. Ennek intézménye a szenvedélybetegek nappali ellátója, a TISZTÁS, ami a pszichoszociális ellátás és munkakeresési támogatás mellett bázisa a tücsereprogramunknak is, ami ugyancsak alacsony küszöbű, ártalomcsökkentő szolgáltatás az intravénás szerhasználat mellett együtt járó fertőző betegségek megelőzésére. Ezt mi nagyon fontosnak tartjuk, még ha van is egy olyan jellegű kormányzati elgondolás a háttérben, ami szerint ez a drogozás támogatásáról szól. Szakemberként hangsúlyozom, hogy a tücsere a mostani állapot kárainak a csökkentését jelenti. Számoljunk egy kicsit: az intravénás szerhasználók steril eszközökhöz jutása évente összesen megközelítően 80-100 millió forint lenne, míg a nehezen kezelhető hepatitis C gyógyítása – egyetlen emberre vonatkoztatva – 28-30 millióba is kerülhet. Támogatás hiányában Magyarország két legnagyobb tücsere szolgáltatója nemrégiben be is dőlt. A finanszírozás csökkentése sajnos, az alacsony küszöbű ellátórendszert sújtotta leginkább illetve a megelőzés területét.

Régen számos médiumban tudtuk hangsúlyozni a prevenciót saját és pályázati pénzből is, ma már, mivel ezek a médiumok is megszűntek és pénzünk sincs rá, erre sincs módunk. Pedig nagyon hasznosak voltak ezek a rendszeresen sugárzott műsorok, a Drog-éria, vagy a Leszállópálya, mert alakították a szemléletet, és számos visszajelzés érkezett rájuk. Volt egy ún. józan kávézónk is, a Café Ultra, a Hungária úton, amit felépülőben lévő, józan pincéink működtettek, sajnos azonban, ez is fenntarthatatlanná vált.

A piramis szintjein felfelé haladva, következnek a drogambulanciák, avagy inkább addiktológiai ambulanciák, ahol már nemcsak a drogfüggőségekkel, de minden más függőséggel is foglalkozunk. Az INDIT jelenleg két megyében lát el ilyen jellegű szolgáltatást, Baranyában és Somogyban. A bázis Pécsen van, de intézményeink megtalálhatóak Kaposváron, sőt Baján is. A négy ambulanciánkból kettőben foglalkozunk inkább a drogokkal, és kettőben az alkohollal.

Pécsen a 90-es években megszűnt az akkor igen haladó szemléletűnek számító Támasz ambulancia, és a városnak 15 éven nem volt speciálisan az alkoholbetegekkel foglalkozó intézménye. 2014-ben végre sikerült betölteni ezt a hiányt, és pillanatok alatt tengernyi ember gyűlt össze. Kérdés, addig hol voltak, hol találtak segítséget? Nyilván írták nekik kilószám a gyógyszerrel, estek-keltek, forgóajtószerűen kerültek hol az idegklinikákra, hol máshova, míg végül a cirrózisukba vagy egy balesetbe belehaltak. Ezek az ambulanciák egészségügyi pontoknak tekinthetők, normatíva alapján működnek, ezekben érvényesül a legjobban a medikális szemlélet, bár nagyon komplex megközelítésben. Zajlanak itt egyéni, családi és csoportterápiák, adunk gyógyszert, ha kell, vannak fenntartó vagy helyettesítő kezelésben kliensek, akiket akár évtizedeken keresztül gyógykezelünk, és itt figyelünk az ún. co-morbid problémákra is, amikor az addikció mellett van pszichopatológiai problémája is a betegnek.

A következő szintet jelentenek a struktúránkból hiányzó fekvőbeteg-intézmények, ezután pedig következnek a rehabilitációs otthonok. A rendszerünkben két ilyen bentlakásos intézmény van, az egyik Pécsváradon, ez a VÁLTOZÓHÁZ, a másik pedig Kovácsszénáján, ez a MÉRFÖLDKŐ. Utóbbi ugyan egy külön

egyesület, ami ellehetetlenülésében majdnem magával rántotta a rehabot is, de végül sikerült megmenteni. A Mérföldkő Egyesület így az INDIT szerves részeként, de mégis önállóan működteti a rehabot. Mindkét intézményünk terápiás közösségként működik, saját szabályrendszerrel, együttes szavazatokkal és döntésekkel, az alapfilozófia pedig az önségítő elveken működő 12 lépéses program, amit Magyarországon az AA, azaz a Névtelen Alkoholisták, és az NA, a Névtelen Anyagosok fémjelznek. Az önségítő csoportok (NA) egyébként a TISZTÁS nevű szolgáltatási pontunkon tartják gyűléseiket. Mindkét rehabilitációs otthonnak van félutas háza is, ami a piramis legfelső szintje. Ide tartozik a védett munkahely is, ami azt jelenti, hogy szervezett munkavégzés zajlik. Kovácsszénáján van ilyen is, Pécsváradal kapcsolatosan azonban úgy gondolkodunk, hogy inkább költözzenek be Pécsre, lakjanak együtt józanok, akár úgy is, hogy egy albrétben már lakik valaki, és mellé jön olyan, aki éppen akkor kerül ki a rehabról. Tudják segíteni egymást, együtt tudnak járni csoportfoglalkozásokra, és a munkahelyek tekintetében is támogatni tudják egymást. A pécsváradai vezetőnk azt mondja, hogy aki egy hónapon belül nem talál munkát Pécsen, az nem is igazán akar elhelyezkedni. Ilyenkor nem a pénz és a körülmények a fontosak, hanem a tény, hogy dolgozik, mert ez struktúrát ad a napjának, és része a rehabilitációjának. Csak úgy lehet ugyanis felépülni, ha minden nap felkel, elmegy dolgozni, azért kap fizetést, amit aztán beoszt egy hónapra. A pécsváradai intézményben a hazai hasonlóak között a leggyorsabban zajlik a terápia bentlakós része, két-három hónapnál hosszabb ideig egy ember sincs bent, viszont a kint lakást a terápia szerves részének tekintjük, ahogyan az önségítő csoportba járást is.

Az intézményi struktúra fenntartása mellett dolgozunk az oktatási rendszerben, budapesti és pécsi egyetemeken tanítunk, sok egyetemista jár hozzánk gyakorlatra szociális és egészségügyi területről. Nagyon fontos számunkra az a szemléletformálás, ami hosszú távon a mi munkánkat könnyíti meg, ezért fórumokat, kerekasztalokat szervezünk, az érintett kérdésben résztvevőket leültetjük egy asztalhoz, és közösen keressük a megoldásokat. Ilyenek például a kábítószerügyi egyeztető fórumok Pécsen és a régióban, vagy a gyermekvédelmi kerekasztal, aminek minden hónap utolsó szerdáján van az összejövetele. Utóbbira a városban érdekelt szakmai szervezetek képviselőit várjuk, egyrészt egymás munkájának megismerése céljából, másrészt pedig azért, hogy segíthessünk olyan problémás fiataloknak, akik számára nehéz jó megoldást találni. Régen, a törzsi társadalmakban is a vének tanácsa, meg a hét vezér hozott komoly döntéseket, nos, ilyesmiről van szó ez esetben is. Sajnos, ez a típusú megközelítés hiányzik ma a társadalomból, az emberek sem szeretnek csoportterápiákra járni, egyenrangú csoporttagként megvitatni a problémákat, konszenzusokat keresni, sokkal inkább az egyéni megoldásokat részesítik előnyben, holott sok esetben az kevésbé hatékony. Az intézményrendszerek együttműködését az is alátámasztja, hogy a magyar ellátórendszerben nagy lyukak vannak, a gyermekaddiktológiára pedig ez kifejezetten igaz, így csak együtt vagyunk képesek választ találni bizonyos kérdésekre.

– **Mit jelent az, hogy lyukas a rendszer? Nincs elég intézmény, vagy nincs elég ágy, ahol elhelyezhetnék a problémás fiatalokat?**

– Egyikből sincs elég. Pécsnek jelenleg Szegeden van fekvő gyermekpszichiátriai osztálya, ráadásul a Szegedi Gyermekklinikára úgy kapta meg Baranyát ellátási területnek, hogy egyetlen plusz ágyat sem rendeltek a feladathoz. Régebben, a 80-as években Szigetváron létezett ez az osztály, aztán a 90-es években

megszűnt, és azóta nem oldódott meg ez a probléma. A Pécsi Gyermekklinikán jelenleg egy neuro-pszichiátriai osztály működik, ami csak korlátozottan alkalmas arra, hogy ott szenvedélybeteg, problémás fiatalokat kezeljünk. A helyzet a dizájn drogok rohamos terjedése miatt még súlyosabbá vált, tömegével látunk el 16 év alattiakat nagyon komoly, drog indukálta pszichózisban, paranoiában. Amíg csak a klasszikus cannabis létezett, évente 7-8 ember "bolondult meg", most meg hetente ennyi. Mivel nem találjuk a megoldást a problémára, ezért próbáljuk leültetni az érintett szervezeteket, hogy legalább megbeszéljük, egyeztessük, mit tudunk tenni.

Jó hírként hatott, hogy uniós pénzből már megépült és épülőben van két ifjúsági rehabilitációs intézet az országban, ugyanakkor jelenleg nincs törvény arról, hogy Magyarországon 16 év alatt is lehet szociális intézményben rehabilitálódni. Így ezek az intézmények nem nyithatók meg ifjúsági rehabokként. Ez egyébként 45 ágyat jelentene országos szinten, ami nem sok. A mi pécsváradi házunkban nem olyan rég a bentlakók fele volt 18 év alatti, a 16 év alattiakért pedig nem kapunk finanszírozást. Nem tudjuk tehát őket hova tenni, mert a gyermekintézményekben sincs hely, főként nincs ekkora tömegnek. Két évvel ezelőtt még reménykedtem abban, hogy a norvég támogatás részeként, 400 millió forintból futja majd egy gyermekaddiktológiai ambuláns rendszer fejlesztésére. Sajnos azonban a támogatás nem érkezett meg Magyarországra, így az elképzelés nem válhatott valóra, a későbbiekben pedig más pénzből sem, mert az állam nem volt ebben partner.

A szociális szolgáltatások átalakításával, január elsejétől, sajnos a felnőtt ellátással is gondok keletkeztek, párhuzamosan többféle szociális szolgáltatást ugyanis nem lehet igénybe venni. Ez azt jelenti, hogy ha én hajléktalan vagyok és van alkoholproblémám is, akkor csak az egyik problémámra vehetek igénybe szolgáltatást. Vagy az egyik, vagy a másik, el kell dönteni. Ugyanez érvényes arra a gyermekre, aki lakásotthonban lakik, ő sem kezelhető magát, ha függősége van, mert a finanszírozási keretét kimerítette. Így éppen a legsúlyosabb problémákkal küzdők kényszerülnek ki az ellátásból.

– A rendszer hiányosságai miatt, és alapjaiban is, a legcélravezetőbb a megelőzés lenne abban a szűk környezetben, ahol a fiatal él, tehát a családban, már csak azért is, mert a szakmának a prevencióra sem jut elég pénze. Ha mégis megtörténik a baj, mik a legárulkodóbb jelek? Mire figyeljen a szülő?

– A másságra, a váratlan változásokra kell figyelni. Hirtelen megváltoznak a reakciók, a fiatal kinézete, felborul az éjszaka és

a nappal aránya, a bioritmusa, az energizáltsága, a hangulata, fogyni kezd. Kusza, érthetetlen lesz, amit mond, amit csinál, reakciói eltérnek a normálistól. Laikusként, akár szülőként, akár barátként, vagy pedagógusként azt kár boncolgatni, milyen szer hatása alatt állhat. A kamaszkor egyébként is nehéz időszak, ez a legveszélyeztetettebb periódus a szerhasználat szempontjából is. A kamasz önmagában, szer nélkül is lehet elviselhetetlen a környezete számára, produkálhat egy csomó furcsa, deviáns tünetet, de ennek megvan a folyamata. Aki ezt követi, az látja, ha ebben a folyamatban bekövetkezik valami még furcsább változás. Ennek vannak tárgyiasult megjelenései is, a környezetében, a használatától függően, egyszer csak észlelhetjük az összeporozott ezüstpapírokat, a vákuumosan lezárható nejlonzacskókat, amikben a szereket árulják, érezhetünk furcsa szagú füstöt, előkerülhetnek pénzproblémák, eltűnhet otthonról ez-az, vagy éppen újabbnál újabb holmik kerülhetnek be a fiatal ruhatárába az árusítás miatt, megváltozhat az érdeklődés, a baráti kör. Fontos beszélgetni a fiatalal, érdeklődni, mit csinál, hova jár szabadidejében. A szülők többsége figyel, hisz soha nem látott mennyiségű kliensünk van jelenleg. Az a szomorú ebben, hogy ezt idejekorán meg lehetne előzni szemléletformálással, konfliktuskezeléssel, a szabadidő hasznos eltöltésére létrehozott programokkal, közös terekkel, sportpályákkal, tömegsporttal. Ha már megvan a baj, és a gyerekhez nincs eszközünk, mert a korábbiakban elpusztítottuk, nem voltunk szavahihetőek vagy elég következetesek, akkor szakembert kell keresni. Jó megoldás, ha először csak a szülő ül le egy szociális munkással, vagy egy pszichológussal, vagy elmegy egy hozzátartozóknak összehívott önszorgató csoportba, hogy lássa, elsődlegesen ő hogyan tud viszonyulni a problémához, mivel tudja motiválni a gyermekét. Ha a szülő szemlélete változik, elképzelhető, hogy a gyerek is halad vele. De az is lehet, hogy ez arra lesz elég, hogy a gyermekét el tudja hozni kezelésre. Ami eztán következik, az egy hosszú és fáradságos út, ami hónapokon át tart, és van, hogy csak egy krízisszituáció mozdítja ki belőle a fiataalt. Komolyabb esetekben egy évnek kell elteltie ahhoz, hogy megnézzük, elértünk-e valamit. Ez alatt a periódus alatt ugyanis sok minden történik, vannak benne hétköznapi, ünnepek, nyaralás, krízisek.

– Az esetek többségében van esély a továbbléésre?

– Ha valaki akar változtatni, ebben következetes tud maradni, és közben nem hal meg, annak sikerül is. Az már kérdés, hogy a környezetét is sikerül-e motiválni a változásra, illetve, hogy ez a motiváció meddig tart, maradnak-e, alakulnak-e vágyott és reális célok.

Schweier Rita

Dr. Pytel József professzor, a Romániai Orvos és Gyógyszerészképzésért Egyesület szervezésében részt vett Marosvásárhelyen, 2015. március 18-20-án a 61. továbbképző ülészen, az „Apa és fia” program keretében. Fiával, *dr. Pytel Ákossal* együtt paralel 15 órányi előadásorozatban ismertették a fül-orr-gégészet és az urológia aktuális kérdéseit. Mindketten meghívást kaptak egyetemi nagyelőadás tartására. A csoportkép a diplomaátadásakor készült.

Oxidatív stressz: diagnózis és terápia

A Magyar Szabadgyökkutató Társaság Továbbképző Szimpóziuma

Pécs, 2015. március 7.

A Magyar Szabadgyökkutató Társaság (MSZKT) pécsi csoportja Róth Erzsébet professzornak, a társaság örökös, tiszteletbeli elnökének vezetésével szakorvosoknak, családorvosoknak, gyógyszerészeknek, szakasszisztenseknek szabadon választott, szakmaspecifikus, pontszerző kurzust szervezett. A szimpózium helyszíne a PTE, ÁOK Tanácsterme volt, amely a több mint nyolcvan résztvevőnek magas színvonalú, kulturált, kényelmes helyet biztosított a 10-től 17 óráig tartó előadásorozaton.

Róth Erzsébet professzor megnyitója után az első előadást Blázovics Anna professzor tartotta az „**Oxidatív stressz az élő szervezetben**” címmel, melyet dr. Lugasi Andrea, az MSZKT elnökhelyettesének előadása követett „**Antioxidánsok biológiai rendszerekben**” címmel. Mindkét előadás nagyon szemléletesen és didaktikusan mutatta be a szabadgyökök felfedezésének történetét, azok jelentőségét a biológiai rendszerekben, hangsúlyozva a magyar kutatócsoportok nemzetközileg is elismert tudományos munkáját már az 1980-as évektől kezdődően. (Budapesten Fehér János professzor és Blázovics Anna a májjal kapcsolatban, Pécsen Török Béla professzor és Róth Erzsébet kísérletes szívizom-iszkémia és -reperfúzió során, valamint Mózsik Gyula professzor a gasztrointesztinális citoprotekcióban, Szegeden Matkovics Béla professzor és Szöllősiné Varga Ilona, akik a redox állapot mérésének metodikáját dolgozták ki, Debrecenben Karmazsin professzor és munkatársai koraszülötteknél a retrolentalis fibroplasia antioxidáns terápiáját vezették be.) Mindkét előadás foglalkozott az egyre népszerűbb táplálék-kiegészítők, antioxidánsok korlátlan szedésének problémájával, ugyanis ezek a szervezet pro- és antioxidáns állapotának ellenőrzése nélkül veszélyesek lehetnek. Ehhez az előadáshoz kapcsolható dr. Kocsis Ibolya (SE, Laboratóriumi Medicina Intézet) előadása, melyben felhívta a figyelmet, hogy ma már a gyógyító gyakorlatban keresik az olyan vizsgálati módszereket, melyek segítségével az alkalmazott terápia a szervezet redox homeosztázisában bekövetkező változásokat is monitorozza. Ebben a szekcióban hangzott el a szelénpótlás, amely fontos az antioxidáns enzimek működésében. A szimpózium első szekciójában dr. Lantos János docens, az MSZKT vezetőségi tagja a pécsi Sebészeti Oktató és Kutató Intézetben végzett, nagyon érdekes kísérletes munkáról, az ún. **endogén adaptáció és a szabadgyökök kapcsolatáról** számolt be. Kiemelte, hogy a szabadgyökök attól függően, hogy milyen mennyiségben keletkeznek, a szervezetben lehetnek

Dr. Róth Erzsébet professzor, a szimpózium szervezője

hasznosak, és a napi stresszel szemben a szervezet védekező reakcióit indítják el. Viszont ha a számuk meghaladja a belső antioxidáns rendszer kapacitását, sejt- és szövetpusztulást okozhatnak. **Ez a szabadgyökök ún. Janus-arca**, amely

Dr. Blázovics Anna professzor, az MSZKT elnöke előadását tartja

Dr. Lantos János, egyetemi docens előadását tartja

arra világít rá, hogy szerepük az élő szervezetben rendkívül bonyolult. Dr. Jancsó Gábor docens, a PTE, ÁOK, SOKI igazgatója az iszkémia-reperfúzió és a szabadgyökök kapcsolatáról tartott színes, klinikai aspektusból is nagyon érdekes előadást „**Az oxidatív stressz szerepe és a reperfúziós károsodások csökkentésének lehetőségei az érsebészetben**” címmel. Felvázolta azokat a módszereket, amelyekkel a keringés leállása után az újraindításnál csökkenteni lehetne az ún. reperfúziós károsodásokat, segítve a betegek gyorsabb gyógyulását, és jelentős költségmegtakarítást érve el ezzel. A szekció utolsó előadását Róth Erzsébet, egyetemi tanár tartotta gyakorlati aspektusból megvilágítva a pro-oxidáns-antioxidáns rendszer humán vérben történő vizsgálatának jelentőségét. A Gere-pincészetből származó vörös szőlőmagörlemény kedvező antioxidáns hatását 28 vizsgálati személyen mutatta ki. A vérükből a kezelés előtt súlyos oxidatív stressz volt kimutatható. Kettő illetve négy

arra világít rá, hogy szerepük az élő szervezetben rendkívül bonyolult. Dr. Jancsó Gábor docens, a PTE, ÁOK, SOKI igazgatója az iszkémia-reperfúzió és a szabadgyökök kapcsolatáról tartott színes, klinikai aspektusból is nagyon érdekes előadást „**Az oxidatív stressz szerepe és a reperfúziós károsodások csökkentésének lehetőségei az érsebészetben**” címmel. Felvázolta azokat a módszereket, amelyekkel a keringés leállása után az újraindításnál csökkenteni lehetne az ún. reperfúziós károsodásokat, segítve a betegek gyorsabb gyógyulását, és jelentős költségmegtakarítást érve el ezzel. A szekció utolsó előadását Róth Erzsébet, egyetemi tanár tartotta gyakorlati aspektusból megvilágítva a pro-oxidáns-antioxidáns rendszer humán vérben történő vizsgálatának jelentőségét. A Gere-pincészetből származó vörös szőlőmagörlemény kedvező antioxidáns hatását 28 vizsgálati személyen mutatta ki. A vérükből a kezelés előtt súlyos oxidatív stressz volt kimutatható. Kettő illetve négy

hónapon át tartó szőlőmagörlemény-szedést követően a korábbi oxidatív stressz jelentősen csökkent, illetve helyreállt a redox egyensúly. E vizsgálatokkal bizonyította, hogy a szőlőmagban lévő polifenolok és flavonoidok nemcsak *in vitro* illetve állatkísérletekben fejtik ki komplex antioxidáns hatásukat, hanem megfelelő ideig történő adagolással a szervezetben fennálló jelentős mértékű oxidatív stressz állapotát is megszüntetik.

A szimpózium második szekciójában elhangzó hat előadás kiemelte az oxidatív stressz jelentőségét a különböző klinikai kórképekben. *Dr. Stark Júlia*, a Semmelweis Egyetem, II. sz. Belgyógyászati Klinika munkatársának előadása az atherogenezis kialakulásának folyamatát a különböző okokból kialakult oxidatív stressz kapcsolódásán keresztül mutatta be, szemléletes, didaktikus ábrákkal. Ezt követte, *dr. Molnár Gergő Attila* előadása a PTE, II. sz. Belgyógyászati Klinikáról „**Az oxidatív stressz és diabétesz**” címmel. A Wittman professzor által vezetett klinikán évtizedek óta kiemelt kutatási terület eredményeiről magas szintű előadást tartott, melyben az 1-es és 2-es típusú diabétesz patogenezisééről, benne az oxidatív stressz meghatározó szerepéről és az új terápiás lehetőségekről beszélt. *Dr. Halmosi Róbert*, a PTE, I. sz. Belgyógyászati Klinika docense „**Az oxidatív stressz szerepe a szívelégtelenség patogenezisében**” című előadásában rávilágított arra, hogy szívelégtelenségben kimutatott oki tényező a szabadgyökök számának emelkedése, ezért a védelem legfontosabb eleme ezen agresszív molekulák lekötése. Vizsgálati eredményeik szerint a sejtekben található enzim, a PARP (poli-ADP-ribóz-polimeráz) gátlásával protektív hatást lehet elérni a betegség progressziójával szemben, megőrizve a mitokondriumok funkcióját, és csökkenteni a szabadgyöktermelést. A további két előadásban a vörösvértetek kerültek fókuszba különböző aspektusokban. Szőlősiné *dr. Varga Ilona* előadása a klinikai kutatás szép példáját mutatta be. Előadásának címe: „**Az oxidatív stressz jelei vörösvértesteken különböző kórképekben.**” Hangsúlyozta, hogy a vörösvértetek felépítésük miatt kiváló oxidatív stresszmodellnek tekinthetőek, mivel bennük a szabadgyökképződésnek minden feltétele adott: az oxigén, a változó vegyértékű fém és telítetlen zsírsavak. Koraszülöttekben, diabéteszben, alkoholos májbeteggekben a vörösvértetek állapotát könnyen lehetne monitorozni, így az oxidatív stressz állapotát meghatározni. Végezetül *dr. Késmárky Gábor*, a PTE, I. sz. Belgyógyászati Klinika docense, a Magyar Haemorheológiai Társaság elnöke „**A haemorheológia és a szabadgyökök kapcsolata**” címmel tartott nagyon érdekes klinikai előadást, melyben kiemelte a koronária-inter-

vencióknál fellépő reperfüzió haemorheológiai és szabadgyökös változásokkal kapcsolatos problémakörét és a károsodások kivédési lehetőségeit. Részleteiben kitért a szabadgyök mediálta folyamatok gyógyszeres befolyásolásának igényére, az antioxidánsok adására. Külön kiemelte: számos, a kardiológiában használt gyógyszerről kiderült, hogy azok – hasznos mellékhatásként – antioxidáns tulajdonsággal is rendelkeznek (carvedilol, metoprolol, trimetazidin, ACE-gátlók stb.), tehát a kezelések gyógyszeres megválasztásánál erre is gondolni kell.

A szimpóziumot a tesztírást követően *Blázovics Anna*, egyetemi tanár, az MSZKT elnöke zárta be, megköszönve a szimpózium előadóinak magas színvonalú előadásait, a kiváló szervezést, vendéglátást és a résztvevők érdeklődését, külön kiemelve a PhD-hallgatók részvételét. Mint a szimpózium pécsi szervezője külön szeretnék köszönetet mondani a PTE, ÁOK dékánjának, *Miseta Attila* professzornak és a Dékáni Hivatal munkatársainak, hogy minden feltételt megteremtve biztosították a rendezvény számára a Dékáni Tanácstermet. Köszönöm *dr. Forrai-Werling Mártának*, a Szak- és Továbbképző Igazgatóság igazgatóhelyettesének a továbbképző szimpózium akkreditációjához nyújtott segítségét, *Kittkáné Bódi Katalinnak* és munkatársainak a nyomtatott anyag elkészítését, valamint *Ollmann Ágnesnek* a programfüzet grafikai megtervezését. A regisztráció során végzett szervező munkáért *Horváth Beátának*, *Lukács Melindának*, *Sólyom Andreának* mondok köszönetet. Végezetül köszönöm a villányi Gere Attila Pincészetnek, a szimpózium fő szponzorának a kiemelkedő támogatást, *Szmolenszky Tamásnak* a Gere pincészet területi képviselőjének kiváló szervező munkáját és a patikákkal kiépített személyes kontaktusát. Köszönöm a Richter Gedeon Részvénytársaság ugyancsak jelentős anyagi támogatását, az IZINTA Kft., Budapest, a Rapidó Kft., Budapest és Biomedica Hungaria önzetlen segítségét.

*Róth Erzsébet egyetemi tanár
az MSZKT örökös, tiszteletbeli elnöke*

Nemzetközi Est / International Evening 2015

Az English- German Student Council mega-rendezvénye

Minden rendezvényen van néhány olyan elem, akár a szervezés, lebonyolítás (itt aztán igazán helyén van a szó szerinti jelentés) terén is, amitől igazán emlékezetessé válik.

Így ivódott emlékezetembe „A” Nemzetközi Est 2015:

Újabb rekordok dőltek meg, közöttük a létszámé, mely elérte az EXPO Centerben fogadható vendéglétszám maximumát, a 3000 főt. Az estek történetében többször előfordult már, hogy szűkösnek, vagy kicsinek találtatott a helyszín. Hogy mit teszünk jövőre, még nem tudom. Talán *kirúgjuk a ház oldalát*...bár, ez nem is lenne olyan bonyolult a sátor-falakra gondolva, de félre a tréfát, biztos újabb ötlet kell, mert öt év elegendő volt, hogy az aula helyett már megszokott helyszínt, az EXPO Centert is lassan „kinőjünk”.

Emlékezetes amiatt is, hogy idén először főzhették, tálalhatták saját eszközökkel nemzetük legjellegzetesebb ételeit külföldi hallgatóink.

Aki márciusban csodálkozva kerülgette a hátsó bejáratnál hegyekként magasadó óriás fazekak, 35 literes lábosok dobozait, vagy próbált utat törni közöttük, a cikket olvasva talán megérti, hogy miért van ennyi edény-félre szüksége az Orvoskarnak. Most már biztos a kételkedők is elhiszik akkori válaszomat a kérdésekre: – „Nem, nem szervezünk edényvásárt.” – De nem ám, ezeket az edényeket még sok-sok éven át fogjuk használni, sok finom étel fog beléjük kerülni, nagy izkalandok várnak még rájuk. Sok más társukat talán falusi portákon lekvárfőzésre és disznóvágáskor használják, a hozzánk kerültek szinte a világ minden ízének kohói lesznek. Lám, mi minden csupán szerencse kérdése!

A politizálás egyenesen ellentétben áll a Nemzetközi Est alap gondolatától, de azért hadd írjam fel krónikásként azt is, hogy idén Izrael és Palesztina nagykövete is vendégünk volt, mely a nemzetköziséget tekintve is kuriózum és egyben különleges fűszere volt előkészületeinknek.

Persze nem csak különbözőség, hanem a korábbi évek Nemzetközi Estjeire egyformán jellemző, de soha meg nem unható, sőt gyönyörködtető színesség, vidámság volt részünk. Ha a Guinness Rekordok könyvébe nevezhetnénk, nagy esélyesként indulhatnánk a legtöbb mosoly és legtoleránsabb közönség megmérettetések bármelyikén. Nem hivatalos „világrekordjainkat” az előbbi témákban idén 65 nemzet lobogója alatt állítottuk fel, rengeteg ételkóstoló fogyasztása és feledhetetlen, igen magas színvonalú produkciók közepette.

Bódis József rektor főztje, *Miseta Attila* dékán vidám megnyitó beszéde ugyanígy kedves és elengedhetetlen már nekünk, ki ne hagyják legközelebb!

Mint ahogy a zenekarjaink meghallgatása is kihagyhatatlan, akik elképesztő hangulatot hozva, hajnalig tartó táncot generálnak.

Ha még nem jöttek, látták és győzték a Nemzetközi Estek kihívásait, ne hátráljanak meg, 2016 tavaszán is fergeteges bulival ünnepeljük, hogy ennyi kultúra, ennyi leendő orvos és gyógyszerész éli békés mindennapjait a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán!

Szeretettel várjuk Önöket, legyenek résztvevői városunk legnagyobb adománygyűjtő rendezvényének az Angol-Német Hallgatói Önkormányzat estjén!

Földényi Gabriella
EGSC irodavezető

Fotó: Verébi Dávid

Volunteers' Pécs

Újabb nagyszerű kezdeményezést indítottak el Karunk külföldi hallgatói

Az önkéntesek csoportjának ötletgazdája *Justin Kim II. éves ÁOSZ angol programos hallgatónk*, EGSC (Angol-Német Hallgatói Önkormányzat) titkár, aki nagy lelkesedéssel kezdte a tagok toborzását és egyben karácsonyi ajándékok gyűjtését 2014 decemberében a pécsi nevelőszülői hálózat gyermekei számára.

Soha nem feledhető és szívszorítóan jó érzés volt látni, mekkora öröm szerény körülmények között élő gyermekek számára egy meglepetés kismackó, egy trendi táska. Nem nagy dolgok, „csak éppen” beteljesül egy kis álom, vagy nem várt meglepetés érkezik, mely nem gyakori a mindennapjaikban. Eltöröl nyelvi akadályt, semmissé teszi a részükről amúgy általános tartózkodást, féltékenységet. Mosoly, kíváncsiság, tenyérbe csapás, huncut összekacsintás...szóval gátak omlanak le, és ott lebeg minden óvatot ránk lesésben, minden apró jellben, közlekedésben: *Tényleg miattunk vagytok itt? Hozzánk jöttetek? Nekünk adjátok? Lehetünk barátok?*

A mai anyagias világ oly messze kerül pillanatok alatt. Elmosódnak a határok, a konvenciók, a gyermeki nyíltság és öröm ural teret, időt, betölt mindent. Betölti a szíveket is.

Az azóta eltelt rövid idő ellenére az önkéntes segítők és projektjeik száma – szerencsére – egyre nő.

A tanév második felétől a PTE Deák Ferenc Gimnáziumában a nyelvi munkaközösség munkájába is bekapcsolódtak hallgatóink. Eleinte angol és német órák látogatásával, a nyelvórák aktuális témájába kapcsolódva beszélgettek a gimnazistákkal, majd esetenként önállóan tartottak órákat is a tanárok által kijelölt témákban. Az egyik érettségire készülő gimnáziumi osztály diákjai az utolsó angol órára is meghívtak minket, hogy elbúcsúzzanak. A munkaközösség vezetője egyúttal felkérte csoportunkat a további együttműködésre is. Így a megbeszéltek szerint a következő tanévben folytatódik hallgatóink közreműködése az angol és német nyelvi órákon.

Jóhírünk gyorsan számyra kelt. Kapcsolatot kezdeményezett szervezetünkkel a Faág Baráti Kör Egyesület, akik saját megfogalmazásukat idézve, délutáni elfoglaltságokat szerveznek hátrányos és nem hátrányos helyzetű 7-18 éves gyerekek és fiatalok számára.

Második találkozásunk a Mandulásban szervezett piknik volt, ahol angolul instruált szabadtéri csoport-játékokkal és sportos feladatokkal, no meg az otthon készített, majd csere-berére bocsátott harapnivalókkal, ismerkedő és baráti beszélgetésekkel telt a szombat délutánunk.

A Nepálban történt földrengés és az áldozatok számának rohamos emelkedése közben, rövidesen levelet kaptam egy hallgatótól, aki tavaly nyáron Katmanduban segített egy család által patronált árvaházban. A borzalmas hírek miatt aggódva próbálta felvenni ottani barátai-val a kapcsolatot. Az általa hozott lesújtó információk és a továbbított fényképek azonnali cselekvésre szólították csapatunkat, azonnal megkezdődött az aula előtt a pénzádományok gyűjtése. Talán, mire e sorok megjelennek, az adomány némi élelmiszer és sátor formájában segítheti a most éhező és csupán egy ponyva alatt meghúzódó családot és védeceit.

Már akkor könnyes lett a szemünk, amikor a hallgató örömeiben, hogy azonnal munkához láttunk, elsírta magát. Bármilyen messze is esik a karunktól, a nemzetköziség azonnal közel hozza, személyessé teszi számunkra is mások fájdalmát, a tragédiákat.

Hajléktalanok számára is szoktunk gyűjteni. Sajnos a számuk nem csökken városunkban, elkél a segítség bármely formája. A Volunteers' Pécs felhívását követően rögtön sokan segítettek. Jelenleg alig lehet lépni az EGSC irodában, olyan sok hallgató hozott ruhaneműt. Több

holmit tárolni sem tudunk, így most is kalákába rendeződve válogatjuk a beérkezett adományokat, ahogy tettük azt télen is.

A kis méretű holmikak ezúttal a Szemem Fénye Alapítványnak juttatjuk el, onnan fiatalokhoz, rászoruló gyermekekhez jut el a segítség.

Öröm és egyben lelkünknek nagy teher is, hogy a városunkban és a környékünkön működő szervezetekhez már eljutott a hírünk. Több keresett fel minket közülük és nyújtott baráti jobbot, vagy nyújtotta segítségkérés a kezét. Ha mindenhova nem is tudunk eljutni segíteni, egy baráti kézszorítás is bátoríthatja mindazokat, akik esetleg megtorpan-tak, vagy kicsit elfáradtak.

Amíg itt vagyunk és mi itt leszünk, nemes célokért és újuló erővel folytatjuk a munkát. Köszönöm minden kedves adományozó és tevékenyen segítő hallgatónk közreműködését, támogatását mindannyiunk nevében:

Földényi Gabriella

„Tavaszi szél vizet áraszt”

Az idei Tavaszi Szél Konferenciának az egri Eszterházy Károly Főiskola adott otthont. A 2015. április 10-12. között megrendezésre kerülő rangos, multidiszciplináris konferencián 400 fiatal kutató vett részt, akik húsz tudományos szekció 42 alszekciójában mutatták be eredményeiket. A közel két évtizedes múltra visszatekintő „fiatal magyar kutatók és doktoranduszok világtalálkozóján” az agrártudományoktól a hittudományon át a műszaki tudományokig valamennyi tudományterületről érdekes előadások hangzottak el. Az orvos- és egészség tudományi szekció mindhárom alszekciójában karunk doktorandusz hallgatói vitték a prímet, előadásaikkal két alszekcióban is első helyezést értek el. Az I. alszekcióban dr. Szabó István: „A medialis orbitofrontalis kérgi glukóz-monitorozó idegsejtek komplex funkcionális sajátosságai” című előadása bizonyult a legjobb, legérdekesebb előadásnak. A III. alszekcióban dr. Kustán Péter: „Vizelet fehérjék szepszisben” című előadásával aratott sikert. Karunk intézeteit az alábbi fiatal kutatók képviselték: Bánfai Krisztina, Bohonyi Noémi, dr. Budai Anna, Csetényi Bettina, Mohamed Elhuseiny, Hegyi Dávid, Hormay Edina, dr. Kustán Péter, Lajkó Adrienn, Schilli Gabriella, Schmidt János, dr. Sükösd Andrea Krisztina, dr. Szabó István, Szilágyi Tamás Gábor, dr. Szirmay Balázs, Temesfői Viktória. Valamennyien színvonalas, érdekes előadást tartottak, kutatási témájukkal felkeltették a hallgatóság figyelmét, érdeklődését, előadásaikhoz ezúton is gratulálunk.

A konferencia nemcsak kutatási eredményeink bemutatására volt kitűnő alkalom, hanem kapcsolatépítésre, barátságok kialakítására, elmélyítésére is szolgált. A borvacsorán, Szépasszony-völgyi sétákon vagy a „zenés-táncos multságokon” nemcsak az egri borvidék nyújtotta élményekkel, hanem doktorandusz társainkkal is megismerkedhettünk.

A barokk Eger pártlan látivalói és utánozhatatlan hangulata azt hiszem, mindannyiunkat visszatérésre ösztönöznek, hogy kicsit több időt eltöltve a vár falai alatt, jobban megismerhessük a vidék természeti csodáit és épített környezetét.

A következő nívós doktorandusz eseményre sem kell már sokat várnunk. Idén nyáron Pécsen találkozhatunk, itt kerül megrendezésre a DOSZ nyári tábora augusztus végén.

Gratulálunk a sikeres szerepléshez és Marie Curie szavaival kívánok további eredményes kutató, alkotó munkát minden kedves doktorandusz hallgatótársamnak!

„A tiszta tudományos kutatás a haladás és a civilizáció valódi forrása.”

Dr. Kustán Péter, PhD-hallgató

Népegészségügyi Képző- és Kutatóhelyek Országos Egyesületének IX. Konferenciája

Pécs, 2015. augusztus 26-28.

„Magyarország egészsége – Európa egészsége”

A Népegészségügyi Képző- és Kutatóhelyek Országos Egyesületének IX. Konferenciáját a PTE, ÁOK és ETK közösen rendezi meg Pécsen, a Hotel Palatinusban 2015. augusztus 26-28. között.

A környezetünkben zajló gazdasági-politikai folyamatok tudatában, felismerve a régióknál előtérbe álló globális egészségügyi/népegészségügyi kihívásokat és megértve, hogy sem a betegségek, sem az azokat előidéző főbb kockázati tényezők nem ismernek határokat, úgy döntöttünk, hogy a konferencia jelmondata az alábbi lesz: „Magyarország egészsége – Európa egészsége”.

Ennek a gondolatnak a jegyében, talán új hagyományt is teremtvén ezzel, egy angol nyelvű nemzetközi szekciót szervezünk „Health Promotion in the Diverse European Communities” címmel.

Azt szeretnénk, ha a népegészségügyben, a népegészségügyért dolgozóknak és az NKE tagjainak minél szélesebb köre tartaná fontosnak a részvételt és érezhetné sajátjának a konferenciát, ezért örömmel várunk minden, a lakosság egészségi állapotát befolyásoló tényezőkkel, a betegségmegelőzéssel, az egészségfej-

lesztés lehetőségeivel foglalkozó előadást.

A jelentkezési lapot és az absztraktokat elektronikusan, a konferencia honlapján keresztül lehet benyújtani, ahol a formai követelményekre vonatkozó útmutató illetve a rendezvényt és szállással kapcsolatos további információk is találhatóak: <http://nke2015.pte.hu>.

A jelentkezési és az absztraktok benyújtásának határideje **2015. május 1.**

A tudományos Bizottság társelnökei dr. Boncz Imre (ETK) és dr. Kiss István (ÁOK) egyetemi tanárok; a nemzetközi szekció elnöke dr. Allan Krasnik, egyetemi tanár (EUPHA); a szervezőbizottság társelnökei dr. Betlehem József, egyetemi docens (ETK) és dr. Szilárd István, egyetemi tanár (ÁOK); a szervezési ügyekben kapcsolattartók Freund Zsófia (zsofia.freund@aok.pte.hu) és Kerner Ágnes (agnes.kerner@etk.pte.hu).

„Ritka betegséggel élni” „Napról napra, kéz a kézben”

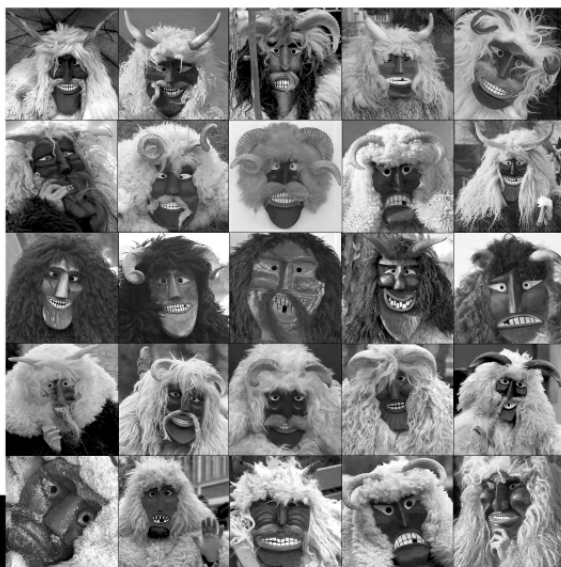
Beszámoló a „Ritka Betegségek Világnapja 2015” pécsi rendezvényéről

A hagyományoknak megfelelően a „Ritka Betegségek Világnapja” minden év februárjának utolsó szombatja. A Ritka Betegségek Világnapja 2015. központi témája a ritka betegséggel élők és családjaik mindennapi küzdelmei. Pécssett. Az előző két évhez hasonlóan a Zsolnai Kulturális Negyed adott otthont a rendezvénynek, ami az idén már két naposra bővült.

A pénteki napon a Pécsi Éltes Mátyás Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Speciális Szakiskola és Kollégium mutatkozott be, illetve fakultatív programként az iskola olyan fejlesztő óráin is részt lehetett venni, mint például a zeneterápia, szenzomotoros tréning, alapozó tréning autizmussal élő tanulók részére, Veronika projekt, kutyaterápiás foglalkozás és végül a művészetterápia. Mivel ezekre a programokra német és angol nyelvű tolmács is biztosított volt, így rajtuk a PTE, ÁOK ötödéves magyar hallgatói mellett az idegen nyelvű hallgatók is részt tudtak venni. A délutáni szakmai előadások alatt a hallgatóság hasznos információkat szerzett a hazánkban élő ritka betegséggel élők helyzetéről, a téma aktuális kérdéseiről, valamint néhány ismertebb ritka betegség molekuláris genetikai és diagnosztikai hátterébe nyerhettek bepillantást.

A szombati napon szakmai előadások, különböző betegszervezetek információs standjai, kiállítások, játszóház, vásár valamint fejlesztőjátékok várták az érdeklődőket 9 és 13 óra között a Pécsi Galériában. A napot *dr. Melegh Béla* professzor, a PTE Orvosi Genetikai Intézetének vezetője nyitotta meg, majd a rendezvény háziasszonya *Páváné Kumik Zsuzsanna*, a Pécsi Éltes Mátyás Iskola és az Eck Imre Alapfokú Művészetoktatási Intézmény igazgatónöje mutatkozott be. Mindezt a Pécsi Éltes Mátyás Iskola és az Eck Imre Alapfokú Művészetoktatási Intézmény diákjainak megnyitó énekes műsora követte. A program a rendezvény fővédnökeinek köszöntőivel folytatódott. Köszöntő beszédet mondott Pécs város polgármestere *dr. Páva Zsolt, Márta István* a Zsolnay Kulturális Negyed főigazgatója, *dr. Miseta Attila* professzor, a PTE, ÁOK dékánja és *Fogarassy Károly* a RIROSZ alelnöke. Szintén a Világnap keretei közt került sor a „Család kéz a kézben” címmel meghirdetett rajzverseny díjazottjainak számára az emléklapok átadására. Ezen alkotások a kiállítás részeként a rendezvény egész ideje alatt megtekinthetőek voltak. A szakmai program *Csonkáné Csordás Ágota* „Hangok által szabadon” a zeneterápia különböző útjai című előadásával kezdődött, majd egy igen izgalmas és érdekes előadás hangzott el *dr. Aknai Tamás* professzortól, a PTE, Művészettörténeti és Elméleti Tanszék vezetőjétől „Titkos Jelek. Képzőművészeti kalandozások a megfjtések nyomában.” címmel „Életjátékok” a betegség, szenvedély, harmónia kapcsolatának művészeti megjelenítéseiről. A „Pergő mikrofon szekció” keretében a Mitokondriális Betegek Baráti Köre mutatkozott be *Magyar Éva* előadásával. A szakmai program zárásaként speciális, a fejlesztő terápiában használt segítő kutyák, Szotyí és Szamba tartottak rövid bemutatót.

Szöveg és fotóösszeállítás: *dr. Kövesdi Erzsébet*

Tám László Busójárás feketén fehéren

Tám László

BUSÓJÁRÁS
feketén

VILÁGÖRÖKSÉG
World Heritage
Welterbe
Sjajetske bastine

Busho Carnival in Black and White
Buschogang schwarz auf weiß
Pohod bušara na crno-bijelim slikama

fehéren

Kronosz Kiadó

Megjelent
Érdeklődni a szerkesztőségben

„Tudomány, ami összeköt” Középiskolás diákok számára kiírt pályázat díjkiosztó ünnepsége 2015

A Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara hatodik alkalommal hirdette meg középiskolás diákok számára tudományos, kreatív pályázatát “Tudomány, ami összeköt 2015” címmel.

Az idei pályázat során három témakörben lehetett pályaműveket beküldeni:

*Harc a vírusok ellen, védőoltások fejlesztése laboratóriumi körülmények között.
Lézerkutatás szerepe az orvoslásban.
Antioxidánsok szerepe az egészségünk védelmében.*

Külön örömeinkre szolgált az idén, hogy a pályázók között szép számmal képviseltették magukat olyan középiskolás diákok, akik 11. osztályba járnak, tehát csak a jövő év folyamán fognak érettségizni. A szakmai zsűri döntése alapján a beküldött pályaművek közül hat pályázó munkája került díjazásra, és tíz pályamű írója részesült a zsűri dicséretében.

A díjak, dicséretet átadása ünnepélyes keretek között zajlott – melyre a pályázók szülei és tanárai is meghívást kaptak – 2015. április 1-én a Dékáni Tanácssteremben. Az ünnepség megnyitóját követően *dr. Sarlós Donát Péter*, az Urológia Klinika orvosa mutatta be, milyen a Karon hallgatónak lenni, milyen kihívásokkal, lehetőségekkel találja szembe magát az orvostanhallgató. Ezt követően a díjazott pályaművek írói mutathatták be előadás keretében munkájukat.

A szakmai zsűri pontozása alapján a 2015-ös évi pályázat nyertesei:

1. helyezett **Szekeres Zsófia**, Gödöllői Református Líceum, 11. o.
2. helyezett **Fathi Meetra**, Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma, 12. o.
3. helyezett **Al-Sheraji Nada Mohamed**, Széchenyi István Gimnázium, 11. o.
4. helyezett **Fazekas Balázs**, Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma, 11. o.
5. helyezett **Molnár Beáta**, Kaposvári Egyetem Gyakorló Gimnáziuma, 12.o.

A szakmai zsűri döntése alapján különdíjban részesült:

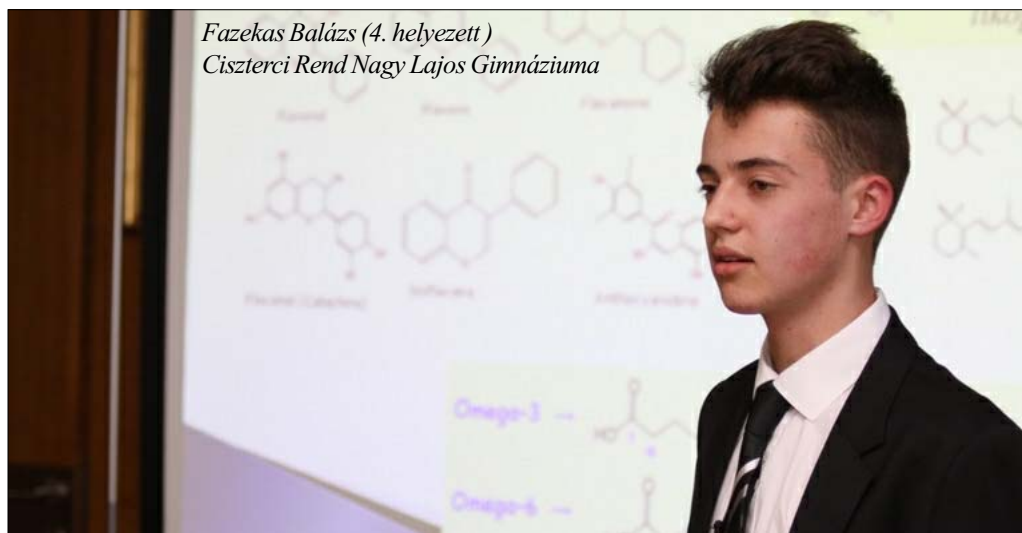
Csenge Zoltán, Perczel Mór Gimnázium, 11. o.

A szakmai zsűri döntése alapján dicséretben részesült pályázók:

Szekér Donát, Kölcsey Ferenc Gimnázium, 12. o.
Fneisz Annamária, Szombathelyi Nagy Lajos Gimnázium, 11. o.
Zavaczki Tamás, Kanizsay Dorottya Szakközépiskola, 12. o.
Tóth Máté, Vörösmarty Mihály Gimnázium, 12. o.
Böcz János, Pannonhalmi Bencés Gimnázium, 12. o.
Bánáti Bence Simon, Kisfaludy Károly Gimnázium
Milos Mercédesz, Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma, 11. o.
Balogh Dorina, Nagy László Gimnázium
Péter Szabó Livia
Szűcs Petra Teleki Blanka Gimnázium, 11. o.

Ezúton is gratulálunk a díjazottaknak, és a dicséretben részesülteknek! Köszönjük, hogy megtiszteltek bennünket jelenlétükkel és előadásaikkal! Tanulmányaikhoz, a felvételi vizsgáikhoz ezúton is sok sikert kívánunk!

Duga Zsófia irodavezető
Beiskolázási és Alumni program, programfelelős

*Fazekas Balázs (4. helyezett)
Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma*

Beszámoló az IME X. Jubileumi Képző Diagnosztikai Továbbképzés és Konferencia nukleáris medicina blokkjáról

2015. március 26-án rendezték Budapesten az IME X. Jubileumi Képző Diagnosztikai Továbbképzést és Konferenciát. Intézetünkben Zámbo Katalin, Szekeres Sarolta, Suha Balázs és Sarkadi Margit vettek részt a konferencián.

A nukleáris medicina blokkban, amelynek moderátora Szilvási István volt, hat előadás hangzott el a molekuláris képző diagnosztika újdonságairól.

Szilvási professzor a „Quo vadis nukleáris medicina?” előadásában feltett kérdésre Zámbo Katalin „Az agyi dopaminerg rendszer SPECT/CT vizsgálata”, Dabasi Gabriella „A neuroendokrin daganatok (somatostatin és adrenerg) receptor SPECT vizsgálata”, Lengyel Zolt „A csontmetasztázisok NaF PET vizsgálata” és Garai Ildikó „A prosztatata carcinoma kolin PET vizsgálata” című

előadásokkal adtak választ. A négy előadó a molekuláris képző diagnosztika legújabb módszereiről, és azok eredményeiről számoltak be.

Szilvási István szekciót záró előadásként „Útmutatók – irányjelzők” címmel részletesen ismertette a molekuláris képző lehetőségeit, kijelentve, hogy az elsősorban a nukleáris medicinához tartozik, amely kezdetől fogva a funkcionális és molekuláris változásokat tudta képpé alakítani.

Összefoglalva, a szekció érdekes, tanulságos és hasznos előadásokat tartalmazott valamennyi képző szakember számára.

Sarkadi Margit

PTE KK Nukleáris Medicina Intézet

Európai Kórházi Gyógyszerészek Szövetségének 20. kongresszusa, Hamburg

Az Európai Kórházi Gyógyszerészek Szövetségének (European Association of Hospital Pharmacists, EAHP) 20. kongresszusát 2015. március 25-27. között Hamburgban rendezték meg. A rendezvény hagyományosan a kontinens kórházi gyógyszerészeinek legnagyobb nemzetközi fóruma, ahová a világ minden tájáról is érkeznek résztvevők. A Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár oktatási és kutatási profilja szempontjából pedig ez az év egyik legjelentősebb nemzetközi eseménye. A konferencián intézetünket három fő képviselte, egyúttal posztert mutattunk be „Population attributable risk of hip fractures in antidepressant users in Hungary and estimation of the relevant cost consequences” címmel.

A kongresszus fő témája a betegbiztonsággal kapcsolatos kórházi gyógyszerészi szerepvállalás volt. A kórházi gyógyszerészet az utóbbi évtizedekben gyógyszerközpontú hivatásból betegközpontúvá vált, amelynek kiemelt feladata, hogy biztosítsa a betegek hatáson és biztonságos gyógyszerelését. A betegbiztonság feletti örökös során alapvetően fontos az orvosokkal és a nővérekkel való egyre elmélyültebb kollaboráció, amelynek – sok egyéb tényező mellett – nélkülözhetetlen

eleme a megfelelő kommunikáció. Az utóbbi években számos olyan ígéretes kutatási eredmény látott napvilágot, amely jól demonstrálja a kórházi gyógyszerészek szerepét a betegek biztonságának és életminőségének, a terápia kimenetelének javításában. A kongresszus ezen módszerek bemutatását tűzte ki célul, azzal a szándékkal, hogy a résztvevők közül minél többen motivációt és ihletet merítve az elhangzottakból, hazatérve adaptálják és alkalmazzák azokat saját kórházaikban, klinikáikon.

A kongresszus helyszíne, az Elba-parti Hamburg kitűnő választásnak bizonyult. A város Európa harmadik legnagyobb tengeri kikötője és különleges „tengeri” hangulata van, hatalmas kikötőkkel, hajójavító műhelyekkel, óceánjárókkal, darukkal és sirályokkal. A látvány azért is megkapó és figyelemreméltó, mert magától a tengertől a város több mint száz kilométerre fekszik.

Takács Gábor

Gyógyszerészeti Intézet és
Klinikai Központi Gyógyszertár

ŐRJÁRAT konferencia az epilepsziás gyermekek és felnőttek rehabilitációjáról

Az Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Magyarországi Társasága kiemelt feladatának tartja, hogy a rehabilitáció és határterületeinek kérdéseiről konzultáljon a társszakmák képviselőivel. Az ŐRJÁRAT konferenciák legfőbb célja, hogy a prevenció, kuráció és a rehabilitáció szakterületei között szorosabbra fűzze a kapcsolatot olyan közös tevékenységek multidiszciplináris megközelítésében, amelyek eredményesen csak kollaboratív team munkában végezhetőek. A rendezvény 21 alkalommal, hat tanéven át a Debreceni Egyetem Orvos és Egészségtudományi Centrum Orvosi Rehabilitáció és Fizikális Medicina Tanszéke szervezésében zajlott, azonban kinőtte a kereteit, így 2014-től az ország különböző régióiban kerülnek megrendezésre.

A Pécsi Tudományegyetemet érte az a megtiszteltetés, hogy a 23. ŐRJÁRAT tudományos ülést Pécsen szervezze meg „Rehabilitáció az epilepsziás betegek körében” címmel 2015. március 20-án. *Dr. Vekerdy-Nagy Zsuzsanna*, az ORFMMT vezetőségi tagja, egyben a rendezvény koordinátora kért fel az ülés tudományos programjának összeállítására.

Az ülése előadások hangzottak el az epilepsziás gyermekek és felnőttek gondozásáról a gyermek/neurológusok és a rehabilitációs orvosok szemszögéből. *Dr. Jakab Katalin*, a Szegedi TE Neurológiai Klinikájáról arról számolt be, hogy milyen esetekben látja szükségesnek az epilepsziás felnőtt fekvőbeteg ellátás kereteiben történő vizsgálatait. Halász Péter emeritus professzor – akinek elévülhetetlen érdemei vannak a magyar epilepsziellátás kialakításában és az epileptológia oktatásában –, arról beszélt, hogy miért nem működik Magyarországon az epilepszia rehabilitáció.

A PTE Neurológiai Klinikája Epilepszia részlegének tanszékvezető egyetemi tanára, *dr. Janszky József* és munkatársa *dr. Gyimesi Csilla* a felnőtt betegek epilepszia műtét utáni rehabilitációjával foglalkoztak.

ójával foglalkoztak.

A gyermekneurológusok betegeinek jelentős részét adják az epilepsziával kezelték. Altmann Anna és Elmont Beatrix munkatársaimmal ennek a gondozásnak a szépségeit-nehézségeit világitottuk meg.

A hallgatóság soraiban jobbra családorvosok, üzemorvosok, gyermekorvosok, neurológusok, rehabilitációs szakorvosok ültek.

Köszönettel tartozunk Miseta Attila dékánnak, aki személyes jelenlétével is megtisztelte és megnyitotta a tudományos ülést.

Hálával tartozunk dr. Kövér Ferenc orvosigazgatónak, a Pécsi Diagnosztikai Központ oktató termék rendelkezésre bocsátásáért és az Ortoprofil Kft-nek a szíves támogatásért.

Dr. Hollódy Katalin
tanszékvezető egyetemi docens
gyermekneurológus
PTE Gyermekgyógyászati Klinika

LungScreen – a mobil tüdőszűrő applikáció

A PTE Mellkassebészeti Osztály és a Bioanalitikai Intézet közreműködésével elkészült a mobil tüdőszűrő applikáció, mely a világon egyedülállóan mobil eszközök segítségével tesz lehetővé a tüdődaganatok rizikófelmérését. Az applikáció népszerűsítése céljából szervezett kampányunk eredményesnek mondható, hiszen a 2014. november 9-29. közötti időszakban közel 6600 kitöltő adatai kerültek fel a programba. Az applikációt bemutattuk az Orvoskari Nyílt Napon és az Egészségügyi Felsőoktatási Napokon is. A kitöltők száma mára meghaladta a tízezer főt.

Munkánk eredményeképpen 2015 márciusában elsőként operáltunk egy, a LungScreen Applikációval veszélyeztetettnek minősített beteget. A kivizsgálások igazolták a tüdőrák gyanúját. A korai stádiumban felfedezett betegség miatt endoszkópos úton tudtuk a beteget megoperálni, aki azóta jól van.

Fontos, hogy figyeljünk a tünetekre! A tüdőrák tüneteinek jelentkezése előtt is nagy százalékban felismerhető a megbetegedés, ha rendszeresen részt veszünk a megfelelő szűrővizsgálatokon.

Töltse ki a rizikófelmérő mobil applikációs tesztet is:

– <http://play.google.com/store/apps/details...>

– <http://itunes.apple.com/US/app/id9162253302>

A kezelés így korán elkezdődhet, és a gyógyulás esélye jelentősen megnőhet!

A november 9. és 29. között szervezett kampányunk támogatóinknak köszönhetően az applikációt letöltők és kitöltők között értékes nyereményeket sorsolunk ki.

Dr. Szántó Zalán
egyetemi adjunktus
a Sebészeti Klinika Mellkassebészeti Osztályának vezetője

Teddy Maci Kórház Családi Nap

2015. április 18-án szombaton rendeztük meg reggel 9 és délután 2 óra között, a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karának aulájában a Teddy Maci Kórház Családi Napot.

A programra harmadik alkalommal került sor, elmondhatjuk most már hagyománnyá vált. Az idei évben 427 gyerek regisztrált a helyszínen, ehhez még hozzáadva a szülőket, hozzátartozókat is, minden tekintetben az idei rendezvényünk volt az eddigi legsikeresebb. A szervezésben részt vett a Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete Pécsi Helyi Bizottsága és a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Hallgatói Szolgáltató Iroda munkatársa.

Az idei évben új programokkal egészítettük ki az óvodákból és iskolákból ismert Teddy Maci játékokat. A „Teddy a rendelőben, műtőben, fogászaton” játékok mellett készítettünk egy egészségállomást, ahol a gyerekek az egészséges életmódról, táplálkozásról hallhattak orvostanhallgatóinktól. Ezen kívül új állomásként origami, rajzverseny, vöröskeresztes sebimitáció, elsősegély-nyújtási ismeretek és szűrőállomás várta a gyerekeket és szüleiket egyaránt. A kicsit borongós idő ellenére az Országos Mentőszolgálat két mentőautóját is megcsodálhatták a gyerekek kívül-belül az egyetem előtti parkban. Aki az összes állomást meglátogatta és így az összes jelet összegyűjtötte, ajándék Teddy Maciban részesült.

Rozanovics Martin, Teddy Maci Kórház koordinátor
Duga Zsófia, irodavezető, Beiskolázási és Alumni program, programfelelős

A Cholnoky László Szakkollégium látogatása az EGIS látogatóközpontjában

Április folyamán Szakkollégiumunk tagjainak lehetősége nyílt – *Kósa Judit*, szakkollégiumunk szervező titkára jóvoltából – látogatást tenni az EGIS Gyógyszergyár nemrég felépített, új látogatóközpontjába. 33-an jelentkeztünk, gyógyszerész és biotechnológus hallgatók és mindkét szak oktatói közül is néhányan részt vettek a látogatáson. A nemrég épített látogatóközpont Budapest külterületén, egy modern technológiával ellátott épületben található. A belépéskor mindenki saját, névre szóló belépőkártyát kapott, majd egy rövid 3D-s filmet nézhettünk meg egy tableta útjáról az EGIS gyógyszergyárában. Ezután körbevezettek minket a háromemeletes épületben. A földszinten, érintőképernyők segítségével megismerkedhettünk az EGIS történetével, jelen helyzetével és a gyógyszergyártás alapvető technológiai lépéseivel is. Ezután a második emeleten interaktívan tanulhattunk a tableta, az injekció, a kenőcs, az oldat és a kúp gyártásának egyes lépéseiről is. Mindemllett betekintést nyerhettünk a steril munkavégzés folyamataiba, belebújhattunk egy gyári munkás munkaruhájába, az EGIS vezérigazgatójának szerepében is kipróbálhattunk magunkat, csakúgy, mint egy alapanyag-raktári targoncakezelő szerepében. Ezekon kívül még lehetőségünk nyílt kenőcsöt is tubusozni, automata kenőcsadagoló géppel. Majd a legfelső emeleten először a gyógyszerket érintő további lépésekkel (pl. gyógyszer minőségellenőrzés, törzskönyvezés), majd a biotechnológia és a gyógyszerkémia történelmével ismerkedhettünk meg az interaktív képernyők segítségével. Itt kipróbálhattunk egy interaktív kémiai

szoftvert, ami a képletek és a kémiai nevezéktan tanulását élvezhetővé tenné, ez több hallgatótársam tetszését is hamar elnyerte. Összességében véve a látogatás nagyon érdekes és tanulságos volt minkét szak hallgatóinak szemszögéből, hiszen betekintést nyerhettünk testközelből az ipari gyógyszerészet mindennapjaiba és a biotechnológiai kutatások ipari gyógyszerészetet érintő fejlesztéseibe is.

Fotó és szöveg: Tigyi Bettina Mariann
Gyógyszerész Szak, IV. évfolyam
PTE Cholnoky László Szakkollégium alapító tagja

Továbbképzés gyermekkori újraélesztés témában

2015. április 16-án és 17-én a PTE Gyermekklinikán került megrendezésre a megyében dolgozó házi gyermekorvosok részére a Pécsi PEDIATER Érdékvédelmi Egyesület által szervezett, a Magyar Orvosi Kamara Baranya Megyei Területi Szervezete által támogatott továbbképzés, melynek témája a **gyermekkori újraélesztés** elméleti és gyakorlati ismereteinek felfrissítése volt. A kreditpontos rendezvény iránti érdeklődést mutatja, hogy a két napra közel ötven házi orvos kolléga regisztrált. A továbbképzések szakmai részének szervezője és előadója dr. Kövesi Tamás, a PTE KK AITI Gyermekklinika docense, az Európai Resuscitatio Társaság gyermek-reanimációs (EPLS) oktatója volt. A csecsemő- és gyermek újraélesztés alapjait összefoglaló előadás után a résztvevők 4-5 fős csoportokban, képzett oktatók irányításával reanimációs babákon gyakorolhatták az alapszintű újraélesztés és a légúti idegentest eltávolítás kivitelezését, valamint a maszkkal és ballonnal végzett lélegeztetés technikáját. A tesztírással zárult továbbképző délutánokat a résztvevők rendkívül hasznosnak értékelték.

Dr. Kövesi Tamás

Az Európai Gyermekendokrinológiai Társaság 20., Téli Tanfolyama – 2015. március 6-9.

Az ESPE (European Society for Paediatric Endocrinology) Winter School továbbképzést a Hotel Metropol-ban tartották, mely gyönyörű helyszínen, az Ohridi-tó partján található kb. 200 km-re Skopje-től, Macedóniában. Az Ohridi-tó 1979-től, az épületegyüttesek 1980-tól az UNESCO természeti-kulturális világörökség részei.

A továbbképzésen olyan, már végzett gyermekgyógyászok vehettek részt elsősorban Kelet-Európából, akik endokrinológia, diabetesz irányában szeretnének másodszakvizsgát szerezni. A továbbképzést 1996 óta minden évben megrendezik a Ferring Pharmaceuticals támogatásával, mely által a résztvevők számára teljesen ingyenes. Az idei kurzusra több mint ötven jelentkezőből 26 főt választottak 13 kelet-európai országból a beküldött önéletrajzok alapján.

Az előadásokat és az interaktív kiscsoportos foglalkozásokat nagy klinikai tapasztalattal rendelkező ESPE-tagok: *J. Gregory*, Cardiffból; *Z. Gucev*, Skopje-ből; *S. Turan*, Isztanbulból; *V. Tillman*, Tartuból; *M. Zacharin*, Parkville-ből; *V. Beaufoye*, Brüsszelből és *J. Davis*, Southamptonból, valamennyien egyetemi tanárok tartották. A kurzus témái a normál növekedés, növekedési zavarok, növekedési hormonkezelés, normál és zavart pubertás, mellékvesekéreg-elégtelenség, CAH, cukorbetegség, elhízás, pajzsmirigybetegségek, daganatos betegségek kemoterápiát követő endokrinológiai vonatkozásai voltak. Ezekon kívül a klinikai kutatások tervezésének és kivitelezésének alapjairól is hallhattunk. Minden résztvevőnek egy esetbemutatót és egy kutatási tervezetet vagy folyamatban lévő kutatást kellett bemutatnia. A rendezvényen két előadást tartottam (A metabolikus szindróma előfordulási gyakorisága elhízott gyermekekben és az Izomfájdalom hátterében igazolódott hypothyreosis címmel), melyeket sok kérdés követett, javasolták az ESPE kongresszuson poszter formájában bemutatni. A kurzus intenzitását mutatja, hogy a tudományos program általában reggel 8 órától este 9 óráig tartott. Kikapcsolódásként féldőben egy félnapos kirándulást szervez-

tek, amikor a híres Sveti Jovan Kaneo templomot valamint Ohrid belvárosát tekinthettük meg.

A kurzus mindenki számára lehetőséget teremtett nemcsak a gyermekgyógyászati endokrinológia kérdéseinek mélyebb szintű elsajátítására, de kapcsolatok építésére, idegen kultúrák megismerésére is.

Dr. Bokor Szilvia
Gyermekgyógyászati Klinika

Gyermekneurológiai kurzus Budapesten, nemzetközi részvétellel

A European Paediatric Neurology Society (EPNS) 2003 óta rendez szakorvosi képzésben lévő, ill. fiatal gyermekneurológus szakorvosok számára rendszeres továbbképzéseket. Az első hat kurzust különböző európai városokban tartották, 2009 óta három évenként változó helyszíneken. 2013-ban az EPNS pályázatot hirdetett a 2015-17 között megrendezendő kurzusok szervezésére. Hat pályázat érkezett Európa különböző országaiból. A Brüsszelben tartott személyes bemutatkozókon a Magyar Gyermekneurológiai Társaság elnökeként sikerült meggyőzőm az EPNS vezetőségét, miszerint Budapest lenne erre a legalkalmasabb helyszín.

2015. március 24-27. között került sor a három éves kurzus első blokkjára. Európa húsz országából 75

A European Paediatric Neurology Society továbbképző kurzusának előadó és hallgatói

A kurzuson résztvevő fiatal magyar gyermekneurológusok csapata

részvevő érkezett (plusz egy kolléga Dél-Afrikából). Angliától Örményorszáig, Norvégiától Spanyolországig Európa számos országát képviselték a fiatal gyermekneurológusok. Az EPNS igen nagylelkűen támogatta a rendezvényt, 26 hallgató kapott teljes térítést a kurzuson való részvételéhez.

Az első két nap témája a központi idegrendszeri infekciók és immunmediált kórképek voltak. *Coriene Catsman* és *Marteen Lequin* (Dánia, Erasmus Medical Center) a klinikai és neuroradiológiai, *Kevin Rostasy* (Németország, Witten/Herdecke Univer-

sity) a laboratóriumi vizsgálatokat részletezte. Az immunológiai kórfolyamatok patogenezisének ismertetésére a jelenleg Dániában dolgozó *Il-és Zsolt* professzort kértem fel.

A második blokknak két fő témája volt. Az akut neurológiai kórképekről (dystonia, status epilepticus, stroke) *Pierre Lin*, *Finbar O'Callaghan* és *Maja Steinlin* beszélt. *Eugene Boltshammer*, a Zürichi Egyetem emeritus professzora élvezetes előadásokat tartott. Korábbi intézeti vezetőinkre, *Méhes Károly* professzorra emlékeztetett, aki szintén folyamatosan hangsúlyozta, hogy a modern képalkotó vizsgálatok nagy-szerű előnyei mellett soha nem szabad elfelejtenünk a fizikális vizsgálat szükségességéről. A neurológiai onkológia up to date ismereteit *Colin Kennedy* és *Michael Grotzer* osztotta meg a hallgatósággal.

Az EPNS Training Course helyi szervezőjeként nagy örömmre szolgált, hogy a tanfolyamra sikerült kilenc fiatal, főleg képzésben lévő magyar gyermekneurológust is delegálni. A Pécsi Tudományegyetem Gyermekklinikájáról *dr. Skobrák Andrea* vehetett részt a kurzuson.

Dr. Hollódy Katalin
a Magyar Gyermekneurológiai Társaság elnöke
az EPNS vezetőségi tagja

2014. évi kémiai Nobel-díjasok

2010 szeptemberében Prágában, a Nemzetközi Hisztokémiai Társaság kongresszusán, *Stefan Hell* egy nagyszerű referátumot tartott a STED néven publikált, új mikroszkópos módszerről. Az előadótérben még a légy zümmögését is hallani lehetett! Mindenki feszülten figyelte erre a fontos, 40 perces előadásra, amely után a hallgatóság öt hosszú percig tapsolt.

Az első sorokban ültem, s amikor az előadó kérdésekre adott válaszai is elhangzottak, rögtön odamentem hozzá és gratuláltam az előadásához, ami megkérdőjelezte az Ernst Abbe által, a fény-mikroszkóp felbontóképességére 1873-ban leírt elveket. – Tisztelt Uram! Ön lesz Németország következő Nobel-díjasa! – mondtam.

A Nobel-díj Bizottság titkára 2014. október 8-án felhívta a megilletődött Hellt, rá fél órával értesült a Max Planck Társaság hivatalos közleményéről is, miszerint a 2014-es kémiai Nobel-díjat a szuper-felbontóképességű fluoreszcens mikroszkóp kifejlesztéséért három kutatónak megosztva ítélték oda: Stefan Hell (Németország, Göttingen), William E. Moerner (USA, Stanford University) és Eric Betzig (USA, Ashburn) kapják azt.

A bizottság két különböző módszert díjazott. Az egyik a *stimulált emisszió-depleció* (stimulated emission depletion, STED), amelyet *Stefan Hell* dolgozott ki 2000-ben. *Eric Betzig* és *William E. Moerner* egymástól függetlenül dolgozta ki a másik eljárást, az *egymolekula-mikroszkópia* alapjait, amely az egyes fluoreszcens molekulák fénykibocsátásának ki- és bekapcsolásán alapul.

Közelebről néhány adat Stefan Hell személyéhez: 1963-ban született a Bánátban, Aradon. 15 éves korában került Németországba, Ludwigshafenbe. A temesvári Lyceumba járt, oda ahova az irodalmi Nobel-díjas Herta Müller is.

A Heidelbergi Egyetemen végzett, 1990-ben doktorált. A 80-as évek végétől foglalkoztatta őt egy olyan új módszer kifejlesztése, amellyel a fénymikroszkóp felbontóképességét megnövelheti, mert annak Abbé szerinti limitje 0.2 mikrométer.

Tehát a cél adott volt: a mikroszkóp felbontóképességének a határát kell kitágítani. A kérdés az volt, hogy milyen módon? Minthogy a fény fizikai tulajdonságai jól ismertek, azokat megváltoztatni nem lehet, akkor talán próbáljuk meg a molekulák kémiai tulajdonságait megváltoztatni úgy, hogy a struktúrájuk láthatóvá váljék!

Ennek útja nem volt egyszerű, s Németországban nem talált

egyetlen egy professzort sem, aki a zseniális forradalmárt alkalmazni merete volna: – Abbé elveit megkérdőjelezni? Ez a fizika forradalmát jelenti! Na, azt azért nem!!!

Stefan Hell a finnországi Turkuban talált támogatót, ahol lefektette az új mikroszkópos módszer alapjait. 1997-ben, négy év után tért vissza Németországba, s Göttingenben, a Max Planck Társaság Biofizikai Intézetében kapott lehetőséget a STED mikroszkóp megépítésére. 2000-ben készült el a munkával. Nem engedett a csábításnak: sem a Harvard, sem a Stanford Egyetem nem tudták őt maguknak megszerezni.

William Esen Moerner 1953-ban született Kaliforniában, mint önmagáról mondja: “fizikus és kémikus, de egyben matematikus is vagyok”. Neki köszönhető egyetlen egy fluoreszkáló molekula spektroszkópos lokalizálásának megoldása.

Eric Betzig 1960-ban született az USA-ban. A müncheni Helmholtz Zentrumban, egy előadása előtt értesült a kikitüntetéséről. Úrhajós akart lenni, aztán fizikus lett.

“A természettudósokat nem a kikitüntetések alapján kell megítélni” – ez a nagyon fontos mondat tőle származik.

Ahogy mondták, a munka igazán most kezdődik, amikor ezt a két módszert a biológiai tudomány minden területén alkalmaznunk kell.

Makovitzky József, Heidelberg

Szuperfelbontás Magyarországon

Magyarországon az első szuperfelbontású mikroszkóp beszerzésére a Magyar Tudományos Akadémia Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézetében (KOKI) került sor 2010-ben. Az MTA KOKI-ban működő Nikon mikroszkóp a PALM/STORM metodika alapján működik. Ezt követően került sor 2012-ben a Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpont szuperfelbontású mikroszkópjának beszerzésére. A kutatóközpontban működő mikroszkóp a Zeiss cég Elyra típusú mikroszkópja, amely SIM módszert használja.

A kommerciális mikroszkópok mellett a Szegedi Tudományegyetemen Erdélyi Miklós és csapata egy STORM elven működő, saját fejlesztésű szuperfelbontású mikroszkópot épített.

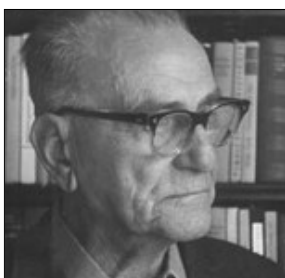
Dr. Lukács András

Tisztelt Olvasók!

Különösen fontosnak érzem a pécsi kötődésű írókról és költőkről való megemlékezést, egy-egy alkotásuk által, ami prózáirók esetében kevésbé egyszerű, tekintve a Hírmondó terjedelmi korlátait. Várkonyi Nándorról nekem a leg többet ezúttal mégis egy első világháborús fénykép mesél – egy pillantással belopva az EMBERT a szívembe – amelyen katonaruhában, tán egy lövészárokban furulyázik. Lehet, hogy Németh László ezt a régi fotográfiát is látva adta az alábbi írás címéül szolgáló jelzöt.

Kiss Tamás
könyvtáros

„Pécs szent embere”

Ma 40 éve hunyt el szülővárosában Várkonyi Nándor író, szerkesztő és művelődéstörténész, akit Németh László “Pécs szent emberének” nevezett. Halála után Weöres Sándor, Lovász Pál és Csorba Győző is költeményben búcsúzott tőle.

Várkonyi Nándor Pécsen született, értelmiségi családban, 1896. május 19-én. Elemi- és középiskoláit Nyitrán végezte. 1916-17-ben megjárta katonaként az első világháborút, ahonnan, középfülgyulladás szövődményeként bal fülére megsüketülve szerelt le. A bölcsészet és a magyar-francia tanárszakot a Budapesti Tudományegyetemen végezte. 1921-ben süketisége kétoldalúvá vált, így a tanári pályáról le kellett

mondani, ekkor visszaköltözött Pécsre. Doktori szigorlatát is sikeresen tette le a pécsi Erzsébet Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán summa cum laude minősítéssel. Magántanári habilitációját szintén a pécsi bölcsészkaron végezte. 1924-től 1956-os nyugdíjazásáig, több mint 30 éven át, a pécsi Egyetemi Könyvtárban dolgozott, ahol végig járta a ranglétrát, napidíjas illetve gyakornoki pozícióban kezdte, közben volt osztályvezető, a könyvtári pályájának csúcán pedig ő volt egy évig a könyvtár megbízott igazgatója.

1925-26 között az újonnan megjelent *Symposion* című folyóirat jellegű kiadványsorozat társszerkesztője, közben mindvégig regényeket fordít és számos irodalomtörténeti tanulmányt ír, valamint egyéb mellékmunkákat vállal, lektorként dolgozik a pécsi Danubia kiadónál. 1941–48 között a *Sorsunk* irodalmi és művészeti folyóirat főszerkesztője. Itt életre szóló barátságot köt Csorba Győzővel és Weöres Sándorral egyaránt. Első jelentősebb műve, *A modern magyar irodalom 1880-1920* (1929) nagy vihart kavart. Ő kutatta fel a Petőfiről készült egyetlen hiteles daguerrotípiát, erről szóló írása, *Petőfi arca* címmel jelent meg 1940-ben. Két évre rá megjelenik a legismertebb és legvitatottabb munkája, *Sziriat oszlopai* című művelődéstörténeti könyve – eredetileg *El-süllyedt kultúrák* lett volna a címe – melyben mítoszok alapján próbálta rekonstruálni az emberiség múltját. 1943-ban kiadja a *Sziriat oszlopai* második kiadását, amely 1984-ben új, lényegesen átdolgozott kiadásban is megjelenik. Munkáját Németh László és Hamvas Béla is több ízben elismerte.

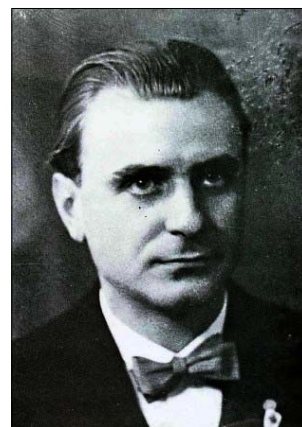
1975. március 11-én munka közben, 79 éves korában érte halála. A pécsi temetőben a városi tanács által adományozott díszsírhelyen temették el. 1977-ben Pécs kertvárosi lakótelepén utcát neveztek el róla. Születésének 85. évfordulóján a Nagy Jenő utcai, akkori Pécsi Városi Könyvtár új, legnagyobb fiókkönyvtára kapja a nevét, ez ma a városi és megyei feladatokat ellátó Csorba Győző Könyvtár Várkonyi Nándor Fiókkönyvtára.

Hagyatékában fennmaradt munkái, mint például *Az elveszett Paradicsom* (1988) csak halála után jelentek meg. Tucatnyi művének igényes, a szerző eredeti kéziratához hű, szövegű kiadása pedig csak a rendszerváltozás után, 1990 és 2010 között látott napvilágot, a *Széphalom Könyvműhely* gondozásában (*Sziriat oszlopai*, 2002, *Az elveszett Paradicsom*, 1994, 2009, *Petőfi arca*, 1991)

Emlékének, életművének méltatására számos konferenciát, nyári tábor, tanácskozás, szerveztek, Pécsen, Nyitrán, Sümegen is méltóképpen őrzik az emlékét.

Munkásságának széles körben való megismertetése céljából a Könyvtár közreműködésével a Várkonyi örökösök megnyitották a Várkonyi Nándor emlékszobát a felújított pécsi Belvárosi Könyvtár emeleti helyiségében.

Az emlékszoba úgy van berendezve, ahogy az író dolgozott a mindennapokban. A kiállítandó dokumentumokat és a berendezési tárgyakat az örökösök biztosították. A kiállítás ingyenesen látogatható a Belvárosi Könyvtár nyitvatartási idejében.

Károlyi Amyvel és Weöres Sándorral
(forrás: csgyk.hu)

Szüts Gergely Etele

Publikálva: 2015.03.11. 09:56

Forrás: http://mandarchiv.hu/cikk/3807/Pecs_szent_embere

<http://www.varkonyinandor.hu/?modul=oldal&tartalom=1207868>

Lovász Pál

A sötétség oszlopa

Várkonyi Nándor emlékének

A hegytetőről nézem lent a várost,
est van,

süllyed a sötétség oszlopa

Érted kiáltok!

Hol van most asztalod?

A Kürt utcában emlék leng a házon,

s hiány jajgat a másik otthonon

Mintám voltál, nagy példám, gyávaságaim

gyógyítója, kicsinységem mosolyba pólyázója

Jártad csodák közt ég, föld zugait,

szemedben forrt a csillagtudomány,

láthattad: Sziriadu féltett földjén

mit véstek kőbe Ádám sarjai,

betűzted a szent Védák örök jegyeit,

s kilested, miket mentett sima tömbbe

napszállat táján Hy Gadarn király.

Mindenre elszánt emberséggel védtél
családot, társat, ingatott hazát,
lettél igazért szorongattatott,
jóért vesszőfutást szenvedő.

Vagy most: Föld oszlopával eltakart
Nyúlnék feléd, hogy visszaássalak,
s elkezdődjön veled, velünk
új világkor édeni hajnala.

Trischler Ferenc mellszobra
a Várkonyiról elnevezett
könyvtárban.

Csorba Győző Apa-sírató

Várkonyi Nándor halott

Mikor beteljesült a csönd
nagy dördüléssel fölkeltek a hangok:
még a párna finom vászon-neszét is
még a végső helyükre roskadó
belső szervek moccanásait is
a tovább-növő haj köröm szakáll
apró üzemzajait is
hallotta

s tán örült

De én másodszor vesztettem apát
Tették az ágyról koporsóba
tették a koporsót a földbe
a bezártat másik bezártba
tehát nyugodtan útrakelhetett
És én másodszor vesztettem apát
Víz-föld-ég-időjáró
négyéltű nincs-gépezetén
aligha juthat
ismeretlen vidékre
annyifelé járt eddig is
nem fölfedez inkább: újratalál
millió évek millió
mértöldjein
mozgott otthonosan
(csak az úttesten át keservesen)

Most én másodszor vesztettem apát
Első apátlanságom
ferdei egyenesei
fojtódásai lobogásai
lassacskán összeálltak
lassan törvényesültek
már keskenyvágányú vonatra raktak
S jött csoda-nyelvével a vakogó
ugatásával az angyal-beszédű
"Hókusz-pókusz" halomra dőlt a korcs rend
s az új romok között vezetni kezdett
Hát én másodszor vesztettem apát
Víz-föld-ég-időjáró
négyéltű nincs-gépezetén
élő álmait ellenőrzi
És látja már hogy álma szebb volt
látja hogy élni élni jobb volt
és szomorúan visszanez
Túlzó szájmozgással de hangtalan
(ahogy szoktam) próbálom visszahívni
egyre ismétlem: csak nem érti
a levegőbe írok: úgy sem érti
kérném a tenyerét hogy arra írjak
s nincs tenyere –

*Várkonyi Nándor Emlékszoba,
Belvárosi Könyvtár, Pécs(forrás: csgyk.hu)*

Weöres Sándor Várkonyi Nándor emlékezete

Holtod tudni nehéz.

Hiányodon tovább-élni nehéz.

Nemléteden vagy másléteden tengődni nehéz,
mint a talajból kiemelve virágcserepbe férő kicsi földön
a viharok és csillagok lobogásában
a menny érintetlen partú medencéje alatt
a palántának, mely nevét se tudja
s hogy neve van, azt se tudja

és hogy létezik, azt se tudja.

Évmilliók milliói előzték meg ezt az életet

és követik évmilliók milliói.

Nemléted vagy másléted ott van

az évmilliókban. Többé nem neked nevezetes,

csak nekünk, kimért kis életidőnk

papírcsónakján úszva számlálatlan idő-óceánon.

Ahol te vagy, ott a határtalan,

s létnek vagy nemlétnék nevezzük-e,

plusz vagy mínusz jelet teszünk eléje: attól

a végtelen nem változik.

Lét és nemlét: nekünk ellentét,

neked azonosság.

Tegnap még öregebb s ifjabb

a körötte imbolygóknál,

ma már egyidős vagy

az éneklő kövekkel, az adamant ligetekkel,

a habba merült Atlantisszal

és Szíriat oszlopaival

és a teremtés dátumával,

át nem törhető, nem változható

és aki átlépett a halálon:

íme a halhatatlan!

A pécsi bőrgyógyászati klinika első igazgatója

Emlékezés Beck Soma professzor halálának 85. éves fordulóján (1872-1930)

A vesztes világháború végén, 1919-ben, az alig néhány évvel korábban alapított pozsonyi Erzsébet Tudományegyetem professzorai és oktatói a cseh megszállást követően elhagyni kényszerültek a várost. Veress Ferenc professzor, aki néhány hónappal korábban (1918. ápr.) kapta tanszékvezetői kinevezését a bőrgyógyászati klinikára, Kolozsvárra ment, ahol ugyancsak a klinika igazgatójává nevezték ki.

Mind a kolozsvári, mind a pozsonyi egyetem oktatói és menekült hallgatói ideiglenes jelleggel Budapesten éltek, óriási megterhelést jelentve az összeomlás szélén álló államvezetésnek. A szegénység, éhínség, a felfoghatatlan emberveszteség, politikai bizonytalanság ellenére az élet lassan megindult, és a Pozsonyból menekült hallgatók oktatására, a Zita kórházban elhelyezett bőrgyógyászati klinika vezetésére dr. Beck Soma egyetemi magántanár kapott megbízatást, akit 1922 februárjában egyetemi tanárnak hívtak meg.

Beck Soma 1872. augusztus 3-án született Keszthelyen. Budapesten az evangélikus gimnáziumban érettségizett 1889-ben, és Budapesten az egyetem orvosi karán végezte tanulmányait 1889-1895. között. 1895-ben avatták orvossá. Már medikus korában bejárta a dr. Pertik Ottó professzor vezette II. sz. Kórbonctani Intézetbe, ahol 1894-ben díjas gyakornok lett, majd avatása után tanársegédként kinevezést kapott. 1895/96-ban munkájával elnyert Schordan Zsigmond ösztöndíjat külföldi tanulmányútra költötte, amelynek keretében neves külföldi klinikákat látogatott meg. A hazatérte után írt beszámolója alapján újabb egy éves ösztöndíjat kapott. Párizsban Darier klinikáján az alaposság hatott rá, míg Hamburgban Unna hisztológiai munkássága és annak eredményei nyűgözték le. Emellett bakteriológiai kutatásokat is végzett. Hazatérve a Bródy Adél gyermekkórház főorvosa lett és bőrgyógyászati részlegét vezette. 1897-ben jelent meg egyik jelentős munkája: "Egy adat a rugalmas rostoknak a nyirokedényekhez való viszonyáról". 1898-ban a Francia Dermatológiai Társaság levelező tagjává választotta. 1903-ban jelent meg Krompecher Ödönnel együtt „Die feinere Architektur der primären Hautcarcinomen” c. monográfiája, amely jelentős nemzetközi elismerést hozott számukra. 1900-ben ő is részt vett Párizsban a IV. Nemzetközi Dermatológiai Kongresszuson (IV. Conférence Internationale de Dermatologie et Vénérologie). 1905-ben a Budapesti Tudományegyetem Beck Soma dr.-t magántanárrá habilitálta.

Az élet tovább folytatódott és végül eldőlt, hogy a menekült pozsonyi egyetem Pécsre telepedett le. Ahogy a szerb csapatok 1921. aug. 20-ával elhagyták Pécsét és környékét, hamarosan elkezdődtek az egyetem letelepítése céljából történő "épületbejárások", amelyek eredményeképpen a bőrgyógyászati klinika a korábbi cs. és kir. csapatkórházban nyert elhelyezést.

Ezt követően elkezdődött az épület rekonstrukciója, átalakítása és közben, 1923. október 14-én, ünnepélyes körülmények között megnyitotta kapuit a menekült egyetem pécsi m. kir. Erzsébet Tudományegyetem néven. 1924-ben a bőrgyógyászati klinikán először a járóbeteg rendelés, majd 1925. tavaszán a fekvőbeteg ellátás indult meg. Beck Soma professzor ebben az inséges helyzetben gyógyszerekről, oktatási anyagról és a tudományos munka megindításához szükséges eszközökről is gondoskodott.

Több laboratórium működéséhez sikerült műszereket szereznie, és a tudományos munka alapjaként saját 460 kötetes könyvtá-

rát ajándékozta a klinikának. A tantermi előadások szemléletessé tételére az egyik kitűnő aszisztense tanulta meg a betegek történeteiből az akkor divatos ún. viasz preparátumok (mulázs) készítését, melyekből néhány év alatt jelentős gyűjtemény jött létre.

A klinikán számos tehetséges orvos nyert szakképesítést, tehetséges dohozói közül többen (dr. Follmann Jenő, dr. Jobst Pál, dr. Lang Mihály, dr. Szathmáry Sebestyén) magántanárok lettek. A klinikán a hatalmas erőfeszítés révén megindult a betegek korszerű és eredményes kezelése, majd a tudományos munka. Ebben jelentős segítséget jelentett Beck Soma professzor nemzetközi elismertsége (a Francia Dermatológiai Társaság levelező tagsága, az Unna által szerkesztett "Dermatologische Monatschrift" c. lap szerkesztőbizottsági tagsága és főleg a korábban Krompecher Ödönnel a primer bőrcarcinomáról írt monográfiája). Az 1920-as évek közepén felkérést kapott a J. Jadassohn f. könyvsorozat (Handbuch der Haut- und Geschlechtskrankheiten; Springer Verlag) egy, a carcinoma basocellulareól szóló fejezet megírására. (Elhalálása miatt a munkát dr. Lang Mihály magántanár fejezte be; a mű 1933-ben jelent meg "Epitheliome" címmel az említett könyvsorozatban).

Beck Soma professzor mélyen átérezte a háború utáni inséges idők következtében sokat nélkülöző orvostanhallgatók nehéz helyzetét, ezért munkájának jelentős részét a nélkülözők megsegítésére fordította. A Diákjóléti bizottság tagjaként bevezette a karon az ún. teadélutánokat, amelyeknek bevételét a már többek által működtetett és a szegény sorsú hallgatók támogatására létrehozott menza kiegészítő támogatására, a hallgatók felruházására fordította.

1930 telének végén influenzában betegedett meg Beck professzor, amelynek szövődésének kialakult pneumóniában hunyt el 1930. április 21-én. Munkatársai a magántanárság megszerzésének 25-ik évfordulójára ünnepséggel készültek, amelynek meghiúsulásával Beck Soma Emlékkönyvet adtak ki. Ebben tanítványai, valamint hazai és külföldi tisztelői részéről jelentek meg dolgozatok.

Beck Soma professzor mellszobrát a neves szobrász, Gecső Sándor készítette el 1931-ben. A szobrot dr. Bozóki Géza rektor leplezte le 1931 májusában. Ugyancsak dr. Bozóki Géza rektor rendelkezett arról, hogy a klinika könyvtára "Beck Soma Könyvtár" nevet viselje.

Annál is inkább rászolgált a könyvtár a kiemelt megjelölésre, mert közben beszerzések, ajándékozások révén jelentős számú könyv és folyóirat érkezett a klinikára.

1991 szeptemberében a bőrgyógyászati klinika akkori igazgatója, a rektor és a professzori kar több tagja és a munkatársak je-

lenlétében a korábbi tanszékvezetők (dr. Berde Károly, dr. Melczér Miklós), születésének centenáriuma alkalmából a klinika professzori folyosóján Beck Soma professzornak is márványtáblát lepleztek le. 2005-ben Beck Soma professzorról bronz emléklakett is készült.

Beck Soma professzor személye az indulást kísérő válságos időszak kihívásai ellenében is kiválóan alkalmasnak bizonyult arra, hogy a bőrgyógyászati klinikát a céloknak megfelelően folya-

matosan építse, igényes módon szervezze, vezesse és a tudományos, valamint nívós oktatómunka mellett a magas színvonalon történő betegellátást biztosítsa.

Tisztelettel emlékezzünk a klinikaalapító professzorra születésének 85-ik évfordulóján és a Beck Soma könyvtár újbóli megnyitása alkalmából!

Gyulai Rolland dr., Schneider Imre dr.

A Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Könyvtár magyar nyelvű folyóirataiból válogatunk Magyar Orvosi Archivum (1892-1944)

Kévs olyan orvosi szaklap van, amelynek első száma nem közöl annak létrehozására vonatkozó rövid összefoglalót. A Magyar Orvosi Archivum (MOA) ezen folyóiratok közül való. Az 1922-ben kiadott 23., új évfolyam elején található Bókay Árpád (1857-1919), a MOA első szerkesztői egyikének méltatásában találunk ilyen jellegű útmutatót. Így a MOA mostani bemutatására főként ezen – *Vámossy Zoltán* (1868-1953) által írt – közlemény, és persze a Pekár Könyvtárban megtalálható évfolyamok fellapozása alapján kerülhet sor.

Az 1892-ben induló, 5-7 ívnyi füzetekből álló, folyamatos oldalszámozású, kéthavonta megjelenő lap „a nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter” *gróf Csáky Albin* (1841-1912) támogatásával jelenhetett meg. Feltüntetett kiadója „Dobrowsky és Franke Bizománya”. Szerkesztői, *Bókai Árpád*, *Klug Nándor* (1845-1909) és *Petrik Ottó* (1852-1913) budapesti egyetemi orvostanárak voltak. A MOA a hazai „orvos-laboratoriumi munkásság” tükré kívánt lenni. Szerkesztői „élénk laboratoriumi munkásságot folytattak... felismerték az elméleti bűvárkodás fontosságát az orvosképzésre”. Folyóiratukat olyan sikeresen propagálták, hogy elérték az „1500 példányú publicitást”!

Az első évfolyam öt táblát – színeseket is – és 41 „szövegközötti” ábrát tartalmaz (1. ábra). A kor legjelentősebb orvosírói tartoztak munkatársai közé. „Három éven át német-francia kiadása is megjelent Bergmann, wiesbadeni kiadónál; de mivel a szerkesztők az anyagi áldozatokat nem győzték, 1895-ben a német-francia kiadás megszűnt.”

Első kötetének huszonkilenc szerzője főként budapesti egyetemi tanárok. Közülük négyen – *Klug Nándor*, *Lechner Károly* (1850-1922), *Preysz Kornél* (1859-1925), *Purjesz Zsigmond* (1846-1918), – a kolozsvári egyetem professzorai, *Konrád Jenő* (1854-1919) a nagyszebeni Országos Téboldya igazgató főorvosa, *Schaffer Károly* (1864-1939) tanársegéd pedig a Frankfurt am Main-i Senckerberg-féle Intézet munkatársa volt. Az 1898-ban megjelent hetedik évfolyamtól kezdve a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával szerkesztették tovább a MOA-t *Bókay* (!) és *Petrik*.

Az 1900-as év újabb fordulópont a MOA történetében. Újra indították az évfolyamok számozását – azonban ezt csak az 1904-ben megjelent ötödik kötettől jelölték, mint „Új folyam”-ot. Címe alcímmel egészült ki, Magyar Orvosi Archivum : Orvostudományi Értekezések Gyűjteménye. Kiadója is megváltozott: „A Magyar Tudományos Akadémia hozzájárulásával tagjai számára kiadja a Magyar Orvosi Könyvkiadó-Társulat”. A szerkesztőbizottság ismét háromtagúvá vált, Bókay és Petrik mellé *Lenhossék Mihály* (1863-1937) egyetemi ny. r. tanár csatlakozott. Formája, folyamatos számozása nem változott. Hatodik kötetében függeléként közölték a *Győry Tibor* által összeállított „A magyar orvosi irodalom 1904” című bibliográfiáját. Évről-

évre, egészen 1909-ig ez az összeállítás is részét képezte a MOA-nak.

1907-től *Vámossy Zoltán* is a szerkesztőbizottság tagjává vált. Őt bízták meg 1912-től a MOA szerkesztői teendőivel. Munkáját felügyelőbizottság segítette; az élettanász *Tangl Ferencz* (1866-1918) és *Jendrassik Ernő* (1858-1922), a gyermekgyógyász Bókay, a sebész *Dollinger Gyula* (1849-1937) és a közegészségügy tanár *Liebermann Leó* (1852-1926) személyében. Ekkortól ismét változott a kiadó, „A nagyméltóságú Vallás- és Közoktatásügyi Ministerium és a Magyar Orvosi Könyvkiadó-társulat hozzájárulásával kiadja a Budapesti Kir. Magy. Tudományegyetem orvoskari tanári testülete”.

1908-ban *Mansfeld Géza* (1882-1950) „A zsír vándorlása phosphor-mérgezésnél: Hamburger Erzsébettel és Verzár Friggyessel közösen végzett kísérletek alapján” című cikkében található először említés női munkatársról. 1911-től Hamburger Erzsébet (1886-1974) önálló cikkeivel is találkozhatunk a MOA hasábjain; „Narkózis és oxygenhiány”, „A cukor oxydatioja diabetesnél”, „A zsírraktár kiürülésének mechanizmusára vonatkozó adatok”.

1916-tól az egyetem dékánjai is a MOA felügyelőbizottsági tagjai lettek, mint *Hoór Károly* (1858-1927), *Buday Kálmán* (1863-1937), *Krompecher Ödön* (1870-1926).

1918-tól – a tizenkilencedik kötettől – *Vámossy* lett a MOA megbízott szerkesztője, majd 1924-től szerkesztője. *Issekutz Béla* (1886-1979), *Mansfeld* és *Belák Sándor* (1886-1947) pedig a megbízott társszerkesztőként működtek.

Az 1919-es évfolyamot pótló huszadik kötetet – mely Buday Kálmánnak szentelt jubileumi kötet is egyben – csak 1922-ben, a huszonegyediket 1924. október 26-án tudták megjelentetni. Készt a „tanári működésének huszonöt éves évfordulója alkalmából” méltóságos *dr. Farkas Géza* (1872-1934) egyetemi ny. r. tanár úrnak dedikált huszonkettedik kötet is.

1922-től azonban ismét folyamatos a megjelentetés. A szerkesztők is ugyanazok maradtak, azonban a kiadók közé valamennyi orvosi kar bekerült. „A nagymélt. Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium támogatásával kiadják a magyar egyetemek orvosi facultásai.”

Mint már említettük, ebben az évfolyamban olvasható először a MOA konkrét célja. „Midőn három évi szünet után a Magyar Orvosi Archivum újra megindul, hogy a hazai orvos-laboratoriumi munkásság tükré legyen, és nemzetünk kultúrájának ragyogtatásában, terjesztésében és megőrzésében szerepét továbbra is betöltse... talán egy új korszak kezdődik, melynek hajnalán négy egyetem jövődő fénye ömlik el...”.

Az ebben az évben kiadott 29 közleményből 17-et a Pázmány Péter Tudományegyetem – közülük négyet közösen a Szent Gellért és a Szent László Kórházakkal – kettőt a

Lipótmezei Állami Elmegyógyintézet, egyet az Orvosegyesület, kettőt a Ferenc József Tudományegyetem és négyet az Erzsébet Tudományegyetem kutatói publikáltak. Ez utóbbi tételes felsorolását tartalmazza az 1. táblázat.

Érdeemes lapozgatni a további évfolyamokat is, hiszen egyre több – később Pécsről – ismerős névvel találkozhatunk: *Csapody István, Petényi Géza, Duzár József, Kluge Endre, Geiger Ernő, Kassay Dezső, Kelemen György, Röttth András, Reiner László, Kopp Ilona, Barta Imre* (A felsorolás a megjelenés sorrendjében, a teljesség igénye nélkül készült!)

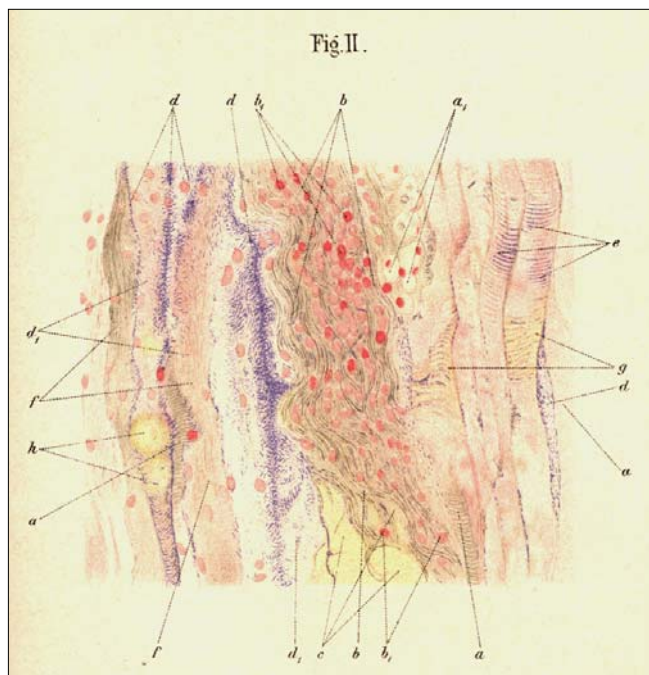
1934-ben Belák helyett *Orsós Ferenc* (1879-1962) került a Tisza István Tudományegyetem „képviselőjeként” a társszerkesztők közé, akit 1937-ben *Jeney Endre* (1891-1970) váltott fel. *Miskolczy Dezső* (1894-1978) 1938-ban került *Issekutz* helyére, majd 1940-ben a folyóirat megszűnéséig a Magyar Királyi Horthy Miklós Tudományegyetem tanárával – *Baló Józseffel* (1895-1979) – bővült négy főre a társszerkesztők köre.

Dr. Gracza Tünde

Források:

http://www.kislexikon.hu/magyar_orvosi_archivum.html#xzz3SYIkX0aR

http://hu.wikipedia.org/wiki/Cs%C3%A1ky_Albin

1. ábra Színes tábla Dr. Nékám Lajos „Az oedema malignum” című cikkéhez a Magyar Orvosi Archivum 1892. 1. évfolyamából

Szerző	Szerző foglalkozása	Cikk címe	Intézet	Intézetvezető
Ormos Pál	egyetemi tanársegéd	Adatok az arteriosclerosis aetiológiájához. Nyitott Botall-vezeték és tüdő-verőér nagyfokú elmeszesedése 65 éves nőnél	Kórboncztoni Int.	Entz Béla
Ormos Pál	egyetemi tanársegéd	A szénsav elvonás hatása a központi idegrendszerre	Gyógyszertani Int.	
Nyáry László	belklinikai tanársegéd	A lymphocyták szerepe a haemolysissnél	Közegészségtani Int.	Fenyvessy Béla
Schuchter Sándor	intézeti tanársegéd	Meningitis-esetek influenza bacillus lelettel	Közegészségtani Int.	Fenyvessy Béla

1. táblázat A (később „pécsi”) Erzsébet Tudományegyetem kutatóinak publikációi a Magyar Orvosi Archivum 1922-ben megjelent 23., új folyamában

INTÉZETI, KLINIKAI HÍREK, INFORMÁCIÓK

Az Anatómiai Intézetből

- Budapesten rendezték meg a XX. Korányi Frigyes Tudományos Fórumot (március 12-13.), ahol intézetünk TDK-hallgatói sikeresen szerepeltek. *Császár András, Karádi Zsófia Nozomi* I. helyezést, *Kovács Anna* II. helyezést, *Szabó Zsófia* III. helyezést ért el.
- Intézetünk TDK- és PhD-hallgatói részt vettek az egyetemünkön szervezett VII. Nemzetközi és XIII. Országos Interdiszciplináris Grastyán Konferencián (március 19-21.). Előadást tartott: *Vass Réka, Szabó Zsófia, Bede Brigitta, Czétány Péter, Nagy Ákos, László Eszter*.
- Intézetünk vendége volt *Hrabovszky Erik* (MTA-KOKI), aki tantermi anatómiai előadásokon kívül “Új peptiderg mechanizmusok a reprodukció központi idegrendszeri szabályozásában” címmel tudományos előadást is tartott.
- Marosvásárhelyen rendezték meg a

XXII. Tudományos Diákköri Konferenciát (március 26-28.), melyen intézetünk két TDK-hallgatója, *Gaszner Tamás* és *Vass Réka* vettek részt. A morfológia-patomorfológia szekcióban *Gaszner Tamás* nyerte el a szekció különdíját.

■ *Reglődi Dóra, László Eszter* és *Tamás Andrea* részt vett a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság Experimentális Farmakológiai Szekciójának IX. Szimpóziúmán Velencén (március 26-28.), ahol három posztert mutattak be.

■ Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (Budapest, március 31-április 3.) intézetünket tíz hallgató képviselte: *Czétány Péter, Császár András, Rivnyák Ádám, Karádi Zsófia Nozomi, Jüingling Adél, Kovács László, Gaszner Tamás, Rivnyák Ádám, Vass Réka, Szabó Dóra*. *Vass Réka* I. helyezést ért el és elnyerte a Magyar Laboratóriumi Diagnosztika Társaság különdíját. Második helyezett

lett *Szabó Dóra* és *Kovács László*, és különdíjat vehetett át *Jüingling Adél*.

■ Intézetünk vendége volt *Röhlich Pál* (április 9-10.), aki tantermi előadást tartott orvostanhallgatóinknak a retina szövetnáról, míg a kollégáknak elmondta az általa szerkesztett Szövettan könyv készítésének történetét.

■ A Környey Alapítvány Tudományos Ülésén (április 10.) *Tamás Andrea Környey Emlékérmét* vehetett át, amivel a Környey Alapítvány kuratóriuma az idegtudományok területén kiemelkedő tudományos munkát végző fiatal klinikust vagy kutatót tünteti ki.

Az I. sz. Belgyógyászati Klinikáról

Endokrinológiai munkacsoport:

■ A XIX. Dunántúli Diabetes Hétvégét 2015. március 12-14. között rendezték meg Tihanyban. *Bódis Beáta* a „Szteroid és

diabetes, gyakorlati megközelítés” témájú kerekasztal résztvevőjeként, *Mezősi Emese* „Szénhidrátanyagcsere eltérések a leggyakoribb endokrin kórképekben”, *Bajnok László* az „Obesitas-paradoxon” címmel tartott előadást.

■ *Bajnok László* a Magyar Obezitológiai és Mozgásterápiás Társaság március 20-21. között Budapesten rendezett kongresszusán „Az obezitás paradoxon(ok)ról” tartott előadást.

■ A MHEK II. Belgyógyászat Endokrin Részleg által április 9-11. között Balatonfüreden szervezett Tavasz Endokrin Továbbképző Tanfolyam (TETT) keretében *Mezősi Emese* „Thyrozinkináz-gátlókkal szerzett tapasztalatok pajzsmirigy carcinomák kezelésében”, *Bajnok László* „A bélrendszer, mint endokrin szerv” címmel tartott előadást.

Gasztroenterológiai Tanszék

■ 2015. március 21-én a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Motilitás Szekciójának szegedi tudományos ülésén *Czimmer József* „Gastroparesis terápia 2015”, *Illés Anita* „IBS terápia 2015” címmel tartott felkért előadást.

■ 2015. március 28-án a Semmelweis Egyetem I. sz. Sebészeti Klinikáján rendezték meg a VIII. Magyar Notes Konferenciát, ahol *Vincze Áron* „G-EYE endoszkóp: új lehetőségek a kolonoszkópiában és a vékonybél vizsgálatában”, *Paulovicsné Kiss Melinda* „Idős betegek endoszkópiájának speciális kérdései” című felkért előadást tartott, majd egy vékonybél polyposis beteg anterograd enteroszkópiáját végezték el G-EYE endoszkóppal, amit a résztvevők élő közvetítésként láthattak.

■ 2015. április 9-11. között Visegrádon rendezték a „Hepatológia 2015” kongresszust, a programbizottság elnöke *Hunyady Béla* volt. *Pár Gabriella* „A májcirrhisishoz társuló ascites gyógyszeres kezelése”, *Pár Alajos* „Haladás a májbetegségek diagnosztikájában és a terápiaiban: a gyulladási és az immunitás klinikai vonatkozásai” címmel tartott felkért előadást. *Hunyady Béla* vezetésével konszenzus konferenciát is tartottak a rendezvényen, ahol a legutóbb 2014 szeptemberében módosult HCV hepatitisz kezelési ajánlás néhány változtatását vitatták meg és fogadták el a résztvevők.

Kardiológiai munkacsoport

■ A jubileumi XX. Debreceni Kardiológiai Napokat 2015. március 4-7. között rendezték meg. *Tóth Kálmán* a „20 év a hazai és nemzetközi kardiológiában” című szekcióban „A stabil koszorúér-betegség diagnosztikus és terápiás stratégiája az elmúlt 20 év során”, „A TTEKG rendszer struktu-

rális forradalma Magyarországon” című szimpóziumon „A rendszerfejlesztésből adódó további lehetőségek, a jövő irányelvei” és az „Egy év a kardiológiában” szekcióban „ACC, ESC, AHA 2014” címmel tartott előadást, és üléslétnökként is szerepelt. *Habon Tamás* az „Új guideline-ok a kardiológiában” szekcióban az „ESC 2014. Nem kardiális sebészeti beavatkozások” címmel tartott előadást.

■ A Magyar Kardiológusok Társasága és a Magyar Stroke Társaság közös szimpóziumán (Vaszkuláris Akadémia) Budapesten, 2015. március 27-28. között, *Habon Tamás* „Az orális alvadásgátlás evolúciója” és „A társbetegségek szerepe a pitvarfibrilláló beteg kezelésében” című előadásokat tartotta.

■ A Magyar Kardiológus Társaság Prevenációs és Rehabilitációs Munkacsoportja, a Magyar Stroke Társaság és a Magyar Kardiiovaszkuláris Rehabilitációs Társaság közös szervezésében került megrendezésre a III. Vaszkuláris Prevenációs és Rehabilitációs Napok elnevezésű tudományos ülés 2015. március 27-28. között, Sopronban. Klinikánkról *Szabados Eszter* „A kardiológus szempontjai: Újdonságok a kardiológiában” címmel tartott előadást, emellett üléslétnöki feladatokat is ellátott.

■ Az Egri Kardiológiai Napokon, melyet 2015. április 9-11. között tartottak, felkért előadónként *Tóth Kálmán* „A kardiiovaszkuláris prevenció és rehabilitáció egy-egy szemlélete” címmel tartott összefoglaló előadást; „Az új véralvadásgátlók helye a klinikai gyakorlatban” szimpóziumon *Habon Tamás* „Az orális alvadásgátlás evolúciója” címmel tartott előadást és a panel diskusszió egyik vezetője volt.

Pulmonológiai Munkacsoport:

2015. március 7-én Pécsen *Sárosi Veronika* „A hosszú távú anticholinerg kezelés eredményei asztmában” címmel előadást tartott a Magyar Tüdőgyógyász Társaság akkreditált továbbképzésén, COPD és Asztma témakörben.

■ 2015. március 20-án Budapesten, az Onkoakadémia-2015 rendezvényen *Sárosi Veronika* előadást tartott „A hányinger és hányás kezelése a tüdődaganatos betegek esetében” címmel.

■ A 2015. március 27-28. között Pécsen megrendezett 20. Tavasz Amega Fórumon *Sárosi Veronika* és *Balikó Zoltán* üléslétnöki teendői mellett az alábbi előadásokkal szerepeltünk: *Balikó Zoltán*: „Az Alvesco helye és jelentősége az asthma bronchiale különböző súlyosságú fokainak kezelésében és *Illés Miklós Balázs*: „Asztma kezelési stratégiája az irányelvek alapján”.

A II. sz. Belgyógyászati Klinikáról

■ Március 7-én, a Magyar Szabadgyök Társaság szimpóziumán *Molnár Gergő* „Az oxidatív stressz és a diabétesz” címmel tartott előadást.

■ Március 12-14. között Tihanyban tartották a XIX. Dunántúli Diabétes Hétféget, melyen számos kollégánk vett részt. *Wittmann István* az „Új antidiabetikumok alkalmazása 1-es típusú diabéteszben” című plenáris ülésen adott elő, valamint „A legújabb DPP-4-gátló alogliptin jelentősége a 2-es típusú diabétesz kezelésében”, és „A postprandialis vércukor és a kardiiovaszkuláris rizikó összefüggései és terápiás jelentősége” címmel tartott előadásokat.

■ *Molnár Gergő* a „Szteroid és diabéteszgyakorlati megközelítés” című kerekasztal beszélgetés vezetője, valamint a „Dialízált cukorbeteg gondozása” (március 13., Vese Világnapja) című workshop moderátora volt.

■ *Fülöp Gábor* a „Terápia metformin után: pro és kontra” című kerekasztal beszélgetés „Sulfanylurea?-kontra” című szekcióban vett részt.

■ Március 19-21. között Budapesten rendezték az „ADIT 2015-7th International Conference on Advances in Diabetes and Insulin Therapy” konferenciát, melyen *Wittmann István* a „Diabétesz és microvasculáris komplikációk” című szekcióban „Nephropathy” címmel tartott előadást.

PTE Családorvostani Intézet és Hospice-Palliatív Tanszék

■ 2015. február 26-28. között Hajdúszoboszlón rendezték meg a Családorvos Kutatók Országos Szervezete (CSAKOSZ) XIV. kongresszusát, amelyen intézetünk részéről a következő előadások hangzottak el: *Csikós Ágnes*: „Az utolsó napok otthoni ellátása, alternatív beviteli módok, infúziós pumpa”; *Busa Csilla és mtsai*: „Hogyan „készi” a hospice önkéntes? – egy hospice önkéntes program tapasztalatai”; *Radányi Ildikó*: „Non-malignus betegségek ellátásának alapkérdései a háziorvosi gyakorlatban, esetismertetés”; *Lukács Miklós, Csikós Ágnes*: „Klinikai palliatív mobil team az aktív ellátásban”; *Madarassy-Szűcs Anna és mtsai*: „Eredmények és tapasztalatok a pécsi palliatív járóbeteg-ellátás első két évéből”; *Domonkos Fanni Anna és mtsai*: „Az otthoni betegellátás jelene”; *Galambos Ágnes, Végh Mária*: „Antikoaguláns terápia a háziorvosi gyakorlatban”; *Princz János*: „Compliance – a beteg-együttműködés és javításának lehetőségei”; *Heim Szilvia és mtsai*: „A háziorvosok attitűdje a

demenciák szűrésével, gondozásával kapcsolatban”; *Csergő Ágnes és mtsai*: „A házi-orvosok diagnosztikus és terápiás szokásai időskori demenciák esetén”; *Végh Mária*: „Duális szakorvosképzés”; *Rinfel József*: „Diabetes mellitus és a malignus betegségek”; *Barna Imre, Rinfel József*: „Point of no return” – egy inzulinval kezelt beteg esete.

Az Élettani Intézetből

■ Intézetünk két munkatársa, *Kovács Anita* március 18-án, míg *Péczely László Zoltán* április 13-án 100%-os eredménnyel sikeresen megvédte PhD-dolgozatát.

Az Érsebészeti Klinikáról

■ 2015. február 7-én, az Aesculap Akadémia továbbképző fórumán *Menyhei Gábor*: „A visszerbetegség kezelésének korszerű szemlélete” címmel tartott előadást.

■ Ugyanő 2015. március 1-7. között részt vett Ausztriában, Goingsban az International Vascular Workshop-on, ahol előadást tartott „Erfahrungen mit Radio-frekvenz Ablation der Perforansvenen” címmel.

A Fül-, Orr-, Gégészeti és Fej-, Nyaksebészeti Klinikáról

■ *Gerlinger Imre* 2015 március 3-5. között előadást tartott Malaysiában, Kuala Lumpurban a 9. ORLIAC konferencián. Felkért előadásának címe: „Why an active middle ear prosthesis may offer better hearing than a conventional hearing aid”.

■ Ugyanő előadást tartott a 2. Szegedi Rhinológiai Napok (SZERINA) rendezvényen „A nervus Vidianus endoszkópos neurectomiája - tény vagy fikció?” címmel. *Piski Zalán* január 31. és február 3. között részt vett Budapesten az Aesculap Akadémia „Basic Intracranial Neuroendoscopy Course” nemzetközi kurzusán; február 6-án a Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság, a Stallergenes AG / Ewopharma Hungary Kft. szimpóziúmán vett részt, valamint a PTE-ÁOK Tudományos Szakosztályának „A hypophysis tumorok ellátása a Pécsi Idegsebészeti Klinikán. Három évtized tapasztalatai és a továbbfejlesztés lehetősége” témájú ülésén „A hypophysis tumorok endoszkópos sebészetének lehetőségei” címmel felkért előadást tartott.

■ *Harmat Kinga* 2015. március 10-13. között Ausztriában, Krems an der Donau Klinikájának Fül-orr-gégészeti Osztályán vett részt otoneurológiai tanulmányúton.

■ *Somogyvári Krisztina* és *Burián András* 2015. március 24-28. között a Lipsceben megrendezett „Update Skills on Head and

Neck Oncology Workshop 2015” címet viselő fej-nyak onkológiai továbbképzésen vett részt, ahol az aktuális fej-nyak onkológiai irányelvekkel és aktuális onkológiai tanulmányokkal ismerkedtek meg.

„*Révész Péter* előadást tartott a Ready Kft. szimpóziúmának keretében 2015. március 20-án Budapesten, az „Endoszkópos ballonkatéteres fülkürt-tágítás” címmel. A szimpóziúmon *Burián András* is részt vett.

Az Orvosi Genetikai Intézetből

■ *Melegh Béla* részt vett a Párizsban rendezett „E-Rare Meeting”-en (2015. február 5-6.).

■ *Hadzsiev Kinga, Lócsei-Fekete Anett* és *Szalai Renáta* másodikéves PhD-hallgató részt vett a „Korszakváltás a klinikai genetikában” című kötelező szinten tartó tanfolyamon, ahol *Hadzsiev Kinga* „A magyar Rett-szindrómás populációban észlelt genetikai eltérések” címmel előadást tartott (Szeged, 2015. február 25-27.).

■ *Melegh Béla* részt vett az „Union of Medical Specialists (UEMS) medical genetics syllabus group” találkozóon Gdanskban (2015. március 3-5.), az „UEMS clinical genetics” találkozóon Budapesten (2015. március 16-18.), valamint Brüsszelben az „UEMS board és council” találkozóon (2015. április 10-11.).

■ *Melegh Béla* részt vett a BBMRI-LPC éves ülésén Barcelonában. (2015. április 13-14.).

A Gyermekgyógyászati Klinikáról

■ *Molnár Dénes* „Ami mellett eddig elmentünk – a prevenció jelentősége csecsemő- és kisgyermekkorban” című előadással szerepelt a 2015. március 6-7. között Budapesten rendezett XVIII. Budapesti Gyermekgyógyászati Továbbképző Tanfolyamon.

■ Budapesten 2015. március 19-22. között tartották a „CIP 2015 – 4th Global Congress for Consensus in Pediatrics & Child Health” elnevezésű rendezvényt, ahol *Molnár Dénes* a helyi szervezőbizottság elnökeként vett részt, és üléselelnöki funkciót látott el, valamint „Europe-specific percentile reference values for anthropometric body composition indices and for markers of insulin resistance in children of the ideofics study” címmel előadást tartott.

■ Ugyanezen a rendezvényen klinikánk munkatársai az alábbi előadásokkal szerepeltek: *Erhardt Éva*: „Blood Lipids among Young Children in Europe: Results from the Europefn IDEFICS Study”; *Kovács Éva*: „Reference Values for Blood Pressure

in european Children Aged 2-11 Years: Results from the Europefn IDEFICS Study”.

■ 2015. március 20-án Budapesten, a „Nestlé Nutrition Institute Conference” rendezvényen *Molnár Dénes* előadást tartott „Metabolic syndrome in young children: definitions and results of the IDEFICS study” címmel.

■ 2015. március 26-28. között Bulgáriában, Szófiában rendezték a „Second International Meeting of the Bulgarian National Society for Pediatric Endocrinology” elnevezésű konferenciát, ahol *Molnár Dénes* „IDEFICS cohort: Implication of the results for the everyday practice” címmel előadást tartott, valamint a „Childhood Obesity and Case Reports” szekcióban elnöki funkciókat látott el.

■ A 20. Tavaszi Amega Fórumot 2015. március 27-28-án a Kodály Központban rendezték, melyen *Adonyi Mária* „A gyermekkori asthma kezelése az új GINA tükrében” címmel tartott előadást.

■ 2015. április 10-én a Bácskai Kultúrpalotában tartották a Bajai Gyermekgyógyász Fórumot, ahol a Gyermekgyógyászati Klinika három munkatársa tartott előadást: *Molnár Dénes*: „A gyermek sürgősségi ellátás”, *Stankovics József*: „A gyermekkori traumás esetek modern szemlélete”, és *Rózsai Barnabás*: „Pleuropneumoniák korszerű ellátása”.

■ A gyermek-gasztroenterológia, hepatológia és táplálás aktuális kérdései továbbképző tanfolyamot Budapesten rendezték 2015. április 10-11. között, ahol *Tárnok András* „Terápia monitorizálása és jelentősége IBD-ben” címmel tartott előadást.

■ *Molnár Dénes* üléselelnöki funkciót látott el és „Hungary: The first 1000 days and role of protein intake” címmel előadást tartott a 2nd World Congress on Controversies in Pediatrics rendezvényen április 18-án, Budapesten.

Az Immunológiai és Biotechnológiai Intézetből

■ A PTE KK Immunológiai és Biotechnológiai Intézetének 2014. évi utolsó felülvizsgálata 2015. február 16-án az új szabvány MSZ EN ISO 15189:2013 szerint megtörtént.

■ *Vojkovic Dóra* PhD-hallgató egyhetes tanulmányúton vett részt Párizsban az Institut Pasteur *Dr. Gerard Eberl* által vezetett nyirokszövet fejlődésbiológiai laboratóriumában az egér bél-asszociált nyirokszövetekben előforduló veleszületett limfoid sejtek (ILC) áramlási citometriás azonosítására alkalmas módszertan elsajátítása céljá-

ból. A tanulmányút a TÁMOP-4.1.1.C pályázat támogatásával valósult meg.

■ *Berki Tímea* 2015. március 12-14. között részt vett a „Third International Congress on Controversies in Rheumatology & Autoimmunity” (CORA 2015 Sorrento, Italy) konferencián, ahol előadást tartott Cutting edge Sjögren’s syndrome: etiology prediction and therapy szekcióban „Follicular helper T cell ratio correlates with severity of primary Sjögren’s syndrome” címmel.

■ *Kellermayer Zoltán* március 27-én 100%-os eredménnyel sikeresen védte meg „Role of Nkx2-3 transcription factor in the vascular development and identity of visceral lymphoid tissues in mice” című PhD-értekezését.

■ *Németh Péter* „Narrow border between physiologic and pathologic autoimmunity: the role of the natural autoantibodies in physiologic and pathologic immune regulation” címmel 2015. március 30-án előadást tartott az eszéki Josip Juraj Strossmayer Egyetemen annak alkalmából, hogy az intézmény vendégprofesszori kinevezésben részesítette.

■ Intézetünk hallgatói közül *Kardos Dorottya* II. helyezést, *Kugyelka Réka* különdíjat nyert a XXXII. OTDK Orvos- és Egészségtudományi Szekciójában.

■ *Balogh Péter* a Toronto-i Mount Sinai Hospital *Nagy András* által vezetett őssejtkutató laboratóriumában és a Toronto Centre for Phenogenomics intézet transzgenikus központjában tíznapos tanulmányúton vett részt preimplantációs egérembrío manipulációs eljárások elsajátítása céljából. A tanulmányút az American Association of Immunologists (AAI) Travel for Technique Award és a TÁMOP-4.1.1.C pályázat támogatásával valósult meg.

A Kórélettani és Gerontológiai Intézetből

■ 2015. január 22-23. között a Magyar Idegtudományi Társaság XV. Konferenciáján Budapesten az intézet öt poszterrel képviseltette magát: *Füredi Nóra és mtsai*: „Dysregulation of energy balance in spontaneously hypertensive rats: the melanocortin and neuropeptide Y system”; *Balaskó Márta és mtsai*: „Age-related shifts in the acute anorexic effects of leptin: the influence of body composition”; *Nagy Péter és mtsai*: „Changes of efficacy of the centrally applied alpha-melanocyte-stimulating hormone (alpha-MSH) or neuropeptide Y (NPY) and peripherally administered cholecystokinin (CCK) in male and

female rats of various ages”; *Novinszky Péter és mtsai*: „Investigation of complex effects of central insulin infusion on energy balance in male Wistar rats of different ages”; *Balaskó Márta és mtsai*: „Coordinated thermoregulatory effects of nesfatin in Wistar rats”.

A 2015. március 19-21. között megrendezett VII. Nemzetközi és XIII. Országos Interdiszciplináris Grastyán Konferencián intézetünk kilenc előadással képviseltette magát: *Aubrecht Bianka, Balla Péter*: „A melanocortin rendszer és a neuropeptid Y lehetséges szerepe spontán hipertenzív patkányok testtömegének szabályozásában”; *Balla Péter, Aubrecht Bianka*: „Egy új peptid az energiaháztartás szabályozásában”; *Csernela Zsófia*: „A corticotropin rendszer szerepe a korfüggő energetikai eltérések kialakulásában: az urocortin 1 hőszabályozási hatás-változásai”; *Gebhardt Hella, Kéringér Patrik*: „Alpha-melanocyta stimuláló hormon termelődésének és a melanocortin-4 es receptor expressziójának korfüggő változásai patkány hypothalamusban”; *Kéringér Patrik, Sohonyay Fanni Mirella*: „Testösszetétel-mérés módszereinek alkalmazhatósága patkányon”; *Klespitz Péter, Serényi Dóra*: „Az alpha-melanocyta stimuláló hormon krónikus anyagserehatásának korfüggő változása”; *Pagáts Rebeka*: „Korfüggő nemi eltérések a corticotropin-releasing factor (CRF) akut centrális energetikai hatásaiban”; *Serényi Dóra, Klespitz Péter*: „A nesfatin-1 hőszabályozási hatásának vizsgálata patkányban”; *Szakács Zsolt*: „Életkorfüggő eltérések a centrálisan alkalmazott α -melanocyta-stimuláló-hormon hőszabályozási hatásaiban”.

■ A 2015. március 12-13. között megrendezett Korányi Frigyes Szakkollégium XX. Konferenciáján intézetünk két előadással képviseltette magát: *Balla Péter*: „Egy új katabolikus neuropeptid, az alarin” –mellyel a Biomethodika szekció első helyezését nyerte el; *Kéringér Patrik*: „MikroCT, bőrredő-és kerületmérés valamint post mortem testösszetétel-mérési technikák összehasonlítása patkányban” című előadásával a Képpalkotó eljárások szekció különdíját nyerte el.

■ A 2015. március 11-15. között Leidenben megrendezett 9th Leiden International Medical Students Conference c. rendezvényen intézetünk két előadással képviseltette magát: *Aubrecht Bianka*: „Melanocortin system and Neuropeptide Y in the regulation of food intake in spontaneously hypertensive rats”; *Gebhardt Hella*: „Effects of alarin on the regulation

of energy balance in rats” című előadásával a Translational Neuroscience Section első díját nyerte el.

■ A 2015. március 26-28. között a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság Experimentális Farmakológiai szekciójának IX. szimpóziumán intézetünk egy előadással és három poszter-prezentációval képviseltette magát: *Garami András*: „Thermo-TRP ioncsatornák szerepe a test hőmérsékletének szabályozásában”; *Füredi Nóra és mtsai*: „Az alpha-melanocyta stimuláló hormon termelődésének és a melanocortin-4-es receptor expressziójának korfüggő változásai patkány hypothalamusban”; *Füredi Nóra és mtsai*: „A katabolikus hatású melanocortin rendszer és a neuropeptid Y lehetséges szerepe spontán hipertenzív patkányok energia-egyensúlyának regulációjában”; *Mikó Alexandra és mtsai*: „Az alarin egy új katabolikus neuropeptid?”.

■ A 2015. március 31. és április 3. között megrendezett XXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencián intézetünk négy TDK-hallgatója szerepelt eredményesen előadásával: *Balla Péter, Péter Attila*: „Alarin – egy új katabolikus neuropeptid?” című előadásával az Élettan, Kórélettan I. szekció II. díját hozta el; *Kéringér Patrik*: „Különböző testösszetétel-mérési módszerek vizsgálata patkányban” című előadásával az Élettan, Kórélettan III. szekcióban különdíjat nyert; *Serényi Dóra, Sabrina Ehlers*: „A nesfatin-1 hőszabályozási hatásai”; *Szakács Zsolt*: „Életkorfüggő eltérések a centrálisan alkalmazott α -melanocyta-stimuláló-hormon hőszabályozási hatásaiban”.

Az Orvosi Biológiai Intézetből

■ *Balogh Bálint*, intézetünk TDK-hallgatója 2015. április 10-én a XXXII. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Biológia Szekciójában különdíjban részesült. Dolgozatának címe: „Az Urocortin2 jelátviteli kapcsolatainak vizsgálata PC12 sejtekben” témavezetője *Stayer-Harci Alexandra*.

Az Orvosi Népegészségtani Intézetből

■ 2015. március 6-án a Szigetvári Gyógyfürdő Kft. és az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság (PAB) tudományos rendezvényt tartottak, melynek keretein belül a résztvevők megtekinthették a Szigetvári Gyógyfürdőt is. A programot Varga Zoltán alpolgármester nyitotta meg, ezt követően *Varga Csaba* egyetemi docens előadását hall-

gathattuk meg hazai gyógyvizeink kutatásáról és szerves anyagainak terápiás hatékonyságáról. Ezután *Hanzel Adrienn* előadása hangzott el a szigetvári gyógyvízzel kapcsolatosan.

A Patológiai Intézetből

■ *Az IPSEN Pharma szervezésében* „Új eredmények a neuroendokrin tumorok kezelésében” címmel 2015. április 15-én a Zsolnay Étteremben rendezett klinikopatológiai előadás-sorozat keretében a Patológiai Intézet három szakorvosa tartott előadást: *Hegedűs Ivett* részéről *Tornóczki Tamás* összeállításában a gastroenteropancreaticus neuroendocrin tumorok legfrissebb klasszifikációjáról és ezzel összefüggésben a pathológiai lelet tartalmi elemeiről hangzott el előadás, kitérve az Egészségügyi Világszervezet (WHO) és az Európai Neuroendocrin Tumor Társaság (ENETS) ajánlásaira; *Smuk Gábor* „A tüdő neuroendocrin tumorai” című összefoglaló előadásában a malignus neuroendocrin tüdődaganatok patológiai jellemzése és diagnosztikai kihívásai kerültek ismertetésre. Az előadás kitért az érvényben lévő WHO klasszifikáció sarokköveire, továbbá C. Moran 2009-es, klasszifikációt módosító javaslatára. Ez némileg módosított diagnosztikai kritériumok mellett grade-elési szisztémát preferálna (neuroendocrin carcinoma grade I-III). Klinikai és patodiagnosztikai szempontból különösen nagy kihívás az összetett tumorok csoportja. Az előadás két esetet, egy kombinált kissejtes carcinomát és adenocarcinomát, továbbá egy neuroendocrin differenciálódással bíró basalooid laphámrák esetet mutatott be; *Gyömörei Csaba* a bőr Merkel-sejtes carcinomájáról tartott előadásában hangsúlyozásra került a közelmúltban felfedezett polyomavírus szerepe a daganat kialakulásában, a korai diagnózis jelentősége (mivel az jóindulatú elváltozásokat utánozhat), valamint a behatárolt terápiás lehetőségek között a somatostatin-analógok alkalmazása.

A Sebészeti Klinikáról

■ *Tóth Marianna* intézetvezető főnövér 2015. március 27-én Egerszalókon, „A diabetes-láb és a krónikus sebek ellátása” témában rendezett konferencián tartott előadást „A seb kötözése vagy sebkezelése a decubitus ellátás folyamatában” címmel.

■ 2015. március 16-17. között *Ferencz Sándor* és *Varga Ádám* laparoszkópos tanfolyamon vett részt Miskolcon, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház szervezésében.

■ A Sebészeti Klinika Mellkassebészeti Részlegéről *Szántó Zalán*, *Benkő István*, *Szalai Gábor* és *Jakab László* részt vett 2015. március 31-én a Semmelweis Egyetem Országos Onkológiai Intézet Mellkassebészeti Klinikáján, az „uniportal VATS lobectomy” területén legnagyobb nemzetközi szaktekné, a spanyol *dr. Diego Gonzalez Rivas* által tartott élő sebészeti bemutaton.

A Sebészeti Oktató és Kutató Intézetből

■ A Pécsi Tudományegyetem Grastyán Endre Szakkollégiumának konferenciáján (2015. március 19-21.) *Szekeres Eszter* TDK-hallgató képviselte intézetünket „Az alsó végtagi verőér rekonstrukciók korai posztoperatív szövödményeinek előfordulása klinikánkon” című előadásával.

A Szemészeti Klinikáról

■ Január 23-24. között IPG rendezvény volt az ALCON Hungaria Kft szervezésében Veszprémben, melyen *Biró Zsolt* vett részt: január 23-án élő szemsebészeti bemutató zajlott, majd 24-én tartották a tudományos programot Balatonfüreden.

■ Február 19-22. között *Biró Zsolt* Törökországban, Isztambulban az ESCRS kongresszuson vett részt, ahol az alábbi előadásokat tartotta: „The pilot and the cataract surgeon – avoiding complications”, „Viscoelastics; creating space – protecting tissue”.

■ Március 19-21. között a Magyar Műlencse Implantációs és Refraktív Sebészeti Társaság (SHIOL) kongresszusa Balatonalmádban került megrendezésre. Klinikánkról az alábbi előadások hangzottak el: *Biró Zsolt és mtsai*: „Asteroid hyalosis miatt végzett kombinált műtét (Phacoemulsificatio+PCCC+ anterior vitrectomia+PCIOL beültetés)”;
Kovács Dóra és mtsai: „Gyermekkori traumás cataracta kezelése”;
Sükösd Andrea és mtsai: „Lencsetok epithel-sejtpusztulás vizsgálata manuális és femtoszekundum lézeres capsulorhexis után”;
Bálint András és mtsai: „A biometria pontosságának vizsgálata Medcontur 690AB típusú műlencse beültetése után”;
Varsányi Balázs és mtsai: „Preoperatív látóélesség vizsgálata „szenoplyuk” segítségével”;
Lantos Krisztina és mtsai: „Penetráló sérülés ellátása intraoculáris idegentest és traumás cataracta eltávolítással (esetismertetés)”;
Kölkedi Zsófia és mtsai: „Elülső tok zsugorodás – esetbemutató”;
Biró Zsolt és mtsai: „A laser capsulotomia hatása a hátsó szegmentumra”. Az

„Esetismertetések” szekcióban *Biró Zsolt* üléselelnökként vett részt.

■ *Biró Zsolt* a Polytech cég Szimpóziუმán moderátorként szerepelt és a következő előadást tartotta: „Tapasztalataink az Oertli CataRhex3 phacoemulsificációs készülékkel. CataRhex3 a legkisebb phacoemulsificációs készülék egy nagykészülék teljes funkcionalitásával és megbízhatóságával”.

■ A „Te hogyan csinálnád? Hogyan folytatnád?” című kurzuson a kurzusvezető ugyanó volt.

■ Április 10-én Egerben került megrendezésre a „Tavaszi szél Konferencia”, melyen *Sükösd Andrea* a „Lencsetok epithelsejt pusztulás vizsgálata” című előadással vett részt.

■ Április 13-14. között Waterfordban (Írország) a „Preceptorship-Bayer” rendezvényen *Varsányi Balázs* képviselte klinikánkat.

■ Április 16-18. között Kolozsváron tartották az Erdélyi Múzeum Egyesület XXV. Tudományos ülésszakát, melyen *Hámmor Andrea* vett részt a szemészeti szekció üléselelnökként és az alábbi előadást tartotta: „Egy ritka kötőhártyadaganat és kezelésének bemutatása”.

■ Április 17-18. között Xalatavasz elnevezésű rendezvény zajlott Velencén, melyen *Varsányi Balázs* kollegánk az alábbi előadást tartotta: „Genetikai tényezők szerepe a zöldhályog kialakulásában és kezelésében”.

A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról

■ *Koppán Miklós* 2015. március 27-én Herceghalomban felkért előadást tartott a „II. Woman’s Health Workshop” endometriózis szekciójában „Korai diagnózis lehetőségei és jelentősége mélyen infiltráló endometriózisban” címmel.

■ Ugyanó 2015. április 17-én Cegléden felkért előadást tartott az „Urogenitalis prolapsusok sebészi kezelése” címmel rendezett urogenetológiai továbbképző tanfolyamon „A medencefenék anatómiája az operátor szemszögéből” címmel.

A Neonatológiai Tanszékéről

■ *Mammel Barbara* (How does maternal smoking influence the early neurobehavioral development of rat pups?) és *Tolnai Marina* (Animal model for the better understanding of bronchopulmonary dysplasia) PhD-hallgatók poszterrel vettek részt a Bridges in Life Sciences 10th Annual Conference rendezvényen 2015. április 16-19. között Wroclawban, ahol *Ertl Tibor* üléselelnöki feladatokat látott el.

Szabadfi Krisztina

„Számomra a kutatás kihívást jelent, akár minden nap egy vagy akár több újabb kihívást is...mert kutatni csak szívvel-lélekkel lehet, és ez a legfontosabb, hogy az ember nem sajnálja sem az időt, sem a befektetett munkát....és ez az életem célja pillanatnyilag.”

Forrás: A www.zgeneracio.hu/profile/dr._szabadfi_krisztina_2

Megrendülten tudatjuk a Pécsi Tudományegyetem közvéleményével, hogy kollégánk, dr. Szabadfi Krisztina tudományos munkatárs életének 31. évében, 2014. december 7-én tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Fiatal kora ellenére kimagasló tudományos eredményeket tudhatott maga mögött, 33 nemzetközi tudományos közleményt jegyzett, több nemzetközi folyóirat számára végzett bírálói tevékenységet és elnyerte az Akira Arimura és a Magyar Élettani Társaság fiatal kutatói díjakat.

Kriszta itt élt közöttünk, rendkívüli elhivatottsággal dolgozott, szerette munkáját és példamutató módon végzett minden rábízott feladatot. Aktívan részt vett a kar közéletében, népszerűsítette a felsőoktatást és a tudományt és kivívta mindenki megbecsülését, akivel valaha is együtt dolgozott. Életútja a céltudatos, mindig előre tekintő, az eredményekért dolgozni akaró ember pályája volt, minde mellett sok időt töltött baráti kapcsolatainak ápolásával, kollégái, pályatársai segítségével és a tágabb értelemben vett emberi kapcsolatok ápolásával.

Kollégái és barátai értetlenül állnak az események előtt, fájó úrt hagy maga után.

Emlékét ápoljuk és megőrizzük.

A Természettudományi Kar és a Biológiai Intézet vezetése, valamint a Kísérletes Állattani és Neurobiológia Tanszék dolgozói nevében:

Dr. Gábrriel Róbert
dékán

Dr. Szabadfi Krisztina emlékülés – 2015. február 19.

A Pécsi Tudományegyetem Szentágothai János Kutatóközpont és az Idegtudományi Centrum közös szervezésében.

Program

Prof. Gábrriel Róbert: Csikóévek: az első szárnypróbálgatások

Prof. Pintér Erika: Krónikus diabéteszes komplikációk állatkísérletes modellezése

Prof. Reglódi Dóra: VIP-PACAP peptidcsalád retinális védő hatásainak vizsgálata különböző modellekben

Dr. Kovács L. Gábor
elnök
egyetemi tanár

Dr. Helyes Zsuzsanna
tudományos titkár
egyetemi tanár

idő előtt elment 1.

mindent
 precízen
 leírtál
 elkönyveltél
 előre
 megtervezted
 percre
 be volt osztva
 lejegyezve
 mikor
 kívül hogyan
 és hol
 dolgozol
 tornázol
 kávézol vagy teázol
 hány oldalt olvasol
 melyik lépést mi követ
 visszamenőleg
 rend a lelke mindennek
 szertartás volt a hűtőben
 a maradékot ahogy rendezted
 sorrend a szekrényben
 a fényes cipők
 egymás mellett
 élére helyezve
 ahogy megpihentek

DE

valahogy

ez

nem

volt

betervezve

mi történt?

áramszünet
 a rendszerben
 rövidzárlat
 a naptárban
 elakadt az oldal
 az utolsó bejegyzésnél
 kilenc harminc még egy email
 ezért túl nagy árat fizettél
 üres marad
 a többi oldal
 örökké

idő előtt elment 2.

csak nézem
 ahogy
 áll
 az anya
 az apába
 kapaszkodva
 a zokogástól
 már elkopott
 a hangja
 torka
 minden pillanatban
 fojtogatja
 kislánya
 sírján
 sokak csokra
 koszorúja
 az elmúlt
 harminc év
 öröme
 bánata
 a jelen bújja baja
 mázsás hogyan továbbja
 mennyi mindent szeretett volna még
 mielőtt lecsapott a könnyörtelen vég
 az érthetetlen felfoghatatlan hihetetlen meg-
 másíthatatlan
 végérvényes magyarázhatatlan
 és a szüntelen
 agyban menetelő
 kérdés
 mért mért
 mért mért
 amíg az ő élete
 is
 véget
 nem
 ér
 mért most
 mért pont
 ő
 mi
 én
 és
 mért
 és
 mért
 és
 mért
 és
 mért
 csak azért?
 csak úgy?
 az nagyon
 nagyon
 nagyon
 kevés

Reglődi Dóra

Dr. Blasszauer Béla Emlékezés Emberi méltóság születéstől halálig Dr. Blasszauer Béla bioetikus munkássága és szellemi öröksége

Időpont: 2015. május 15.

Helyszín: PTE ÁOK Központi Épület, Dékáni Tanácsterem I. emelet, (Pécs, Szigeti út 12.)

Szervező: PTE ÁOK Családorvostani Intézet, Hospice-Palliatív Tanszék, Pécs-Baranyai Hospice Alapítvány

Védnök: Dr. Miseta Attila dékán

Program

14.00 Köszöntő: Prof. Miseta Attila dékán, dr. Csikós Ágnes

14.10 **Emlékezés Sir-re** – Prof. Vereczkei Lajos, PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

14.25 **Barátságunk története 1967-2014** – Prof. Lénárd László, PTE ÁOK Élettani Intézet

14.40 „A nővér is ember” – Rozsos Erzsébet ápolásetikus

14.55 **Blasszauer Bélával Dubrovnikban** – Prof. Sándor Judit, CEU Közép-európai Egyetem

15.10 **Emlékeim Blasszauer Béláról** – Prof. Kovács József, Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézet

15.25 Megbeszélés

16.00 **Nyomot hagyni a világban** – Prof. Füzesi Zsuzsanna, PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

16.15 **Blasszauer tanár úr a Családorvostani Intézet munkatársa** – Prof. Nagy Lajos egyetemi tanár, PTE ÁOK Családorvostani Intézet

16.35 **Blasszauer-iskola: „unokák” és „dédunokák”** – Dr. Jakab Tibor egyetemi adjunktus, PTE ÁOK Magatartástudományi Intézet

16.50 „A határ a csillagos ég” Dr. Csikós Ágnes egyetemi adjunktus, PTE ÁOK CSOI, Hospice-Palliatív Tanszék

Új Dunántúli Napló 2015. április 17.

Nyit az Alzheimer-kávézó

Lehetőség: Havonta találkoznak majd az érintettek és hozzátartozóik

Alzheimer-kórral, időskori szellemi leépüléssel élők és családtagjaik számára indítanak klubfoglalkozást Pécsen, Alzheimer Café címmel. Havonta lesznek összejövetelek.

Az országban negyedikként Pécsen indul útjára az Alzheimer Café, egy nemzetközi mintára létrejött önkéntes szerveződés, közölte a pécsi Alzheimer Café elindítója és házigazdája, dr. Heim Szilvia családorvos. A PTE ÁOK Családorvostani Intézetének oktatója az elmúlt években tudományos munkája révén kiemelten foglalkozik a témakörrel.

Alzheimer-kávézóknak nevezik világszerte azokat a rendszeresen, havonta mindig azonos napon és órában megtartott klubfoglalkozásokat, összejöveteleket, kötetlen, családias hangulatú találkozókat, amelyek a szellemi leépüléssel érintett betegek és családtagjaik beszélgethetnek egymással.

Az első pécsi találkozó április 23-án, csütörtökön 17 órától a pécsi Delta Étteremben lesz (Indóház tér 2.), majd havonta egyszer, minden hónap harmadik csütörtökjén ugyanitt gyűlnek össze a résztvevők – nyáron, júliusban és augusztusban a „kávézó” szünetel. A részvétel ingyenes. A találkozó nyitott azok számára is, akik többet szeretnének tudni az időskori szellemi leépülés tüneteiről, azok enyhítéséről, súlyosbodásuk késleltetéséről, vagy segíteni szeretnék az ismeretségi körükben lévő érintetteket.

Egy csésze kávé mellett támogató légkörű beszélgetéseket tartanak majd, az érintettek megoszthatják tapasztalataikat, aggodalmaikat. Meghallgatást, együttérzést, lelki támogatást kaphatnak sorstársaiktól, tanácsot kérhetnek szakemberektől. Minden alkalommal lesz egy kis, témába vágó előadás is, szakértők bevonásával.

Magyarországon a súlyos szellemi hanyatlásban szenvedők száma 150 ezer körüli, de nő a betegek száma, és sok a diagnosztizálatlan, így kezeletlen eset.

SAJTÓSZEMLE

Megkerülhetetlen a gondozó család támogatása

A program támogatója és rendszeres meghívott előadója lesz dr. Kovács Attila is, a PTE Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika osztályvezető főorvosa, a téma szakértője, aki több mint egy évtizede foglalkozik a szellemi leépüléssel élő betegekkel. Tóth Andrea szociálpolitikus, a Nap-sugár Időskorúak Szolgáltató Központjának intézményvezetője önkéntesként segíti a szervezet munkáját. Ő úgy látja, hogy a szellemi leépülés mint ellátási kihívás egyre nagyobb nyomásként jelenik meg az egészségügy mellett az idősellátásban is. A szociálpolitikus az Alzheimer Cafét a demensellátás szükségserű és lehetséges fejlesztési irányain belül alap-pillérnek tekinti. Meglátása, hogy az állami szerepvállalás csökkenése miatt egyre nagyobb jelentőséggel bír az öngondoskodás, és megkerülhetlenné válik a gondozó család támogatása.

A WHO szerint immár népbetegségnek számít

Az Alzheimer Café világszerte elterjedt módszer arra, hogy a szellemi leépüléssel járó betegségben szenvedők és gondozók ne érezzék kirekesztettnek magukat. Az első találkozót kávézóban tartották, és a kávé bizonyítottan kedvező hatással van az Alzheimer betegségre. Az első Alzheimer kávézót 1997-ben, Hollandiában elindító geriáter-pszichiáter, dr. Miesen Bere jött rá arra, hogy a betegségről tabuk nélkül kell beszélni, és olyan helyet kell az érintetteknek biztosítani, ahol szégyenkezés nélkül tapasztalatot tudnak cserélni.

A betegség oka nem ismert, korai felismerés mellett a tünetek fokozódása lassítható.

Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO 2014-ben népbetegséggé nyilvánította az Alzheimer-kórt, a fejlett nyugati országokban a 65 év feletti több mint tíz, a 85 éven túliak több mint negyven százaléka érintett.

Babos Attila

Az emberek kezébe adni a tudományt és az innovációit

Interjú a Széchenyi-díjas Kovács L. Gáborral

– A Széchenyi-díj az egyik legnagyobb hivatalos elismerés Magyarországon. Hogyan fogja folytatni a munkáját, mi változik ettől?

– A Széchenyi-díj valóban a legmagasabb állami tudományos elismerés Magyarországon, ennél fogva igen megtisztelő, hogy megkaptam. Folytatom a munkám, ahogy eddig. Életkoromból adódóan úgy gondolom, ez teljes tudományos karrierem elismeréséül szolgál. Az egyetemi vezetői feladataimat két évvel ezelőtt, amikor betöltöttem a hatvanötöt, átadtam mind a Rektori Hivatalban, mind az orvoskaron, a Laboratóriumi Medicina Intézetben. A Szentágotthai János Kutatóintézetben betöltött szerepem pedig speciális: itt 24 jól felkészült kutatócsoport működik, mindnek kvalifikált vezető van az élén. A feladatom őket összetartani, kutatásaikat ismertté tenni, szorosabb szálakat fűzni az ipari és a gazdasági élet szereplőihöz. A 24 munkacsoportból egy munkacsoportot vezetek, itt élem ki azt az örömet, hogy fiatalokkal tudok együtt dolgozni, és az is megtisztelő számomra, hogy egy kutatócsapatban dolgozhatok az egyetem rektorával, egy érdekes, gyakorlati jelentőséggel bíró témán.

– Az említett kutatás a lombikbíbiprogramok sikereiből szól, amelyet az embriókat körülvevő tápoldat vizsgálatával próbálnak elérni. A kutatásról korábban beszámolt már az UnivPécs is – azóta milyen eredményeket értek el?

– Rektor úr vezetésével befejeztünk egy TÁMOP-pályázatot, és abban reménykedünk, hogy újabb pályázati támogatásokat is el tudunk nyerni. Azon a területen, amelyen én magam is részt vettem, odáig jutottunk, hogy találtunk egy olyan vegyületet, amelyet, ha nagyobb mennyiségben ki tudunk mutatni a magzatokat körülvevő tápfolyadékban, akkor a beültetés nagy valószínűséggel nem eredményez terhességet. Optimális esetben egyetlen ilyen vizsgálattal úgy lehetne szelektálni a megtapasztalásra, az életre ígéretesnek látszó embriókat, hogy a mesterséges megtermékenyítések mai átlagos 30%-os sikeressége megközelíthetné az 50%-ot.

Az eddigi munkánk nagy hátulütője, hogy amennyiben biokémiai, laboratóriumi véleményt akarunk mondani, akkor föl kell, hogy sorakoztassuk a laboratóriumi diagnosztika teljes kellékárát, ahhoz, hogy 5-8 óra, vagy egy nap múlva mérési eredményt és véleményt tudjunk adni. Ennyi ideje az embrióknak viszont nincs. A következő kutatási fázisunkban ezért minden erőnkkel arra törekszünk, hogy ezt a bonyolult kimutatási módot leegyszerűsítsük úgy, hogy akár a betegágy mellett is el lehessen végezni. Nagyon könnyű elmondani, hogy egyszerűvé tesszük, de a projekt minden egyes eleme csúcstechnológiát kíván. Ehhez az egyetem legalább 3-4 intézete szakembereinek az összehangolt munkája szükséges, és nemzetközi kollaborációt is keresünk. Az elkövetkezendő néhány év biztosan erről fog szólni.

– Ebben az egész kutatásban végig azt tartottuk és tartjuk szem előtt, hogy csak olyan vizsgálati módszereket alkalmazunk, amellyel a fejlődő embrióhoz még csak hozzá sem érünk. Mi csak a fejlődő élet „fürdővizét”, vagyis a megtermékenyített petesejtet körülvevő – egyébként a beültetést követően kidobásra kerülő – folyadékot kutatjuk, és az abban lévő anyagokat próbáljuk valamilyen másra bírni. Ebben egyrészt az a nehéz, hogy sokkal nehezebb megtalálni a rengeteg összetevőből azt, aminek üzenetértéke van, másrészt pedig az, hogy sokkal kisebb anyagmennyiséggel kell

beérnünk. Úgy gondolom, ha nekifeszülünk, pár éven belül elérhetjük, hogy egy egyszerű eszköz rendelkezésükre álljon. Egyfajta chip kidolgozása lenne a célunk, egy olyan szerkezeté, amelyen ezen az orvosi területen eddig még nem volt példa, de más területeken már létezik ilyesmi.

– Mondana erre egy példát?

– Egy fiatal holland kutató – a PhD-bizottságának tagja voltam – például arra keresett megoldást, hogy a begyulladt tőgyű tehenek teje ne fertőzze meg a nagy tehenészetek egybeöntött tejét, ami nagy károkat okoz. Az illető egy olyan egyszerű szerkezetet készített, mely a tehen tőgyéhez érintve piros fényel jelzi a gyulladást – így akár egy fejő is el tudja végezni a tesztet. F.mögött a végtelenül egyszerű eljárás mögött azonban ott van a biológia és az orvostudomány összes csúcstechnológiája. Azt gondolom, hogy ez a példa is jól érzékelteti, hogy sokszor az, amit a kezünkben tartunk, valójában tudományos teljesítmények csúcsa. Ha valami hasonló elérnénk a saját kutatásunkat illetően, nagyon boldog lennék.

Persze az összes, a miénkhez hasonló kutatásban benne van a tévedés lehetősége, a körülmények is alakulhatnak szerencsétlenül – vagyis az eredményre nincs garancia. Megjegyzem: a Szentágotthai János Kutatóközpontban több olyan munkacsoport van, amely a miénkhez hasonló gyakorlati problémák megoldásán dolgozik.

– Egyre több diagnosztikai eszközt adnak az emberek kezébe. Hogyan látja, mennyire fog ez felpörögni vagy mennyire rejthet veszélyeket magában?

– Az effajta korai, betegközeli diagnosztika fejlődésére óriási társadalmi igény van. Képzelsen el például egy olyan szegény afrikai országot, ahol nem áll rendelkezésre a megfelelő számú laboratórium, ugyanakkor egy mikroszkopikus képet egy telefon segítségével tovább lehet küldeni a legközelebbi kutatóközpontba, ahol már szakemberek tudják elemezni az adatokat. Az egyik mozgatórugó tehát a gazdaságilag és emiatt egészségügyi szempontból elmaradott környezet, a másik pedig -elsősorban a gazdagabb országokban – az ún. betegközeli ellátás egyre növekvő igénye. 15 évvel ezelőtt mindenki elérhetetlennek tartotta, ma pedig már az unokák számára is természetes, ha a cukorbeteg nagymama megböki az ujját, és egy csepp vérből ő maga megállapítja, mennyi éppen a vércukra. 20-30 évvel ezelőtt senki nem tudta korán megállapítani, hogy várandós-e vagy sem – ma bármelyik nagyáruházban kaphatók terhességi tesztek. Pár évvel ezelőtt elképzelhetetlen volt, hogy a Szívklinika ambulanciáján a nővér egy tesztsíkkal megállapítja a betegről, hogy van-e infarktusa vagy nincs.

A tudomány vívmányai körülvesznek minket, és mi sokszor észre sem vesszük. Persze ennek vannak veszélyei: egy gyakorlatlan laikustól nem lehet megkövetelni, hogy pontosan tudja például, hogy hogyan kell elvégezni egy vércukorvizsgálatot. Ezen betegek tömegei számára kiadott nagy érzékenységgel vizsgálóeszközöket nekünk, illetve tanácsunkra a diagnosztikai iparnak kell úgy összeállítani, hogy minimalizáljuk a veszély lehetőségét. Ezért is van az, hogy ezek a betegágy melletti tesztek látszólag roppant egyszerűek, és mégis nagyon drágák. Azt feltételezem, hogy a klinikai laboratóriumok nagy része logisztikai-információs központtá alakul majd át a jövőben, ahova a neten bejelentkez-

het a beteg, és ahonnan szakemberektől kaphat értékelést a saját, otthon használt készülékeinek eredményeiről. Lehet, hogy a következő évtizedekben nem fogunk évente 5 millió vizsgálatot végezni a PTE klinikai laboratóriumaiban, mint ahogy most – de azért nem, mert a többit maga a beteg végzi majd el a saját otthonában. A szakmám jövője, azt gondolom, biztos kenyeret fog adni 50 év múlva is az utódainknak.

– Ha jól tudom, létezik egy, az érdeklődőket a laboratóriumi leletekről közérthetően tájékoztató weboldal, amelyhez Önnek szintén köze van.

– A *Labtest Online* című internetes oldalt is a betegek, a társadalom igénye hozta létre az Amerikai Egyesült Államokban: az ottani labortársaság rájött, hogy amennyiben közérthetően elmagyarázzák a laborvizsgálat részleteit bárkinek, aki rákattint erre az oldalra, közvetlenebb kapcsolatot építhetnek ki a betegekkel. Magyarországon akkoriban éppen én voltam a Magyar Laboratóriumi Diagnosztikai Társaság elnöke, és az amerikai minta alapján elkészítettük a fordításokat, amelyet a honlappal egyetemben ma egy munkacsoport gondoz. Ma már másként viselkednek a betegek: nem csak a fiatalabb, de már a középkorú generáció tagjai közül sincs senki, aki ne úgy jelentkezne a klinikán, hogy már utánaolvasott a betegségének, így a megfelelő háttér ismeretében releváns kérdéseket is fel tudnak tenni. A *Labtest Online* ehhez adhat segítséget, és úgy látom, Magyarországon is sokan nézik.

– A legenda szerint kényszerből, egy allergia miatt fordult a labordiagnosztika területe felé – ezt a kutatásai tükrében ma már talán inkább isteni jelnek, mint végzetes csapásnak lehetne nevezni. Elmesélné, hogy mi ebből az igazság?

– Majdnem így történt. Orvosnak tanultam itt Pécsen, és amikor 1972-ben végeztem, annak ellenére, hogy lett volna lehetőségem klinikára menni, mégis az Élettani Intézetet választottam. Akkor ott egy nagyon lelkes kutatógárda volt, élénk élet zajlott

rengeteg belső, tudományos vitával, ami nagyon vonzott. Elkezdtem a kutatást, és néhány év múlva állatszór-allergiám lett. Azóta sem tudok állatkísérletes helyekre bemenni – beleértve a Szentágothai Kutatóközpontban lévő laborokat is –, mert azonnal fulladni kezdek. Emiatt nekiindultam a betegek végzett laboratóriumi munkájának, és reménykedtem, így alakult a sorsom.

Mindig visszavágyódtam a betegek közelébe... Fiatalkoromban tizenöt éven át ügyeltem éjszaka, részben azért, mert érdekelt, részben pedig az egyetemi fizetés annyira sovány volt, hogy csak így tudtam a családommal tisztességesen megélni. Először Szegeden ügyeltem, ami fizikailag is nagyon megterhelő volt, később falvakban vállaltam hétféle ügyeket, ami nem okozott akkora leterheltséget. Akkoriban volt úgy, hogy havonta 30 éjszakából 15-öt ügyellel töltöttem. De ne higgye, hogy egy laboratóriumi orvos nem része a gyógyításnak! Leletet adunk, ezt értékeljük, majd az adatokat egy képpé formáljuk, és ezt átadjuk a klinikusoknak – ez orvosi tevékenység. Sok hasonló, a laikusok számára talán kevésbé ismert ága van a medicinának. A magam részéről a kórboncnokok munkáját is kiemelném, úgy érzem, sokan fel sem fogják, milyen óriási jelentőségük van abban, hogy segítsék a klinikum munkáját. A mi szakmánk a laboratóriumban sokkal inkább gépesített, mint egy patológusé, ennél fogva sajnos el is gépiesedett egy patológus munkájához képest, kevesebb a napi kontaktusunk a klinikusokkal. Naponta 18-20 ezer vizsgálatot végzünk ezen az egyetemen – egy-egy betegről átlagosan 8-12 féle vizsgálatot kérnek naponta –, és nem lehet köztük megmagyarázhatatlan, addig kell vizsgáldnunk, amíg a lelet az orvos számára értékelhető egészet képez. Ezért van az, hogy lehet egy laboratórium bármennyire is gépesített és automatizált, nem lehet nélkülözni az orvos jelenlétét.

Harka Éva

UnivPécs 2015. április 13.

Nagyprojektté nyilvánították a Pécsi 400 Ágyas Klinika felújítását

Mint az ismertté vált, a tegnapi napon több mint 160 millió euró (mintegy 48 milliárd forint) uniós támogatást hagyott jóvá magyarországi, köztük pécsi egészségügyi beruházásokra az Európai Bizottság. Ezzel a Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ 400 ágyas klinikai tömb projektjét nagyprojektté nyilvánították, vagyis immár az Európai Unió is elismerte annak jelentőségét, fontosságát.

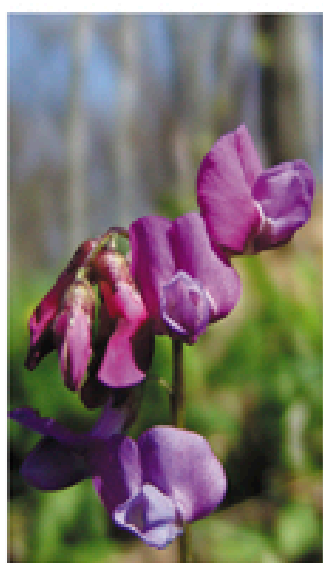
A támogatást még az előző, a 2007 és 2013 közötti pénzügyi időszak keretéből ítélte meg a bizottság. Ez azt jelenti, hogy korábban indult, már folyamatban lévő, illetve magyar forrásokból akár már meg is valósult beruházásokhoz hagyták jóvá pénz kifizetését Magyarországnak az unió regionális fejlesztési alapjából.

Ez Pécs Városa és a Pécsi Tudományegyetem esetében a 400 ágyas klinikai tömb részben már megvalósult, részben az idei évben befejezésre kerülő nagyberuházására vonatkozik, és azt jelenti, hogy immár az Európai Unió is elismerte a pécsi projekt jelentőségét és fontosságát. Nem jelent ugyanakkor új forrást, hanem a beruházás során a Kormány által megelőlegezett költségnövekmény "visszafinanszírozását" jelenti Magyarország számára.

A TIOP-2.2.2-08/2-2010-0001 „Janus Pannonius Sürgősségi Program – Korszerű sürgősségi ellátás a történelmi régióban” és a TIOP-2.2.7-07/2F/2-2010-0001 „Janus Pannonius Program – Korszerű egészségügy a történelmi régióban” projektek keretében megvalósuló fejlesztési beruházások várhatóan az ősszel fejeződnek be, melynek köszönhetően egy szerkezetében, felszereltségében és működésében is rendkívül modern komplexumban látják majd el a pécsi „400 ágyasba” érkező betegeket.

Ferencz Gabriella fotói

Medjugorje, kálvária

Tám László képei

